

magasin **SKÄRGÅRD.**

sinne/smak/sevärdheter

Skräntärneunge.
Läs mer om
ringmärknings-
expedition på sid 96.

Livsglädje

skepp med post / roslagen sea race
barkbåtsregatta / kobba klintar
hemliga understen / nöjen på djurö

Gratis Skärgårdsguide

DEN FINA
SKÄRGÅRDS-
TIDNINGEN!
DIN NJUTNING
I VARDAGEN

sommar 2013

ÖFOLK / MAT OCH DRYCK / BÖCKER / NOTISER / PRYLAR

ROCK & RIGG

**STOCKHOLMS
SKÄRGÅRDS
ENDA OUTLET!**
KLÄDER & SKOR

Timberland®

VICTORINOX

KEY WEST

SEBAGO® TENSON

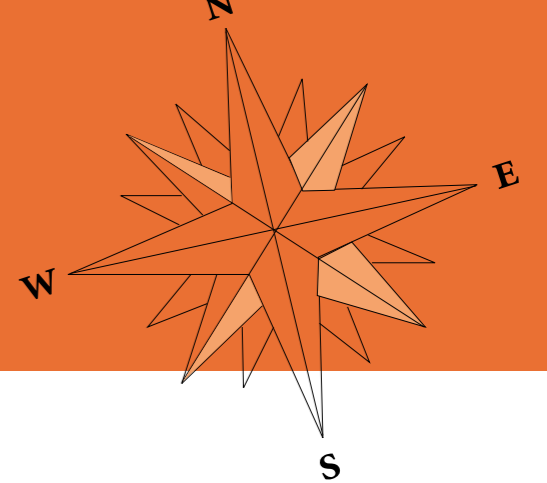
Nu större butiksyta

HAMNGATAN 8 VAXHOLM

08-541 303 01 www.rockriggs.se

Vardagar 09-20 Lördag, Söndag 09-18

Krönika

Roliga soliga dagar

NU BÖRJAR DEN ÅRSTID då allt kul händer. Samtidigt. Sömniga småstäder vaknar till liv. Öarna har festliga hembygdsgardar. Det blir roddtävlingar. Kappseglingar. Skärgårdsfestivaler. Kvitterkvällar. Loppisar bakom varje buske. Båtutflykter. Vernissager. Levande musik ljuder från var och varannan krog. Visst är det underbart? Till alla er som inte hinner vara med överallt samtidigt, vill vi dela med oss av sommarens utbud. Från Postrodden till barkbåtsregatta och Amfibiemannen samt segling med en äkta sandkil. Visste ni förresten att man kan åka flotte i Trosaån?

Vi träffar härliga skärgårdsprofiler som tonåringen på Utö som drömmer om att bli bagare, Kenty på Ingarö som samlar på och lagar gamla snurror samt den åländske ölbryggaren som har

druckit världens äldsta och dyraste champagne. Vi glimtar in i mer eller mindre svårtillgängliga övärldar. Förbjudna Understen och välkomnande Kobba Klintar triggas igång fantasin. Den ena ruvar på militära hemligheter och den andra har blivit ett populärt besöksmål. Lika men ack så olika är också Måns Zelmerlöws allsång jämfört med Inga Gustafssons kvitterkvällar. I en test hjälper vi er att hitta rätt ställe att åka till när lusten att sjunga tränger sig på. Blir det Gamla Grisslehamn eller Skansen?

Det och mycket mycket mer kan ni läsa om i detta fullspäckade nummer. Lika välfyllt som den varma sköna tid vi lever i just nu. Varsågod och njut.

/ REDAKTIONEN

»Till alla er som inte hinner vara med överallt samtidigt, vill vi dela med oss av sommarens utbud. Från Postrodden till barkbåtsregatta och Amfibiemannen samt segling med en äkta sandkil. Visste ni förresten att man kan åka flotte i Trosaån?«

E D B L A D

www.edblad.com

SMYCKEN • KLÄDER • INREDNING

Norrtälje • Öregrund • Grisslehamn • Gåsвик
Smögen • Gamla stan & Norrmalmstorg, Stockholm

»Här finns allt.
»Säg vad du önskar
så trollar vi fram
det likt Aladdin«
– skulle kunna
vara dess slogan.«

»Djurös himmelrike«
öppet för alla

Väl dold bakom tallar på Djurö ligger ett av landets största och bästa konferenshotell – Djurönäset. Om somrarna strömmar båtfolk, turister och privatgäster till. Allt man behöver för att njuta finns här. TEXT: Josefin Ekberg

FOTO: DJURÖNASET

» **NÄR KONFERENSERNA** lyser med sin frånvaro sker omvandlingen till ett »sommarresort« för badsugna och nöjeslystna semesterfirare. Gömd i tallskog med kuperad terräng nära den bågformade Djuröbron bara några få distansminuter från den populära marinan på Bullandö i Värmdö. Där ligger Djurönaset. Ett perfekt ställe att lägga till vid mellan arkipelagens världar.

Efter ett antal dagar under spartanska förhållanden i en båt kan det kännas extra härligt att komma till en ordentlig gästhamn, äta riktig hotellfrukost, träna lite på gym, bada bastu och simma i en pool. Allt detta ingår i ett paket för båtfolk. En solig dag är det frestande att ta med picknick-korg för att sola och bada på sandstranden eller klipporna intill. Dagen avslutas med fördel på krogen Sjöbodens bryggdäck med en god

måltid till tonerna av skönsjungande musiker när solen sakta går ned i väster. Som att vara i himmelriket.

Här finns allt. »Säg vad du önskar så trollar vi fram det likt Aladdin« – skulle kunna vara dess slogan. Vill du bada tångbad och rena kroppen med alginpackning? Varsågod och sjunk ner i ett badkar med rött hjärta som huvudkudde i Skärgårdspaviljongens nya spa. Lite sugen på att spela tennis? Eller boule? Fotboll? Brännboll? Volleyboll? Kubb? Inga problem. Lust att cykla, jogga eller promenera? Varsågod välj motionsslinga eller naturstig. Vill du vara lite kulturell samtidigt? Ta den Sjöhistoriska stigen med eller utan guide och få reda på lite om ortens maritima historia.

Må bra

Både kroppen och knoppen får sina behov tillfredställda. Ute i friska luften eller inomhus med tak över huvudet. Det är

FOTO: ROINE KARLSSON

lätt att få beslutsvanda. Vad är roligast? Nyttigast? Yoga lär vara hälsosamt. Paddla kanot och ro likaså. Man kan öva sin träffsäkerhet med att kasta dart och spela biljard. Eller sålsafari kanske känns mer lockande? Samarbetspartnern och aktivitetsbolaget Öppet Hav kan fixa det mesta. Hyra helikopter. Chartra segelbåt. Ingenting tycks omöjligt.

Startskottet för sommarens nöjen börjar med firandet av midsommar den 21 juni. Då serveras sillunch på hotellet

»Gömd i tallskog med kuperad terräng nära den bågformade Djuröbron ... Där ligger Djurönaset. Ett perfekt ställe att lägga till vid mellan arkipelagens världar.«

»DJURÖS HIMMELRIKE« öppet för alla

Fakta Djurönaset

Ett av landets största konferenshotell med 274 hotellrum och 80 mötesrum samt kapacitet för 550 övernattande gäster eller grupper upp till 450 personer. Ligger 45 minuters bilresa från Stockholms city. Drivs som stiftelse av ägaren PTK, förhandlings- och samverkansrådet. Byggs 1979. Cirka 35 000 övernattande gäster om året. Svanenmärkt, utvalt av Svenska Möten, klassificerat med fyra stjärnor Superior, säkerhetscertifiering av SAFE Hotels. Läs mer på www.djuronaset.com

FOTO: ROINE KARLSSON

Möjaban Henri Tegnvall steker hamburgare med ö-märkt kött.

»Det bjuds på Skärgårdsfestival med fullspäckt program varje sommar. En fest för hela familjen med fri entré.«

innan majstången reses på ången bredvid öns livsmedelsbutik. På promenadavstånd bort. Efter dans och »små grodorna« med blommor i håret blir det midsommarmiddag i den nyrenoverade restaurangen med »show-kitchen«. Inredningen är ombonad och går i skandinavisk-maritim stil med mycket teak.

Den som vill slå på stort stannar kvar över natten och bor som en kunglighet i den nya lyxsviten med havsutsikt. Särskilt uppskattad av alla bröllop. I vinkällaren ligger exklusiva viner i lagom sval temperatur och väntar på att korkas upp. Ön heter ju Djurö och således har man även

tänkt på våra kära husdjur – hundarna. I varje hus finns ett särskilt hundrum att boka en eller flera nätter. Och får hunden följa med får så klart även bebisar och små barn det. För deras skull har man byggt en särskild »lekhörna«. Alla ska känna sig välkomna. Gammal som ung. Människa som hund.

Festival

Den öppna famnen märks inte minst då det bjuds på Skärgårdsfestival med fullspäckt program varje sommar. Vi blev nyfikna och besökte fjolårets. En fest för hela familjen med fri entré. Fullt av

barn vid stora scenen skuttar till toner av Galaxa Show och Hoffman Cirkus. Skärgårdsradion är här och sänder live. Barnen har mycket att välja på. Skattjakt, ponnyridning, hoppborg och ansiktsmålning.

– Det här är suveränt, tycker Ricke Furubom från Vallentuna som bor på hotellet med sin son Frasse.

– Vi valde minisemester i närområdet i år, berättar han.

Både far och son har lika roligt. Ricke ser fram emot att se Eric Gadd uppträda ikväll.

I ett stort partytält sitter folk och mumsar i sig nygrillat och dricker öl i plastglas. Ljuvliga dofter får det att vattnas i munnen. Bakom grillspaden står skärgårdsbon Henri Tengvall från det lokala köttföretaget Ö-märkt och steker hamburgare för glatta livet. Kön är väl värd väntan.

Vart man än vrider på huvudet finns något nytt att upptäcka. I några stånd står bygdens hantverkare och företagare samt Värmdös turistbyrå och visar vad de har att erbjuda. Intill hittar vi Öppet Hav som låter oss prova på laserduv- och pilbågs-skytte. Det går att boka RIB-båt eller helikoptertur för några futtiga hundralappar. Över våra huvuden cirkulerar alltså den populära helikoptern. Djuröborna passar tydligen på att se sin ö från ovan en sådan här dag.

Vi går mot vattnet och hittar Seregården – ett matställe med klass. På den skärgårdsinspirerade menyn finns såväl fisk och skaldjur som ostron. En pergola har förvandlats till vin- och champagnebar. Senare under kvällen avlöser mer eller mindre kända artister varandra. Festen pågår till långt in på småtimmarna och avslutas med nattklubb och dj. Men vi är nöjda och återvänder säkert en annan gång. Hmm – Djurönäsets julbord med show låter lockande.

ps. Årets skärgårdsfestival går av stapeln lördag den 6 juli. 🍷

FÖRSÄLJNING PÅGÅR!

KONTAKTA MÄKLAREN FÖR EN PERSONLIG VISNING.

NORRTÄLJE

BÅTSMAN

En rofylld hamn i staden

Välkommen till möjligheternas boende för dig som fyllt 55 år!

I hjärtat av centrala Norrtälje, alldeles intill Norrtäljeån växer stadens nyaste och kanske finaste bostadskvarter fram. Här planerar Seniorsgården för fina lägenheter i samklang med omgivningen. Ett kvarter byggt med stilkänsla, kvalitetsmedvetande och välplanerad bekvämlighet med bara några minuters promenad till Stora Torget, butiker, restauranger och kaféer.

Se alla planlösningar på www.seniorgarden.se

Bostäder: 36 st om 2-4 rok
Pris: 1 845 000-4 145 000 kr
Avgift: 3 400-5 260 kr
Tillträde: Kvartal 4, 2014
Kontakt: Karin Berglund, Widerlöv & Co, 0707-40 46 55, karin.berglund@widerlov.se

SENIORGARDEN

en del av JM-koncernen

020-120 00 22 www.seniorgarden.se

Taxitrafik, Charter, Turtrafik

dygnet runt **08 571 50 100** året runt
www.battaxi.se
info@battaxi.se

SANDHAMNS VÄRDHUS

Establ. 1672

Vi erbjuder en lugn och fridfull skärgårdsmiljö för dig som vill njuta av naturens skönhet, god mat och avkoppling. Boka även övernattnin, konferens eller weekendpaket. Ring 08-571 530 51 eller se vår hemsida www.sandhamns-vardsbus.se
VARMT VÄLKOMMEN

Värmdö »Med alla öar ... «

Värmdö kommun är en kommun i Stockholms län. Centralorten Gustavsberg ligger två mil öster om Stockholm. Värmdö kommun utgörs helt och hållet av öar och ligger i hjärtat av Stockholms skärgård. Värmdö har en rik kulturhistoria och ett varierande skärgårdslandskap med kända öar som Sandhamn, Runmarö, Möja och Grinda. Största delen av kommunen ligger i Uppland men en mindre del (Nämdö) ligger i Södermanland.

Din dröm – vår passion

Enbart batterier med denna symbol är godkänd av DNV. DNV försäkrar att produkten är säker och lämplig för marint bruk.
 Läs mer på: www.dnv.com

TUDOR
 en svensk legend sedan 1914 www.tudor.se

GEL – Teknologi AGM – Teknologi CAT – Teknologi Ca/Ca – Teknologi

AB MASKINEXPORT TUDORGROSSISTEN
 Skogsbövägen 1 Box 37 S-134 21 Gustavsberg 08 – 570 355 00 / 0708 355 100

STRÖMMA OUTLET

VI REAR
 PÅSLAKAN • UNDERLAKAN
 Kuddar • FROTTE 50%
 ÖVERKAST • TACKEN
 SOVKUDDAR • PRYDNADS-
 Kuddar • BELYSNING
 Möbler • Plädar
 MORGONROCKAR
 MARINA TAVLOR

SALE

www.strommaoutlet.com • www.facebook.com/strommaoutlet
 Tel: 571 406 10 • Öppettider: Vardagar 10-18, Lör 10-17, Sön 11-17
 Strömma Kanal, Lillströmsuddsvägen 1, Värmdö

HARÖ LIVS

Tel. 08-571 571 91
www.harolivs.se

Från Arholma till Porquerolles

Öar förenar. Öbor liknar varann.
 Öar finns till och med i Provence.

»NÄR ISEN GÅR UPP återvänder vi likt flyttfåglar från vinterexil i södra Frankrike, just som biblioteksbåten Tranan lägger till vid Arholma brygga. Jag lämnar tillbaka barnböcker som lånats under hösten och möts av franska tv-bolaget FR3 som filmar reportage för populära kustprogrammet Thalassa. Bland öborna är jag den enda fransktalande till reporterns stora glädje. Han intervjuar och gör mig till deltagare i vår familjs favoritprogram i Frankrike.

Ett år senare, när våren på allvar kommit till Medelhavet, lägger Thalassa's reportagebåt Bel Espoir till vid ön Porquerolles. Sammanträffandet känns nästan löjligt då jag på passbåten räknat ut att min ö Arholma nästan är identiskt stor.

Av en händelse bor jag på Auberge des Glycines som har öns enda åretruntöppna restaurang. Det drivs av paret Alain och Florence i familjen Sanchez som båtpendlar, precis som min familj uppe i Roslagen. »Oh, comme nous!« utbrister madame som för barnens skull pendlar mellan Giens på fastlandet och Porquerolles.

Öns enda mataffär håller öppet alla dagar på året, även när turistströmmarna dragit förbi och vinterstormarna in vid torget Place des Armes. Under en enda dag i högsäsongsmånaden augusti är försäljningen lika stor som under hela januari månad. Posten, som ligger brevid kyrkan, rymmer öns enda bibliotek. Hamn, affär, post, restauration och cykeluthyrning. Allt i ett, precis som på Arholma. Inte heller

»Barnen här har något som andra barn inte har längre. De kan leka fritt utomhus, cykla som de vill, njuta av naturen.«

här finns det några bilar, ett par pyttesmå eldrivna undantagna.

Samtliga barn på Porquerolles går i skolan på ön. På glesbebyggda Arholma ligger skolan på grannön Björkö, tvärsöver farleden dit barnen får åka passbåt och sedan bil. 20 barn av totalt 350 åretruntboende på Porquerolles mot Arholmas 4 av 35 invånare.

»Barnen här har något som andra barn inte har längre. De kan leka fritt utomhus, cykla som de vill, njuta av naturen.« En restaurerande mamma som säsongsvist pendlar från staden Toulon vet.

Närmare 5 miljoner besökare frekventerar under sommarhalvåret för att nå sin kulmen under de heta semestermånaderna juli och augusti. Restaurangerna, cykeluthyrarna och souveniraffärerna ligger vägg i vägg från hamnen och upp mot la Place de l'Eglise och för tankarna till la Côte d'Azur där det myllrar som mest. Kommersen är i full gång redan på våren och fortsätter ända fram till jul.

Precis här upphör också de stora likheterna mellan ö i Medelhavet och Östersjön. Inte samlas gamgubbarna på Arholma över en Pastis på den lokala baren eller för en vända boule på torget. Nej, möjligen sitter de på traktorflaket och äter en glasspinne, tar en kopp kaffe inne i affären eller språkar på passbåten över till fastlandet. De som hejjar glatt till grannar och vänner på Porquerolles gör det lika mycket som på Arholma, när det glesnar mellan turisterna. Den yngre, arbetsföra generationen ses när man har tid men i Medelhavet görs det på bar eller restaurang och det över vin, inte fika.

/ CAROLINE FORD

En reflexion över ett sammanträffande som uppstod vid en reportageresa under arbetet med reportageboken »Godbitar i Provence«, Frankofon Förlag. Skribent, europé och mamma till multikulturella barn, bosatt på Vätö.

FOTO: CAROLINE FORD

FOTO: ROINE KARLSSON

Rättelse: Tyst vår

I vårnumrets krönika av *Magdalena Rinaldo* försvann olyckligtvis slutet på texten som lyder: »Vi minns alla M74 som konstaterades hos laxen på 70-talet, en dödlig sjukdom som slog ut ynglen och som visade sig vara tiaminbrist. I Tyresta nationalpark har älgar dött med samma symptom. Man misstänker tiaminbrist. Tiamin är alltså ett B-vitamin som har stor betydelse för ämnesomsättningen, hjärnan och immunförsvaret. Men varför uppstår denna brist? Är det ett nytt miljögift? Hur påverkar det människan? Ibland kan man få för sig att miljöfrågor är ett spel mellan stormakterna. Men det är ju också ett spel som ytterst handlar om våra liv.« Krönikan i sin helhet finns att läsa på MagasinSkärgårds facebookside.

Siste fyrmästaren på Söderarm

Den 24 juli bjuder Anngret Andersson på Söderarm AB in fyrintresserade till en minneskväll om Söderarms siste fyrmästare – Evert Ahlberg. En stor personlighet som flera gånger medverkade i radioprogrammet »Skivor till kaffet«. Förutom fyrmästare var han diktare och trubadur. Anngret har tagit tillvara på cd-skivor där Evert sjunger, läser dikter och berättar om sitt liv. På programmet står också att trubaduren Niklas Karlsson sjunger hans visor. Minneskvällen avslutas med middagsbuffé. Båttransport går från fastlandet tur och retur. Mer info på www.soderarm.com.

FOTO: ROINE KARLSSON

KUSTENS.se
marina utbildningar

Utbilda dig till Sjöbefäl Klass 8
för upp till 12 passagerare

Lätfattliga kurser, rimliga priser, allt ingår

Vi har även VHF-SRC kurser

Stockholm, Norrtälje, Öregrund eller där ni är vid >5pers.

Sommarkurser ombord på sly Alma af Gräddö

Utbildning i samarbete med **HEDBERG MARIN AB** E-posta fråga/anmälan till
Tel / sms 0709 788 488 | hedberg.marin@hotmail.com

HAR DU EN VÅT SOMMARDRÖM?

FÖRVERKLIGA DEN HOS OSS I SOMMAR!
HYR KAJAK HOS ERKAJAK PÅ FEJAN.

WWW.ERKAJAK.SE

LITEN SOMMARSALONG

Välkommen till idyllen Svartlöga och Ateljéns sommarsalong.

Alla dagar 13 – 15, 29 juni – 4 augusti

Dagliga Waxholmsbåtar från Stockholm och Furusund

Ulla Andersson • Anders Jihde • Marita Möller • Ulla Hagström • Staffan Sandler

ATELJÉN SVARTLÖGA

MIKLAGÅRD

www.miklagard.nu

1 570 kr

Matildas Trädgård

Mora vägskäl, Bergshamra

0176-262 720

www.matildastradgard.se

BARNENS Ö ★
Krog & Scen

3/7 COOKIES 'N' BEANS &

BASKERY ✨

11/7 SIBILLE ATTAR &
MARIA ERIKSSON

25/7 SOFIA KARLSSON

1/8 TANGOPALATSI
DARYA & MÅNSKENSORKESTERN
GÄST: ANNA JÄRVINEN

8/8 CLUB KILLERS!

➔ GÄSTER: EBBOT m. fl.

www.barnenskrog.se

Nu är sommaren äntligen här. Vi öppnar åter portarna för Sommarlandet på Marholmen. Sommarlandet kommer att erbjuda spännande musikunderhållning. Vi får besök från bl.a. Jill Johnson, Meja & Ebbot den 18 juli.

Dagarna är fyllda med roliga aktiviteter för både vuxna och barn. Vi arrangerar allt från skattjakt, fotbollsturneringar, ansiktsmålning, bouletterningar och barkbåttrace. I år anordnar vi även ett löparlopp den 29 juni.

Nytt för i år är vår egna buss som går mellan Norrtälje station och Marholmen, mer info finner ni på vår hemsida.

Vår härliga Grosshandlarsgård är öppen alla dagar i veckan. Fredagkvällarna med start 28 juni är det gris- och lammfest med delikata tillbehör i sann skärgårdsmiljö. För att säkra upp din plats – boka bord redan idag. Under vecka 26-32 har vi dagligen roliga aktiviteter för

alla åldrar med bland annat After beach från 15.00 och live-underhållning från 20.00. I år anordnar vi även ett löparlopp "Marholmslöpnet" den 29 juni.

Axplock på sommaraktiviteter

- 21/6 Traditionellt midsommarfirande under ledning av Anders Hedbom.
- 29/6 Marholmslöpnet 5 km
- 7/7 Äventyrsgolfturnering
- 18/7 Marholmen Musikfestival På stora scenen spelar Minibar, Thyra och vårt egna husband med gästartisterna Meja, Ebbot och Jill Jonsson.
- 4/8 Barkbåttrace

Foto: Mats Östergren

Marholmen 1, 761 92 Norrtälje
För bokning och frågor ring 0771-16 17 00
Bokning@lyrankonferens.se
www.marholmen.se • www.grosshandlarsgarden.se

FOTO: GUNNIKA ISAKSSON-LUTTEMAN

Vraket i Värtan

Inte långt från land i Hägernäsviken ligger den strandade minsveparen HMS Aspö. Hon sjösattes 1962. 42 meter lång rymde hon 23 besättningsmän under sin tid som trotjänare i svenska flottan. Hon tjänstgjorde ända fram till 1989. Ett par år senare såldes hon till en privat ägare. Men i slutet på 1990-talet kom det övergivna fartyget drivande i viken och fick till slut bottenkänning intill Alholmsudd i norra delen av Stora Värtan. Och där har hon legat sedan dess. Ägaren går inte att få tag på och ingen vill ta ansvar för vraket. I vintras eldhärjades HMS Aspö svårt och det redan illa åtgångna skrovet blev än mer slitet. Om hon utgör en skamfläck eller ett spännande utflyktsmål får du avgöra själv. / GUNNIKA ISAKSSON-LUTTEMAN

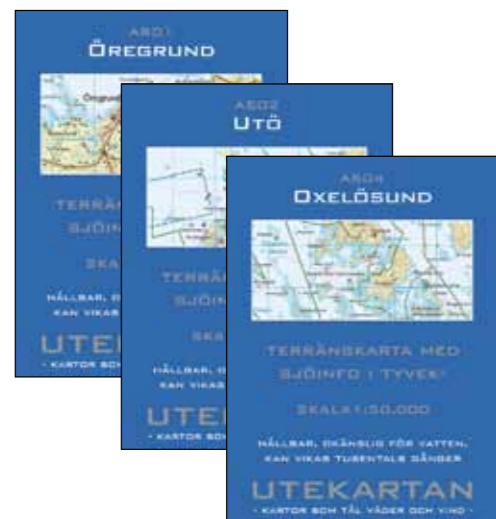
»Unisex-bastu« i Gräddö

I Gräddös gästhamn på Rådmansö har en ny bastu med dusch, omklädningsrum och relaxavdelning öppnats i servicehuset. En nyhet är att det blir gemensam bastu för damer och herrar. Tidigare har man varit tvungen att gå på separata tider. Bastun håller öppet från 1 juni till 1 augusti mellan klockan 17–20.30.

FOTO: ROINE KARLSSON

Skärgårdens utflyktskarta

Kartblad och serier över hela Stockholms skärgård nu till nya **lägre** priser!

- Enkelkartor 95 kr
- Dubbletter 145 kr
- Serier (4 kartor) 245 kr

www.utekartan.se

Foto: Sören Gollberg

Med Haninges övärld i sikte

Huvudskär, Haninge

Spana in Haninges mångfald av skärgårdspärlor strax utanför stan.

Utö – Huvudskär – Nåttarö – Dalarö – Ålö – Ornö – Muskö – Gålö – Fjärdlång – Rånö – Kymmendö

Välkomna! haninge.se/turism

Haninge kommun

Staden som lever upp

Som gammal Norrtäljebo anser jag att varje stad med självaktning bör ligga vid kusten, ha en å, snickarglädjehus och torg samt en centralt belägen gästhamn. Och den lever upp om sommaren.

TROSA UPPFYLLER ALLA MINA ÖNSKEMÅL. Den är som min barndomsstad fast mindre och sötare. Vi bad turistbyrån lyfta fram några av sommarens roliga händelser. Flottfärd i ån, veteranbilsrally, gratistur med blå tåget, båtutflykt till Trosas skärgård och underhållning av Benny Anderssons orkester med Helen Sjöholm och Tommy Körberg är bara ett litet axplock. / JOSEFIN EKBERG

FOTO: TROSA TURISM

- **FLOTTFÄRD PÅ TROSAÅN** i Vagnhärad! Onsdagar 12/6–21/8. »Det känns som man är utomlands. Tänk att Sverige kan vara så vackert!«
- **VETERANBILSTRÄFFAR** på Västra Hamnplan i Trosa varje torsdag 13/6–15/8. Förra året kom ca 100 bilar per träff!
- **BLÅ TÅGET** rullar i Trosa alla dagar 17/6–11/8 (ej midsommarafton). Det är gratis att åka!

- M/S Storsand kör **SKÄRGÅRDSTURER** i Trosa skärgård torsdag–söndag 27/6–18/8, alla dagar 8/7–28/7. Ta en tur till Krämö eller Askö i Trosa skärgård!
- **BAO** tillsammans med **HELEN SJÖHOLM** och **TOMMY KÖRBERG** ställer på nytt upp sin egen dansbana och bjuder upp till dans den 21 juli i Trosa.

Mer info på ww.trosa.com

Välkommen till Skansholmens Sjökrog och Bistro

Skansholmens Sjökrog fick 1998 som första krog i Sverige sedan 1865 tillstånd att bränna sitt eget brännvin. Ett brännvin som endast serveras till gäster på denna krog. På Skansholmen finner Ni Sveriges första lagliga hembränningsapparat. Ni bjuds på exklusiv mat i Skansholmens Sjökrog eller förstklassig Barbeque i vår Bistro. Tillagat av vår köksmästare Adam Sjöberg med personal.

Skansholmens
SJÖKROG

Skansholmens Sjökrog
Mörkö 153 93 Mörkö
Tel Växel: 08-551 550 66
Fax: 08-551 550 65

E-post: info@skansholmen.com

www.skansholmen.com

*Sommarens läckra klockor.
Kassor av nyheter i butiken.*

**PORATHS
GULD**
ETABLERAD 1891

Tullportsgatan 1, Norrtälje 0176-101 62. www.guld.net

Linneladan i Penningsby

Dags för trädgårdsmöbler!

Benidorm 10 900:-
Maurituz från 12 490:-
Venedig från 11 000:-

Öppet varje dag hela sommaren
www.linneladan.se tel: 0176-26 60 37

Åtellet – en naturlig mötesplats!

0176-700 450
info@atellet.se
www.atellet.se

ÅTELLET
SJÖTULLSGATAN 10, NORRTÄLJE

Pia Alm
Certifierad Inredare

0708-11 86 56
pia@indoorstylingdesign.se

INDOOR STYLING
&
DESIGN

Roslagsbostäder
- ett hem att längta till

Nyproduktion i Norrtälje
Vill Du veta vad som är på gång att byggas i Norrtälje? Besök vår hemsida där aktuell information finns eller kontakta oss på telefon.

Din hyresvärd i Roslagen! Vi förmedlar hyreslägenheter samt lokaler på nio orter i kommunen.

Lommarvägen 1, plan 2
Box 56, 761 21 Norrtälje
Tfn: 0176-20 75 00
info@roslagsbostader.se

www.roslagsbostader.se

LjusEXPO
M-Interiör AB

Belysning. Presenter. Inredning.

Öppet: Må-Fr 10-18, Lö 10-15, Sö 12-16
Kyrkogatan 11, NORRTÄLJE • Tel. 0176-22 02 40
www.ma-interior.se

Norrtälje »Roslagens huvudstad«

Namnet Norrtälje skrevs 1298 in Telgium samt 1409 Norra Tælgha. Detta har i doktrinen ansetts stå för ett med tälja besläktat namn på inbyggare: »deras som bor vid inskränningen«, med vilket avses »vid den långa viken«. Mitt igenom staden flyter Norrtäljeån. I hamnen ligger ångbåten S/S Norrtelje sedan 28 juli 1968. Båten levererades år 1900 och har trafikerat ett flertal sträckor bland annat till Åland. Idag är ångbåten en restaurang.

Visste du att Pensionat Granparken, Hotell Roslagen och Lilla Torget har varit inspelningsplatser för filmen »Ha ett underbart liv«?

JANSSONS MARKISER

Allt i solskydd

Markiser • Persienner
Rullgardiner

Kontakta oss gärna för gratis mättagning!
Estunavägen 13 B, 761 51 Norrtälje
Tel 0176-177 95, E-post info@janssonsmarkiser.com
www.janssonsmarkiser.com

**BRA SOMMARPRISER
PÅ UTOMHUSFÄRG**

Flügger grundades år 1783. Idag har kedjan 600 butiker i Skandinavien och är de professionella målarnas förstaval.

Baldersgatan 25, 761 50 Norrtälje
Tel. 0176-20 61 00
Öppet 6.30-18, Lörd 10-14

Flügger färg
flugger.se

GULDSMEDERNA

Välkommen in i vår ateljé och låt oss förverkliga ditt drömsmycke!

Posthusgatan 6 Norrtälje tel.: 0176-156 56 www.guldsmederna.se

»Visste du att ... namnet Norrtälje år 1409 skrevs Norra Tælgha. Ett med tälja besläktat namn på inbyggare: »deras som bor vid inskränningen«, med vilket avses »vid den långa viken.«

...some like it hot!

Gå in på www.soderlindsvedspisar.se och beräkna pris på braskaminer!

Contura
Kaminer för varje hem

Eldabutiken Norrtälje
Söderlinds Vedspisar
Storstensvägen 6, Norrtälje
Tel 0176-142 00

Roslagens »riktiga« pärla – Helmi

Hon var ett »vrak« lämnad till ett öde i förfall.
Lyckligtvis upptäcktes hon i elfte timmen. Och
räddades. Mot alla odds. Till ett seglande liv
som Blidös nya stolthet – möt sandkilen Helmi.
Nu den enda autentiska roslagsskutan.

TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Roine Karlsson

– Hon är tung, go och välvillig, beskriver skeppare Atte Blomberg.

Kommunalråd Kjell Jansson är van att stå vid rodet.

Roslagens »riktiga« pärla – HELMI

Fakta Helmi:

Tar max 12 passagerare plus besättning. Är modernt utrustad med plotter, GPS, VHF-radio, flytvästar, livflotte, toalett, spritkök, elbelysning och hjärtstartare, sk defibrillator. Marschfart för motor 8 knop. Bordläggning av furu, akterstäv och ledstänger i ek. 125 kvm storsegel och 25 kvm föck. 22 meter mast. Bommen är nästan lika lång som skrovets 15,77 meter. Mer info finns på www.helmi.se

» **DET ÄR SOM EN SAGA.** I mitten av 80-talet går en ung man vid namn *Anders Justrell* från Björkö i Roslagen och tittar på skutor längs Söder Mälarsstrand i Stockholm. Plötsligt fastnar blicken på en halvt sjunken skuta med en »pigge« i fören. Han anar att det är en så kallad »piggskuta«, förr en vanlig syn i skärgården men nu borta sedan länge. Anders köpte loss den bedagade skönheten med hundra år på nacken. 16 år senare – efter mycket möda och omfattande renoveringar kunde sandkilen sjösättas i Stämarsund på Blidö. Året var 2002 och hela 3000 åskådare jublade.

I sommar är Helmi inne på sin elfte säsong med digert program seglingar. Till diverse sköna arkipelager. Från nationalparken Ångsö i innerskärgården till Lygna i yttre havsbandet. Rikets sista bevarade sandkil är flitigt använd nu som då. Under sin arbetsamma storhetstid gick

hon som en av Roslagens många fraktskutor med diverse tung last till den växande storstaden Stockholm. Det kunde vara sand, grus, strömming, träkol och virke. Tillbaka fick man bland annat med sig stadsbornas avfall och tjänade en hacka även på det.

Nuförtiden seglar Helmi med mindre smutsig frakt. Den vackra, rymliga och stadiga båten transporterar konfirmander, ornitologer, gravsättningar, barnfamiljer, företag och turister.

– Hon har omkring 60 seglingsdagar per säsong, berättar *Sören Norrby*, en av eldjälarna i föreningen Helmis Vänner och ansvarig för den årliga VIP-seglingen.

VIP-segling med fin last

En junidag ifjol har hon extra »fin last« då *MagasinSkärgård* är inbjuden till den årliga VIP-seglingen. Tillsammans med flera betydelsefulla personer som det lokala

kommunalrådet, ordföranden i kultur- och fritidsnämnden, skärgårdslandstingsrådet, Statens maritima museers överintendent, Sjöhistoriska museets chef, ordföranden i Blidö Sockens Hembygdsförening, representant från föreningen Öppen Skärgård samt den enda kvinnan förutom under-teknad, *Kersti Wiberg* från tillgänglighetsprojektet Öppen skärgård för alla. När vi samlas i Furusund för avfärd har alla fått rådet att klä sig varmt. Så här års brukar det kunna vara kyligt på sjön.

De som känner sig manade får hjälpa till med olika sjömannasysslor. Från att hissa segel till att styra skeppet. Kommunrådet *Kjell Jansson* är van att hålla i kommunens roder och ser ut att trivas bra med att ratta skutan till rätt kurs. Under överinseende av skepparen *Atte Blomberg* i stickad pippitröja och brun skinnväst. Han ger oss några enkla förhållningsregler.

– Vi ramlar inte överbord. Vi röker

»I sommar är Helmi inne på sin elfte säsong med digert program seglingar. Till diverse sköna arkipelager. Rikets sista bevarade sandkil är flitigt använd nu som då.«

inte. Och grundregeln för toaletten: Man får bara spola ner det man har ätit, förklarar Atte.

Förutom besättningen är också den härliga blidöprofilen Gösta Roxell med ombord. Mannen som i unga år var med redan på 40-talet när Helmi var avmastad och gick för motor. Han som hjälpt till med förbyggnaden och mycket annat. Och vars gran har fällt för att bli mast. Gösta är så gott som släkt med denna sandkil då hans pappa var gift med Helmis dåvarande ägares dotter. Men Gösta har inte ensamrätt på att ge den gamla rospiggen sin gränslösa kärlek. Det är det många som gör. De är lätta att känna igen. På huvudena har de marinblå vegamössor med texten »Helmi« och stolta leenden på läpparna.

– Jag är mer eller mindre gift med den här damen, säger skepparen.

Alla båtar sägs ha en egen själ. Hur skulle du beskriva Helmis?

– Hon är tung, go och välvillig, svarar Atte med ömhet i rösten.

– Som en riktig gammal surkärning, tillägger han och skrattar.

– Nä, hon är så snäll, ändrar han sig snabbt.

Var ful som stryk

Helmis goda seglaregenskaper har lönat sig. I slutet av 1800-talet och början av 1900-talet vann hon förstapris samt kom tvåa, fyra och femma i olika kappseglingar arrangerade av ksss. Under stock-

»Roslagsskutan som båttyp är unik i världen. Dess ursprung kan spåras ända till medeltidens »skärjebåter«. Med rötter från vikingarnas skepp.«

holmsolympiaden var hon med och visade upp sig på Kanholmsfjärden. Roslagsskutan som båttyp är unik i världen. Dess ursprung kan spåras ända till medeltidens »skärjebåter«. Med djupa rötter från vikingarnas skepp.

– En ägarlängd har tagits fram. Från Erik Andersson på Svartlöga som byggde henne på 1880-talet. Vi har hittat alla namn utom ett, säger Sören som flödar av iver att berätta allt ur sin outsinliga kunskapskälla.

Helmi höll länge till på Blidö. Allra längst stannade hon i slakten Sjöbloms ägo. I över ett halvt sekel. Och har fraktat många ton på havet.

– Första resan till Stockholm skulle man ha med sig halm. Fräsch vällagrad halm. Så att stockholmarna kunde byta sänghalmen efter en lång vinter, berättar Sören.

Efter lång epok som fraktskuta hamnade Helmi i en fotografis ägo. Han lät bygga om henne till husbåt och döpte flytetyget till Ellinor. Det var ingen vacker syn. I folkmun hette det att »hon var så djävla ful att kråkorna flög upp och ner

över båten«. Den »fula« Ellinor hyrdes av länsbiblioteket och fick en ny kulturell uppgift – som ambulerande bokbåt i skärgården. Sedan köpte en okänd Sundsvallsbo henne och sålde samma år båten vidare till en man i Hudiksvall. Till sist hamnade hon i Stockholm på Söder Mälarstrand. Skamfilad och övergiven. Med stor risk att glömmas bort.

Tills den där tursamma dagen när Anders Justrell kom till undsättning. Han och hans far Kjell Justrell lade ner mycket arbete på att rädda det förfallna vraket och inledde ett samarbete med Sjöhistoriska Muséet på Djurgården, där det förbyggdes inför publik. Slutligen skänktes skrovet till Helmis Vänner på Blidö, som återställde till nuvarande skick. Föreningen vårdar nu henne ömt såsom en äkta Roslagens pärla förtjänar. Helmi betyder ju nämligen »pärla«. Den omsorgsfullt skötta skönheten är numera också kulturmärkt. Så fick sagan om Helmi ett lyckligt slut. Hon seglar stolt vidare som landets enda riktiga sandkil även kallad rospigg med sin karakteristiska »pigge« längst fram i fören. ☘

FOTO: ORNÖ MUSEUM

Båtlinje från Norrtälje

I sommar startar »Norra båtlinjen« från Norrtälje till några öar i Roslagens skärgård. Rutten blir Norrtälje-Gräddö-Lidö-Björkö (Stårnsnäs)-Arholma Nord tur och retur med samma bryggor tillbaka. Det blir två turer om dagen 6 juli–4 augusti. Planerade avgångstider är klockan 11.15 från Norrtälje hamn och åter 14.00 samt en kvällstur klockan 18.15 som är åter 21.00. 10 augusti–1 september går turerna endast helger. Rederi Stridsholmen AB kör med en passbåt som tar 12 passagerare. Aktuell info läggs upp på www.stridsholmen.se.

De populära båtutfarpaketerna där man bor på Fejans vandrarhem, Arholma Nord och pensionat Lyckhem utökas i sommar till ett fjärde dygn med boende på Lidö. Bokning av båtutfarpaket sker på www.stockholmnorthislands.se

Huvudskär i fokus på Ornö museum

I sommar visar Bygdemuseet på Ornö utställningen »Bland uniformer och strömmings-skötare – om livet på Huvudskär i gångna tider«. Ornö museum har med stöd av kulturförvaltningen i Haninge kommun samlat in mängder av material från historiska arkiv, statliga myndigheter och verk samt ättlingar till dem som bodde på Huvudskär. Äldriga handskrivna loggböcker, brev, anteckningar och andra dokument. 400 gamla fotografier utgör basen i utställningen som invigs lördagen den 29 juni kl 12. Därefter öppen dagligen mellan klockan 12–16. På www.ornomuseum.se finner du mer information.

Gå gärna in på Facebook-sidan Rädda Huvudskär. Där museet tillsammans med andra intressegrupper värnar Huvudskärsbyn och arbetar för att hindra statens pågående planer på avstyckning och utförsäljning.

FOTO: ROINE KARLSSON

Upplev mer av skärgården!

Ladda ner Appipelago till din iPhone och låt berättarrösten guida dig bland skärgårdens sevärdheter. Lyssna till spännande anekdoter från nu och då, och hitta aktiviteter, restauranger, boenden och båtturer som passar just dina intressen. Låt äventyret börja! Vad vill du uppleva idag?

Your mobile guide to the Stockholm archipelago's sites, islands, activities, restaurants, accommodations and boat tours. What lies ahead today? Let the adventure begin!

Works offline

Available on the iPhone App Store

Download today!

H A S S E S

SKÄRGÅRDSTJÄNST

SJÖFRAKT & BÅTTAXI

070-537 90 19

WWW.SKARGARDSTJANST.EU

- Lastbåt med kran för frakt av gods
- Leverans av grus och jord i storsäck
- Utläggning av bojar och flytbryggor
- Bärning och bogsering
- Hämtning bygg och grovsopor
- Taxibåt

FOTO: CARBONWHITE/SENIORGÅRDEN.

Änåra lägenheter i Norrtälje

SENIORGÅRDEN som bygger bostäder för 55+ planerar att bygga ett nytt bostadskvarter – Båtsman, med 36 lägenheter intill Norrtäljeån och Societetsparken i Norrtälje. Det blir 2–4 rum och kök. Bostäderna klassas som lågenergihus vilket ger kapade värmekostnader. Försäljning pågår.

FOTO: ROINE KARLSSON

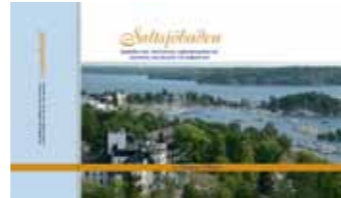
Sjötorget i Östhammar invigt

På Nationaldagen invigdes Östhammars nyrestaurerade sjönära park – Sjötorget. Under pompa och ståt samt med veteranbilsträff blev stadens nya samlingsplats officiellt invigd. Det är en rejäl satsning som gjorts. Parken har fått nya träd, planteringar, strövstråk, sjöbodar med försäljning, utegym, lekpark, restaurang, träskulpturer, belysningar, boulebanor och schackspel bland annat. Här finns något för ung som gammal.

Bok om Saltsjöbaden

Magnus Ullman imponerar då han fortsätter att leverera genomarbetade böcker i skärgårdsmiljö. Magnus är verksam som advokat i Stockholm och som hobby skriver han böcker, främst i historiska ämnen. Historien om Saltsjöbaden är hans senaste. Boken berättar i ord och bild om personerna som skapade och präglade Saltsjöbaden. Om kurorten med ett livligt bad- och båtliv. Där flera kända konstnärer varit verksamma. Som läsare får man veta vilka arkitekterna är som står bakom de ståtliga villorna och fritidshusen. Boken är intressant läsning även för den som inte har någon koppling till Saltsjöbaden eller bara sett humorprogrammet Solsidan på TV./ Roine Karlsson

FÖRFATTARE: Magnus Ullman
FÖRLAG: Bokförlaget Magnus Ullman
ANTAL SIDOR: 288
CIRKAPRIS: 495 kr
ISBN: 978-91-979819-1-0

Visste du att ... Djurö betyder »hjortön«.

MARINFLYTBRYGGAN

Egen tillverkning
Lager
Helhetslösningar
Flytbryggor i trä
Flytblock
Ponton- & hamnbryggor
Båt- & badbryggor
Bojar och bommar
Förtöjningsmaterial
Tillbehör

MARINFLYTBRYGGAN

Allt för hamnen

Tel. 0176-22 16 35 / 070-812 65 28 www.marinflytbryggan.se

Norrtälje Sjö & Bygg

Allt inom bryggor & sjöentreprenad!

www.sjobygg.se
0739-81 21 27

- Kök
- Garderober
- Bokhyllor
- Bardiskar
- Receptionsdiskar och mycket mer!

Platsbygger kök!
Tål att jämföras prismässigt med fabriksbyggda kök.

NORRTÄLJE SNICKERI

Telefon: 0709 - 480 326 • E-post: norrtaljesnickeri@live.se
Besöksadress: Lennart Torstenssons väg 4

- TAXI
- EVENT
- UTFLYKTER
- SJÖTRANSPORT

LUNCH OCH MIDDAGSTURER TILL ARHOLMA, LIDÖ OCH SÖDERARM HELA SOMMAREN

STRIDSBÅT 90

Kontakta oss för något utöver det vanliga
072 - 208 08 96 www.battaxi.nu

ROSLAGSLÄNNA REDERI AB

Välkommen till Blidöbygden

Kom och besök
Kulans bod & galleri
på Bromskärsvägen
Blidö
Tel 070 517 12 53
www.kulan.org

Furusunds Handelsträdgård

Vi öppnar för säsongen 1 april.
Trädgården 0176-803 90
www.furusundshandelstradgard.se
Schakt & Markarbeten
Kontakt Lars-Göran Norstedt
073-036 35 96

JIDSTRANDS ENTREPRENAD AB

GRUS – SAND – JORD
CONTAINER – MASKINTRANSPORTER
070-562 33 88 Jidde, 070-224 80 03 Fredrik
BROMSKÄRSVÄGEN PL 2041, BIDÖ

GRÄSKÖ ARKIPELAG SERVICE

ENTREPRENAD I SKÄRGÅRDEN
0708 - 455 863

Roslagens Skärgårdsservice AB

Sjötransporter
Muddring
Bryggor
Avlopp och grunder på öar
Ring 0708-11 59 19

LAGERVIKS BÅTVARV

Lagerviks Båttaxi Blidö
Telefon: 0176-820 04
www.lagerviks.se info@lagerviks.se

Blidö Bio!

NY DIGITALA UTRUSTNING:
Större bild, bättre kvalitet,
fler premiärer, 3D visningar.

UNGA

Totte Grönwall Snickeri
0709 408 238

HASSES

SKÄRGÅRDSTJÄNST
SJÖFRAKT & BÅTTAXI
070-537 90 19
WWW.SKARGARDSTJANST.EU

Anders Entreprenad Maskinservice AB

Blidö
0709-20 30 89
andersent.tehac.com

Yxlan

NICLAS GUSTAVSSON
BYGG & SNICKERI AB
076-881 61 77 • niclas@ngbygg.se

GRÄSKÖ BÅTVARV

Peter Johansson
info@graskobatvarv.se
0176-452 55 • 070-853 63 13

26 MAGASINSKÄRGÅRD SOMMAR2013

ÖFOLK När Gigi Sahlstrand fick titta i en väns tubkikare vaknade hennes intresse för fågelskådning. Men då hobbyn visade sig vara en tämligen mansdominerad hobby startade hon Rapphönan, ett nätverk för fågelskådande kvinnor.

– I dag är kvinnorna den mest växande gruppen inom fågelskådning, säger Gigi Sahlstrand, 49.

TEXT: KG Mattsson FOTO: Göran Forsberg

Hemsidor www.rapphonan.se och www.sofnet.org
Boken »Börja skåda fågel«, Gigi Sahlstrand och Eva Stenvång Lindqvist. Naturbokhandelns förlag

Rapphönan – en fågel för kvinnor

KLOCKAN ÄR FYRA på morgonen denna tidiga majdag på Färingsö. Solen har just börjat klättra över skogen och dimman ligger fortfarande tät över Väntholmsviken. Skrattnåsen skrär redan ikapp med gråtrut och fisktärnor. Storskrakens skorrande läte blandas med drillsnäppans vemodiga pipande. En hel flock sidensvansar plingar som silverklockor och stenknecken varierar sina zickanden med knirrande ramsor.

– Fågeln har sitt eget språk och jag hör ofta nya läten från arter som jag trodde bara lät på

NAMN: Gigi Sahlstrand
ÅLDER: 49 år
BAKGRUND: IT-branschen
YRKE: professionell fågelskådare

ett sätt. Till och med skator och gräsänder sjunger och visslar riktigt vackert framåt vårkanten. Men så är ju våren också den tid då fåglarna låter som allra mest och visar sig i sin vackraste dräkt.

Gigis intresse för fåglar började redan som barn, men kom sedan att stå åt sidan för hästar, innan hon träffade sin fotointresserad sambo.

– Jag fick honom att följa med ut i skogen och titta på alla härliga fåglar, och nu kan man säga att han fotar fåglar mer än han tittar på dem.

Det blev många gemensamma fotoexkursioner tillsammans. Ibland helger i skärgården eller veckor på Öland och Gotland. Det var bara en sak som störde Gigi. Det sociala umgänget i de ornitologiska klubbarna utgjordes till största delen av män. Knappt en kvinna fanns att prata med.

– Det ligger gamla anor bakom det här. Kanske har det med männens intresse för att tävla med varandra. Det har ju länge varit en sport att kunna hitta flest arter.

Bland de få kvinnor Gigi mötte låg intresset på ett annat plan.

»Skrattnåsen skrär redan ikapp med gråtrut och fisktärnor. Storskrakens skorrande läte blandas med drillsnäppans vemodiga pipande. En hel flock sidensvansar plingar som silverklockor och stenknecken varierar sina zickanden med knirrande ramsor.«

– De flesta ville helst komma ut och för att lyssna och träffa andra fågelskådare att umgås med.

Inom ramen för Stockholms ornitologiska förening började Gigi anordna fågelskådarresor för kvinnor. Till fjälls och längs kuster i Skandinavien. En dag fick hon höra talas »Fuglepigerne«, ett danskt nätverk för fågelskådande kvinnor.

– Det var värt att ta efter, så tillsammans med några andra kvinnor startade vi 2009 en mejlinglista till fågelskådande kvinnor vi kände. Ett forum för diskussioner, tips, kunskapsöverföring och uppmuntran tjejer emellan. Eller bara för att berätta om någon trevlig fågelupplevelse man gjort.

Nätverket kom att kalla sig för Rapphönan.

– Först skämtade vi lite om att vi skulle kalla oss fört Busk-skvätten, men sedan fastnade vi

för det lite mer feminina Rapphönan. Dessutom är det en fågel som trivs bäst i flockar, något vi tyckte passade bra på oss.

Allteftersom vidgades nätverkets cirklar och kvinnor från hela Sverige började delta. Nu är dryga 500 tjejer anslutna och ett dussintal lokala klubbar har bildats runt om i landet. Alla med inledningsnamnet Rapphönan. Man är med på Facebook och har egen hemsida.

– Vi ordnar en hel del kurser och resor. Trandansen vid Hornborgasjön i mitten av april tycks redan ha blivit en tradition.

Fågelskådning är en ganska bekväm aktivitet. Kanske det är därför den utövas av människor i övre medelåldern.

– Nej man blir ju inte direkt genomsnitt av att titta på fåglar, ofta står man ju still i ett fågeltorn. Det är en mer social syssla än man kan tro, en hobby där man träffar väldigt mycket folk. ☺

SOMMARRESORT
DJURÖNÄSET
2013

Välkommen till Djurönäset Sommarresort!

Djurönäset är något så ovanligt som ett 4-stjärnigt superior hotell mitt i Stockholms skärgård. Här kan du tillbringa en dag, en weekend eller varför inte en hel vecka, och få precis som du vill ha det. Koppla av med god mat och dryck, bada och sola på vår egen badstrand eller köp med en picknick-korg till någon av de sköna klipporna. Eller var lite mer aktiv; paddla kanot längs skären, spela tennis och boule eller ta en joggingrunda på naturstigen runt udden.

Sjöboden, vår skärgårdskrog med egen brygga, håller öppet alla dagar från lunch till midnatt. Med artistunderhållning flera kvällar i veckan. Missa inte heller Skärgårdsfestivalen den 6 juli med underhållning och aktiviteter för hela familjen.

Mellan den 22/6 och 10/8 kan du boka logipaket för hela familjen till förmånliga sommarpriser, från 715,- per person i dubbelrum.

Välkommen till Djurönäset. Vi serverar alla möjligheter!

Läs mer om sommarens alla möjligheter på www.djuronaset.com

UTVÄLD AV SVENSKA MÅLTEN
DJURÖNÄSET
SUPERIOR HOTEL • RESTAURANT • CONFERENCE
Seregårdsvägen 1, 139 73 Djurhamn | 08-571 490 00 | www.djuronaset.com

»Amfibiemän« – från Lidö till Arholma

Ifjol hade Amfibiemannen premiär. Multisporttävlingen där motionärer och idrottsmän simmar och löper från Lidö till Arholma och tillbaka. I år har rekordmånga anmält sig. Hela 500 personer(!). Och närmare 100 står på väntelistan.

TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Roine Karlsson

AMFIBIEMANNEN har inspirerats av södra skärgårdens tuffa multisporttävling »ÖtillÖ« mellan Sandhamn och Utö. Men här handlar det om en kortare och mer human sträcka. Man tävlar i lag om två personer. Det finns tre klasser – Dam, Herr och Mix. Totalt tillryggaläggs 22 670 meter löpning och 5 430 meter simning mellan Lidö och Arholma i norra skärgården. Start och mål sker på Lidö.

Det börjar med löpning norrut över ön. Sedan simmar man till Idö. Den längsta simsträckan på hela banan. Drygt en kilometer. Ombord på en publikbåt kan anhöriga och andra följa loppet. Magasin-Skärgård ger sig ut med egen båt. Havet fullkomligt kokar av ett »människostim« när de tävlande simmar över. Vi ser hur

några driver iväg åt fel håll. Det verkar vara strömt. När de slutligen klättrar upp på Idös klippor kan vi inte låta bli att retas lite.

Vilken lång omväg ni tog.

– Hoppa i själv vet ja. Det är svårt att hålla kurs, svarar Uppsala Titans ena halva och garvar.

Lagen har hittat på mer eller mindre lustiga namn som »Vi gör så gott vi kan«, »Nyttig 40-årskris« och »Knölsvanarna«. Andra passar på att marknadsföra firman som till exempel Intersport och Sjömacken Furusund. Deltagarna springer utmed snitslade stigar, stränder och över hala klippvallar. Längs banan finns tidtagningszoner och vätskestationer. Vi ser flera välbekanta ansikten. Norrtäljebor och andra som mer eller mindre väl-

tränade utsätter sig för detta styrkeprov.

En kul sak med Amfibiemannen är att det passar både vanliga vardagsmotionärer och duktiga elitidrottsmän. Kanske är det också därför så extremt många har anmält sig till årets tävling. Den går av stapeln lördagen den 27 juli. Vad vinner man då? Förutom äran ett värdebevis på 5 000 kronor, hederspriser och lyckas man slå FM Swimmers *Joakim Axelsson* och *Örjan Gustavssons* vinnartid 3.48.06 – ett unikt armbandsur. Dessutom blir vinnarna direktkvalificerade och garanterade startplats i ÖtillÖ 2014.

Mannen bakom idén heter *Jan Henrik Bäck*. Han har hållit på med uv-rugby, femkamp, triathlon, orientering, multisport, skidalpining med mera. De senaste åren har han haft ansvar för ett 20-tal internationella tävlingar i Sverige.

Varför heter tävlingen Amfibiemannen?

– Namnet amfibiemannen kommer ur att löpning och simning handlar om att ta sig ur vatten till land – amfibiskt. Sen finns det kanske en koppling till triathlonens mest prestigefyllda tävling – IronMan, svarar Jan Henrik. 🐾

Blommor och grönt

ÅKERSBERGA
VÄXTFÖRSÄLJNING
Stora Säbyvägen 1 Åkersberga
Tel 08-540 625 00

www.bergavaxter.se

*Furusunds
Handelsträdgård*

FURUSUNDS
HANDELSTRÄDGÅRD
Friluftsvägen
Furusund
Tel 0176-803 90

www.furusundshandelstradgard.se

EDS TRÄDGÅRD
Östhammar
Tel 0173-108 99

www.edstradgard.se

Besöksträdgård & Café

Växplats Nybyn

Ekologisk odling i trivsamt roslagsmiljö!

VÄXPLATS NYBYN
Nybyn, 3 km från Finsta
Tel 0175-606 44

www.vaxplatsnybyn.com

Butik & trädgårdscafé

BLOMSTERHÖRNAN
Högbergsgatan 25
Trosa
Tel 0156-124 74

Hörnan där det blommar

Matildas Trädgård

MATILDAS TRÄDGÅRD
Mora vägskäl
Bergshamra
Tel 0176-262 720

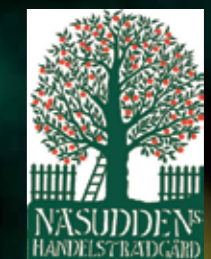
www.matildastradgard.se

KRÖNS TRÄDGÅRD
Älmsta
Tel 0176-510 41

www.kronstradgard.se

Följ oss på Facebook!

NASUDDENS HANDELSTRÄDGÅRD
Smådalarö
Tel 08-501 530 60

Juni/juli alla dagar 10-16 (Stängt 21/22 juni)
Augusti, mån-lör 10-16

www.nasuddenhandelstradgard.se

"Gullviva, mandelblom,
kattfot å blå viol"

»Ambassadören« i Nynäshamn

ÖFOLK Mitt emot Gotlandsterminalen nära hamnen och med utsikt över Bedarön ligger det familjära Skärgårdshotellet. Sedan 2006 drivs det av Marita Andersson och hennes familj. Marita är en sann ambassadör för skärgården, Nynäshamn och kvinnors företagande.

TEXT O. FOTO: Anna Arnerdal

RÄTTELSE:

Om ni känner igen det här reportaget så beror det på att vi kör en repris. I vårnumret uteblev olyckligtvis ett ord i rubriken som gjorde att den kunde misstolkas. Vi väljer därför att publicera hela texten igen med ny rubrik. Vi ber om ursäkt för missödet.
/Redaktionen

INREDNINGEN PÅ Skärgårdshotellet är speciell. Det är som ute fast inne. Matsalen ska ge känsla av att du är på en brygga, korridorerna har sjökort målade på väggarna, flera detaljer påminner om salta stänk och vacker skärgårdsnatur. Ja, skärgården följer med ända in på rummet. Det är lite eget och så ska det vara tycker ägaren Marita. Jag vill att det ska vara en upplevelse att bo här hos oss. Det ska vara minnesvärt och gästen ska bli glad, säger hon. När gästerna kommer tillbaka tar Marita det som ett tecken på att hon har lyckats. Hon berättar till exempel om

hur överraskande och roligt det var när ett par från Australien återkom efter sex år.

Marita Andersson är en aktiv företagare. Hon är engagerad i Rotary business network och lokalt i Nynäshamns Rotaryklubb. Hon är också ordförande i Handelskammaren östra Södertörn och drivande i Nynäshamns företagarförening.

Hon tycker om att jobba tillsammans med andra Nynäshamnsföretag och på så sätt få fler att upptäcka orten. Hotellet i Nynäshamn har ett nära samarbete. De har bland annat bjudit in Stockholm Visitors Board på visning tillsammans med turistbyrån. På Skärgårdshotellet samarbetar de också gärna med lokala leverantörer, som Rökeriet, Chokladhuset och Ångbryggeriet.

Vi har mycket att visa upp här och många som kommer hit blir imponerade över vad Nynäshamn kan erbjuda.

Alldeles nyligen blev hon utsedd av Tillväxtverket att vara ambassadör för kvinnors företagande. Det är andra gången hon blir utvald. Att kunna vara en förebild för andra tycker Marita är stimulerande. Genom att visa vad hon kan, kan hon få andra att tro på sig själva som företagare. Till exempel har hon haft

NAMN: Marita Andersson
ÅLDER: 49
FAMILJ: Gift, en dotter och en son
TIDIGARE YRKEN: VD för Nynäsgården Hotell & Konferens och har även jobbat på Härke Slott.

tre anställda som startade eget, en städfirma, en affär och en restaurang. Alla tre är kvinnor.

Marita Andersson kom till Sverige från staden Erfurt, i det som då hette Östtyskland. 1983 gifte hon sig med Anders från Nynäshamn. Nu har hon sitt liv och hjärta här i Stockholms södra skärgård.

Min man brukar säga att jag är mer svensk än vad han är, säger hon och skrattar sitt härliga skratt.

Det bästa med Nynäshamn är naturen tycker Marita. På Strandvägen, som brukar kallas Sveriges längsta idrottsplats, promenerar hon gärna med hunden Trixie.

Till Skärgårdshotellet kommer gästerna inte bara för att bo. Marita berättar att en del som ska med Gotlandsfärjan tittar in för att ta ett glas vin medan de väntar. Skärgårdshotellet vill också göra saker för nynäshamnarna som att arrangera räkaftnar. I år ska de för första gången ha påskbuffé. De har också en del födelsedagsfester och bröllop.

Jag tror att folk vill komma hit för att det känns som att bjuda hem gäster, med den skillnaden att alla kan umgås och ha roligt, ingen behöver vara i köket och fixa. ☺

»Jag vill att det ska vara en upplevelse att bo här hos oss. Det ska vara minnesvärt och gästen ska bli glad.«

FOTO: ROINE KARLSSON

Prisbelönad
WEBBPLATS
med inspirerande
våraktiviteter, tips
& guldkorn!

HAVSNÄRA UPPLEVELSER I LÄTTÅTKOMLIG YTTERSKÄRGÅRD

Nynäshamns Turistbyrå | 08-520 737 00 | info@nynashamn.se
www.visitnynashamn.se

Drömplatsen
för sjöbusar &
landkrabbor!

Med härlig utsikt över Mysingen
ligger Skärgårdshotellet endast
några minuters promenad till
Nynäshamn centrum och havet.
Välkommen!

08-520 111 20 • info@skargardshotellet.com
www.skargardshotellet.com

Nynäshamn »Badort i söder«

Nynäshamn är beläget längst söderut på Södertörn, 58 kilometer söder om Stockholm. Staden växte fram som uthamn till Stockholm, på mark som tidigare tillhört Nynäs gods. Färjetrafiken till Visby är kanske det Nynäshamn är mest känt för, men det finns också färjor till andra destinationer. Orten har gett namn åt oljebolaget Nynäs Petroleum som grundades här 1930 och som alltjämt finns kvar. Visste du att Nynäshamn var ett litet fiskeläge fram till slutet av 1800-talet?

Välkommen till: *Sjöbloms ÖjaBod*

KONFERENSER
MIDDAGAR
BRÖLLOP
FESTER
BED & BREAKFAST
LUNCHER OCH
LUNCHKORGAR

Info och bokning: Tel 08-520 341 11, 070-531 90 80
Se även vår hemsida: <http://www.landsort.nu>

Camping Stugor Vandrarhem
Välkommen till oss i Nynäshamn
Trubadur fre & lör i juli

NICKSTA CAMPING
NYNÄSHAMN

www.nickstabadet.se
08-520 127 80

Gemensamt båthus för
middagar och med avskild
bastu (illustrationsbild,
avvikelser kan förekomma)

Drömboende i Nynäshamn

Det är alltmer attraktivt att bo i Nynäshamn. Nära till skärgården och med nya väg 73 går det snabbt att ta sig till Stockholm. Kommunen vill gärna växa och nya husprojekt pågår. Ett av dem står bostadsutvecklaren Veidekke för. Den bygger för närvarande 23 lägenheter med sjöutsikt, egen strand och gemensamt båthus vid Nickstaviken. Det blir fyra stycken trevåningshus med inspiration från förra sekel-skiftets skärgårdsvillor i kvarteret Doppingen. Inflyttning sker våren 2014.

Torö skola blir musikstudio

Skolan på Torö utanför Nynäshamn kommer om allt går enligt planerna bli privatbostad med keramikverkstad och musikstudio med tillhörande scen. Lokaler har stått tomma sedan 2011 då skolan lades ner. Kommunen säljer byggnaderna för drygt 4 miljoner kronor och inflyttning beräknas ske i juli.

Fotoutställning om vraket Resande Man

En fotoutställning om Resande Man finns att beskåda på Nynäshamns turistbyrå i sommar. I fjol hittades vraket som sjönk år 1660 på sin resa mot Polen. Historierna kring skeppet och dess glansdagar är många och spännande. Turistbyrån ligger i gästhamnen och har öppet varje dag klockan 9-18.

Upplev Nynäs Havsbad!

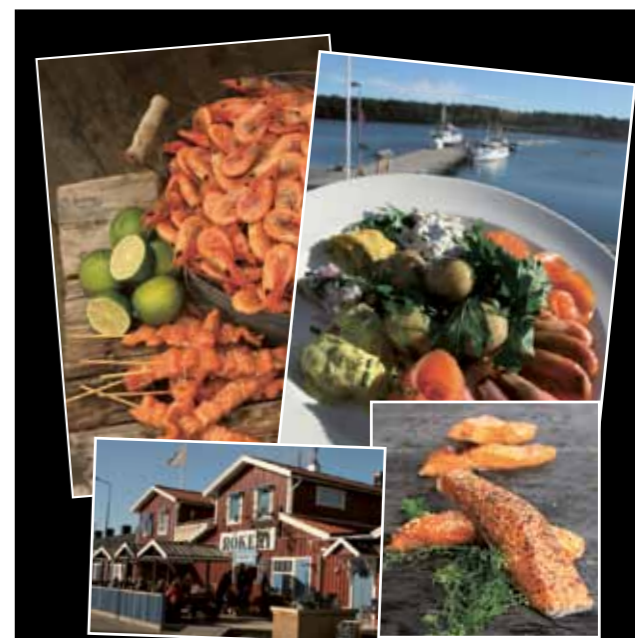
Badsemester från 995:-
www.nynashavsbad.se

KONST POOLEN
Konsthall

I samarbete med:
Mopedum
Kafé Radiokakan
Studio Erngren
Kiki Cleverbom
ABF Södertörn
Konstbutiken Konstartera

Vikingavägen 39 (gamla badhuset), Nynäshamn
08-711 77 88 www.konstpoolen.se

Du hittar oss på kajkanten i Fiskehamnen i Nynäshamn

Fiskrökeri
med butik och liten
servering

Öppet året runt!

Fakta Postrodden:

Tävling med allmogeåtar som ros och seglas av lag med fyra män och/eller kvinnor mellan Grisslehamn och Eckerö. Ombord finns riktig post. Genomförs till minne av forna tiders postrotebönder. Sträckan är 44 kilometer och tar cirka 3,5 till 6 timmar beroende på väder. Rekordet är tiden 03.17.30. Hittills har 6 996 roddare deltagit med 253 skötbåtar. Två personer har varit med minst 30 gånger.

I 40 år har roddarlag rott och seglat med allmogeåtar i tävlingen Postrodden. Mellan Grisslehamn och Eckerö. I tids- typiska kläder och med last av post. Precis som för flera hundra år sedan.

TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Roine Karlsson

Jubileum för Postroddens »havsfärja«

Roddarna får extra poäng för tidsenlig klädsel.

»LÖRDAGEN DEN 15 juni går starten. I år från Grisslehamn. Då lär det myllra av folk på kajen som vill beskåda allmogeåtar och deras besättningar innan de rör så svetten lackar – mot Åland. Det minglas runt bland diverse stånd, färsk fisk, uteserveringar och hantverk. Stämningen brukar alltid vara på topp. Är man från Roslagen är chansen stor att springa på bekanta.

I högtalare hörs den kunniga Roslagens Sjöfartminnesförenings ordförande

Lars Nyléns röst berätta om tävlingen. Via modern teknik kan man kontinuerligt följa loppet på en dator. Alla som gillar båtar, i synnerhet av trä med blank lack eller brunsvart tjära, får sitt lystmäte tillfredsställt. I hamnen guppar allsköns skötbåtar, snipor, sumpar och allt vad de heter i väntan på startskottet klockan tio. Gamla som nybyggda. Sida vid sida med mer moderna fiskebåtar. Och fritidsbåtar. Intill ligger Eckerölinjens stora bil- och passagerarfärja. De som vill se skötbåtarna

från havet följer med den på väg mot samma mål. Eckerö.

Man både rör och seglar sträckan som kan ta upp till sex timmar. Vid bra vindar blir färden mindre ansträngande och överfarten snabbare. Men att slå Lasse-Majas tid på tre timmar och 17 minuter har ingen lyckats med. Än. Ombord finns en jutesäck med brev och vykort som stämplat med för evenemanget särskilda stämplat. Inte bara för inbitna filatelister att samla på. Postrodden saknar motstycke i världen. Tv-bolaget BBC kallar det för »The Great Mail Race«. En fransk postchef på besök blev mäktigt imponerad och beskrev det som »helt unikt och exotiskt« och väl värd att slå vakt om.

Den första Postrodden gick av stapeln 1974. Hela 33 båtar deltog. Det blev en lyckad start. Solen sken ikapp med de nöjda arrangörerna Roslagens Sjöfartminnesförening och Eckerö Hembygdsförening. Succén var ett faktum och det åländsk-svenska samarbetet fortsatte. Och firar som sagt 40 år i år. Sjöfartminnesföreningen har dubbel anledning att fira då även den jubilerar. Med sina 75 år.

Flitigt använd led

Farvattnet över Ålands hav har en lång historia. Redan på medeltiden nämns i skrift hur man forslade över folk mellan Vaddö och Eckerö. Linjen kom att kallas »Havsfärjan«. Drottning Kristina instiftade under sin tid en postförordning för vägen. Leden blev livligt nyttjad och känd utomlands. Först gick den via Gamla Grisslehamn, idag mest känt för sina kvit-

»Ombord finns en jutesäck med brev och vykort som stämplat med för evenemanget särskilda stämplat. Inte bara för inbitna filatelister att samla på. Postrodden saknar motstycke i världen.«

Jubileum för **POSTRODDENS** »havsfärja«

»Evenemanget Postrodden kom till för att hedra dessa hjältar som offrade sina liv på havet. Nutidens postrotefärd är inte lika farofylld då säkerheten är hög och den sker i mitten av juni när det ofta bjuds på bra väder. Risken att få skavsår i händer och rumpa kvarstår dock.«

terkvällar (läs mer på sid 50) och att Roslagsleden passerar förbi. År 1756 flyttades trafiken till den plats där den ligger i dag och som övertog namnet Grisslehamn.

Då innan e-post och telefoner fanns var handskrivna brev av stor betydelse och värdefulla. Till och med viktigare än roddarböndernas liv. De fick utstå mycket dramatik på stormande hav och svaga isar. 250 drunknade och dog. Många fick

frysskador och svåra men för resten av livet. Eckerö blev kallat »änkornas ö«. Evenemanget Postrodden kom till för att hedra dessa hjältar som offrade sina liv på havet. Nutidens postrotefärd är inte lika farofylld då säkerheten är hög och den sker i mitten av juni när det ofta bjuds på bra väder. Risken att få skavsår i händer och rumpa kvarstår dock.

Ett minnesmonument har rests i både

Eckerö och Grisslehamn. Under högtidliga former läggs en krans där i samband med roddtävlingen. Redan år 1966 väcktes idén att hedra de omkomna postbönderna. Skötbåten Trotjänaren kom då från Åland till Grisslehamn med en postkagge för att fira Roslagens Dag. Men det dröjde ytterligare åtta år innan den riktiga roddartävlingen som vi känner till kom igång. Vartannat år i riktning österut och nästa år åt motsatt håll.

Ifjol gick starten från Eckerö. Då tävlade 39 båtar. Doris af Gräsö var snabbast, Ålands haf kom tvåa och vann totalsegern när poängerna för tidstrogen klädsel och båt räknats. Vi får se vilka som vinner i årets jubileumsrodd. Lag med damer, herrar eller mixat samt unga och veteraner kan vinna olika priser. Allt från snabbaste rote, tidsenligaste klädsel till bästa 1800-tals båt och Postens pris. Räddningsplankan går till den båt som kommer sist. Också det en bedrift. 🐾

Fakta Roslagens Sjöfartsminnesförening:

Bildades 1938. Inrättade Roslagens Sjöfartsmuseum på Kaplansbacken i Ålmsta två år senare. Museet håller öppet alla dagar 1 juni–31 augusti. Övrig tid är det öppet för gruppbokningar. Medarrangör till Postrodden. Andra årliga arrangemang är Valborgs-, Nationaldagsfirande och Beckbyxans Dag. Ger varje år ut skriften Rospiggen. Har givit ut inspelningar med sjömansmusik. Läs mer på www.sjofartsmuseet.se

Upplev Åland i sommar

Bara två timmars båtresa från Grisslehamn i Roslagen väntar en skön semester på Åland. Eckerö Linjens innehållsrika resepaket gör din vistelse ännu bekvämare. Vårt trivsamma fartyg M/S Eckerö tar dig – och din bil – till Åland på två timmar och semestern börjar redan ombord. Under resan hinner du äta en god måltid, fynda i taxfreebutiken och njuta av havsluften på soldäck. På www.eckerolinjen.se hittar du alla resepaket, upplevelser och boendalternativ.

Stugvecka på Åland 4 personer prisex. 7785:-

inkl. person- och bilbiljetter t/r med Eckerö Linjen samt 4 personers stuga. Se alla stugor på www.eckerolinjen.se/stuga

Turlista t.o.m. 13/6 2013 och 19/8 2013–6/1 2014

Från Grisslehamn dagligen 10.00, 15.00. Tors–sön även 20.00.
Från Eckerö dagligen 13.30, 18.30. Fre–mån även 8.30.

14/6–18/8 2013

Från Grisslehamn dagligen 10.00, 15.00, 20.00.

Från Eckerö dagligen 8.30, 13.30, 18.30.

Lokala tider. Med reservation för ändringar.

ECKERÖ LINJEN

Boka på tel. 0175-258 00 eller www.eckerolinjen.se

Koppla av mellan himmel och hav
Ren njutning för kropp och själ

Njut en dag eller flera på Roslagens vackraste SPA-hotell. Ring oss för goda förslag och färdiga paket!

Hotell Havsbaden
GRISSEHAMN

KONFERENS, SPA & WEEKEND I ROSLAGEN

Tel: 0175 - 309 30. www.hotellhavsbaden.se

Vaddö GÅRDSMEJERI

Gårdsbutik - Café - Kosafari
Välkommen till ditt lokala mejeri

Besök oss även på Facebook & vaddogardsmejeri.se

ICA VÄDDÖ
Supermarket 0176-778 80

**VI HAR ÖPPET 8-21
ALLA DAGAR**

Välkommen!

SKEPP O' HOJ!
HÄR FINNS:
SJÖKORT, BÅTSPORTKORT, KARTOR,
KOMPASSER, LINJALER OCH PASSARE
SÅ DU HITTAR RÄTT!

VÄLKOMMEN
TILL TRIVSAMMA
PAPPERSTUGAN
NORRTÄLJEV 3 0176-523 69
ÄLMSTA

VI ÄR ÄVEN OMBUD FÖR SYSTEMBOLAGET
TEL 0176-500 57

Tomta Kalkonfarm Grisslehamn

0175-306 90 • 070-545 20 10

VÄLKOMMEN TILL FISKEHAMNEN I GRISSEHAMN OCH VÅR MYSIGA LOKALA "BODEGA"!

HÄR SERVERAR VI GOD MAT GJORD AV LOKALA RÅVAROR, GOTT KAFFE OCH HEMBAKT. NU HAR VI ÄVEN TAKE AWAY FÖR LUNCH ELLER MIDDAG. VI HAR FULLSTÄNDIGA RÄTTIGHETER FÖRSTÅS!

L8
CAFÉ • MAT • BAR
I HAMNEN

Öppet alla dagar från klockan 11.00

För mer information och bordsbokning ring oss
Telefon: 0175-30535
Mobil: 070-2732042
www.l8ihammen.se

Grisslehamn Gärd

Pensionat i Grisslehamn
www.grisslehamngard.se
0175-302 52

Pensionat Krog och Café i centrala Grisslehamn
info@grisslehamngard.se

Vaddö »Här trivs man«

Vaddö (Waddö) är den norra delen av en ö i norra Roslagen (i Norrtälje kommun) och ligger cirka 10 mil norr om Stockholm. Vaddö räknas tillsammans med den södra delen av ön, som går under namnet Björkö, som Sveriges till storleken sjunde största ö. I söder övergår Vaddö till Barnens Ö och Björkö och i norr finns broförbindelse till Fogdö och Singö. Från Grisslehamn går färjor till och från Åland. Ön har cirka 3 000 permanentbostäder och drygt 8 000 fritidshus. Näringslivet på ön är beroende av sommarturismen. Många hantverkare arbetar som egna företagare.

Simpnäs Hamncafé & Kiosk

Njut av hembakat och en fantastisk utsikt över Ålands hav

Öppet alla dagar i caféet och kiosken 10-20
Vår- och höstöppet 10-15
Öl/vinrättigheter
www.cafeet.se
Även facebook. **Välkomna!**

070-97 49 192 Simpnäs Brygga, 760 42 Björkö

RESTAURANG LOTSVILLAN/PAD THAI

SIMPNÄS HAMN
– MED UTSIKT ÖVER ÅLANDS HAV

Välkommen att njuta av en god bit mat och något svalkande att dricka.
Vi serverar god välagad thaimat, a la carte & take away

ÖPPET HELA SOMMAREN
HELGÖPPET VÅR OCH HÖST

Sir Percy's Catering 0176-525 12
www.sirpercyscatering.se

Lyckhem

Pensionat - Vandrarhem - Konferens

Välkommen året runt!

www.lyckhem.nu
telefon 0170-94027

ROSLAGENS SJÖFARTSMUSEUM
Älmsta Vaddö

Museum (550 m²) med rika samlingar från Roslagens sjöfart under gången tid
Beläget på Kaplansbacken
Egen brygga vid Vaddö kanal

ÖPPETTIDER:
1 juni to 31 augusti kl 10.00 - 16.00
Midsommarafton stängt
Extra öppethållande för grupper efter överenskommelse

Telefon 0176-502 59
www.sjofartsmuseet.se
Försäljning av kaffe, läsk, bröd och glass

»Visste du att ... Vaddö kanal började grävas år 1819 och invigdes 21 år senare? Och att ungefär 22 000 båtar passerar kanalen varje år? «

Barkbåtar i Marholmens regatta

Det händer mycket kul på Marholmen utanför Norrtälje om somrarna. För ung som gammal. Alla har lika barnsligt roligt. På programmet står bland annat »barkbåtsregatta«.

TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Roine Karlsson

Konstnären och författaren Elsa Beskow har satt sin prägel på Grosshandlargården.

Mareld och ett nytt gym öppnades nyligen. I hälsokonceptet ingår också en nyttig wellnessbuffé.

Varje dag erbjuds olika aktiviteter. Det kan vara svårt att välja. Allsång eller grillafest med revy? Kafferep eller skaldjursfrossa med snapsvisetävling? Skattjakt eller dragkamp med gladiatorn *Johan »Plexus« Oldenmark*? Båtutflykt till Stomnarö? »Barkbåtsregatta« verkar skoj.

Konstverk av bark

Det är en dag i början av augusti. Solen skiner och det blåser lagom. Perfekt för segling med barkbåtar. På en strand vid ett långbord står folk (mest vuxna faktiskt) och omsorgsfullt täljer på varsin barkbit. Med noggrannhet och precision som om de vore professionella båtkonstruktörer. Det här är tydligen ingen lek. Man vill uppenbarligen vinna regattan. Då gäller det att tänka till. Ska seglet vara stort? Skrovet smalt i formen? Masten sitta i mitten? Kan det vara en fördel med köl? En del barkbåtar blir som riktiga konstverk. En har en kvinna med huckle i aktern som styr.

Arne Andersson täljer på sin båt i djup koncentration. Barkbiten blir lång och smal för bästa seglingsegenskaper. Ett gult segel av papper blir pricken över i som ska föra henne över mållinjen.

– Den ska heta Irene, säger han.

Irene är hans fru. Hon täljer en egen båt.

– Det här var riktigt kul, tycker hon.

De skulle kunna tillhöra den generation som växte upp utan fabriksstillverkade leksaker. När man fick skapa sina egna av kottar. Kanske lever de upp lite extra idag. Av nostalgiska skäl. Här finns också barn. Som är betrodda att använda en morakniv. Vi träffar på *Alice Ohrlander*, sex år

KONFERENSSTÄLLET Marholmen byter skepnad om sommarmartid. Då förvandlas det till ett nöjescentrum för hela familjen. Det ligger vackert inbäddat i skärgårdsnatur på en alldeles egen ö. Förr kallad Grönland på grund av sin bördighet. Ön är lätt att ta sig till då den nås med bro.

Mycket satsningar har gjorts på sistone. Invigningarna har på kort tid avlöst varandra. Nyrenoverade Grosshandlargården – en högklassig restaurang i jugendstil öppnades 2011. Bredvid ligger det kulturminnesmärkta Villa Berg som varsamt har renoverats. Det unika jugendhuset av

timmer med sina speciella möbler räknas till landets topp 100 underverk.

– Sjöstugan och Villa Berg har Skansen visat intresse för. Men de får inte flyttas, berättar vd *Raffaello di Schiena*.

Ifjol invigdes Sommarlandet med äventyrsgolfbana och lekplats. Marknadschef *Lotta Reyes* är hjärnan bakom. Hon sprudlar av idéer inför framtiden. På önskelistan står bland annat: en utomhus-teater och en berså med enklare maträtter.

– Och vi har pratat om ett hopptorn, säger hon.

I år ska det bli en vedeldad bastu på den lilla ön Badholmen. Spa-avdelningen

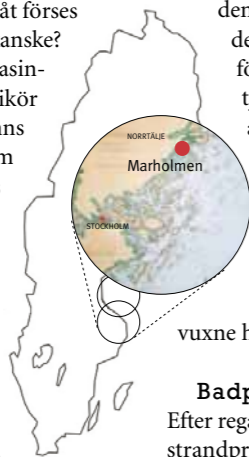
»Det unika jugendhuset av timmer med sina speciella möbler räknas till landets topp 100 underverk.«

På Sommarlandet finns mycket att roa sig med för barn och vuxna.

och hennes bror *Felix*. Alice båt fördes med rosa segel. En turfärg kanske? Barnen är barnbarn till Magasin-Skärgårds bortgångna krönikör *Gunnar Orhlander*. Det känns nästan lite magiskt. Som om hans ande vakar över dagens barkbåtsregatta. Något han förresten säkert skulle ha älskat att skriva en krönika om.

Hursomhelst, vår lekfulla fotograf *Roine Karlsson* kan inte hålla fingrarna borta från barkbitarna. Han lägger ifrån sig kameran och sätter i all hast ihop en farkost. Den överlägset snabbaste och

den enda som inte kappsejars. Om det inte vore för att den smet iväg före alla andra och dömdes för tjuvstart. Ett tröstpris instiftas i all hast till Roines glädje. Vinnare blir istället unge herr *Sebastian Strandell*, fjolårets segrare.

– Jag vann för att jag hade ett bra segel. Det satt fast, förklarar han sin framgång.

Pris för stiligaste barkbåt får vuxne herr *Peter Björling*.

Badplats för hundar

Efter regattan går vi på upptäcksfärd längs strandpromenaden. Vi har valpen med oss och hittar en badplats för hundar. En

glad överraskning att man till och med har tänkt på våra kära husdjur – som ju också är familjemedlemmar. På en playa lite längre bort ligger sol- och badsugna med sina pick-nickkorgar och filtar. Fullt av folk njuter av det vackra vädret. Intill finns en brygga med gratis båtplatser.

Vi promenerar vidare och möter två kvinnor på stigen. *Lisa Hopia* har lockat hit mamma *Irja Holopainen* från Finland. Lisa har tidigare varit på kurs här och ville visa sin mamma stället.

– Det är jättestunt tycker hon, säger Lisa som kan flytande svenska.

De tipsar om att prova flotten som går till Badholmen. Man drar i ett kraftigt rep tills »färjan« när den lilla ön med

Kuriosa om Marholmen & Grosshandlarygården & Villa Berg:

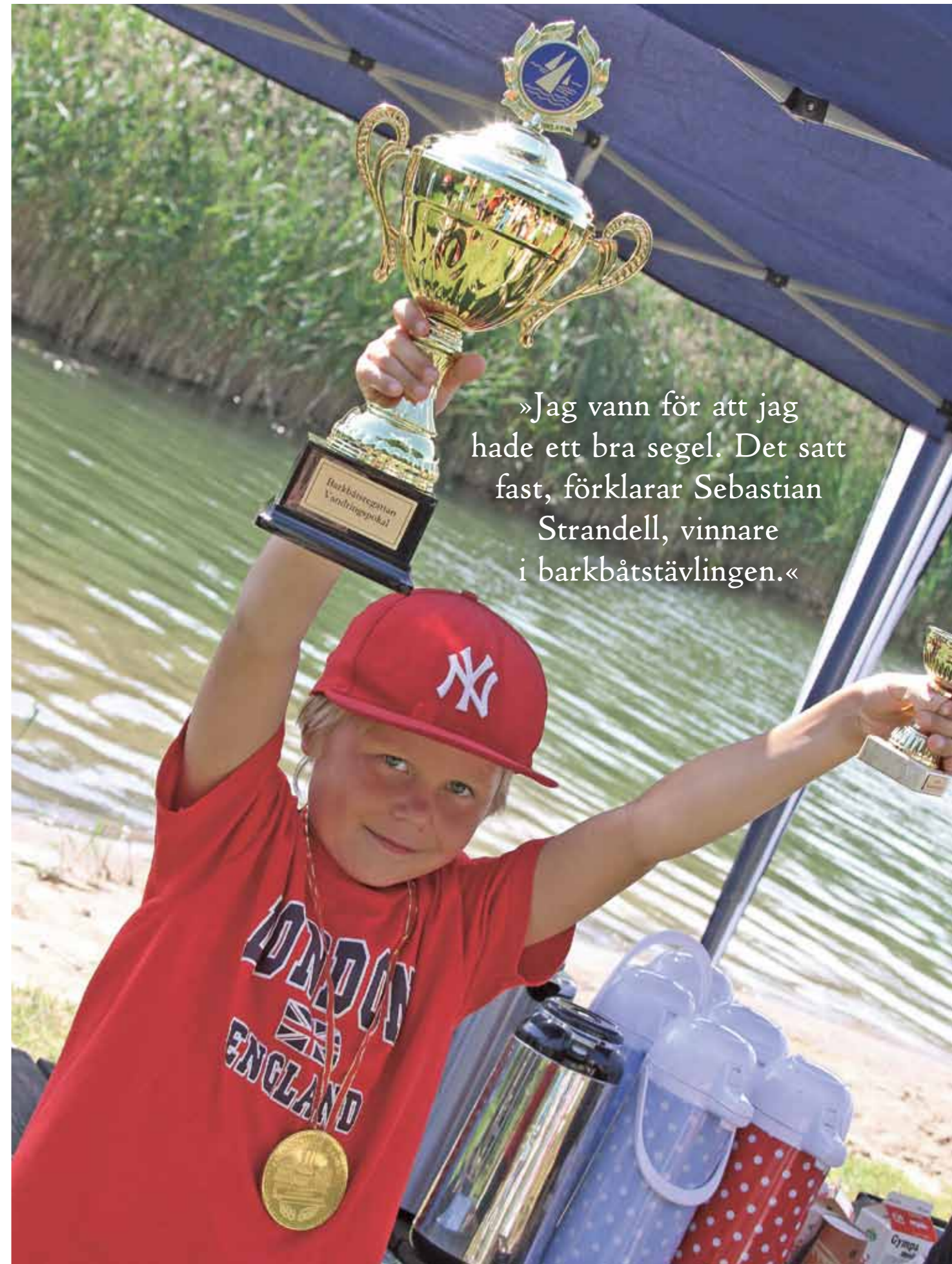
I slutet av 1880-talet köpte grosshandlare Nils Berg den avstyckade gården Marholmen som sitt sommarställe. »Grosshandlarygården« uppfördes som skolbyggnad år 1924 då Marholmens Folkbildningshem byggdes. Barnbokskonstnären Elsa Beskow har satt färg på väggarna. Inspiration till hennes bok »Sagan om den nyfikna abborren« lär komma från Marholmen.

Grosshandlaryparet Nils och Hanna Bergs unika jugendvilla »Villa Berg« byggdes redan under 1910-talet. Den har nu blivit kulturminnesmärkt och är särskilt populär att hyra till bröllop. Makarna Berg som berördes starkt av dåtidens artiklar om fattigdom och nöd donerade Marholmen till den fackliga organisationen LO. Det öppnades ett semesterhem för utarbetade kvinnor ur arbetarklassen.

Ända till nutid har man bjudit in ensamstående mammor att komma och vila upp sig. Det finns ett flertal stugor till uthyrning. Anläggningarna drivs idag av Lyran Konferens som ägs till 99 % av fackföreningen Kommunal. Mer info på www.marholmen.com

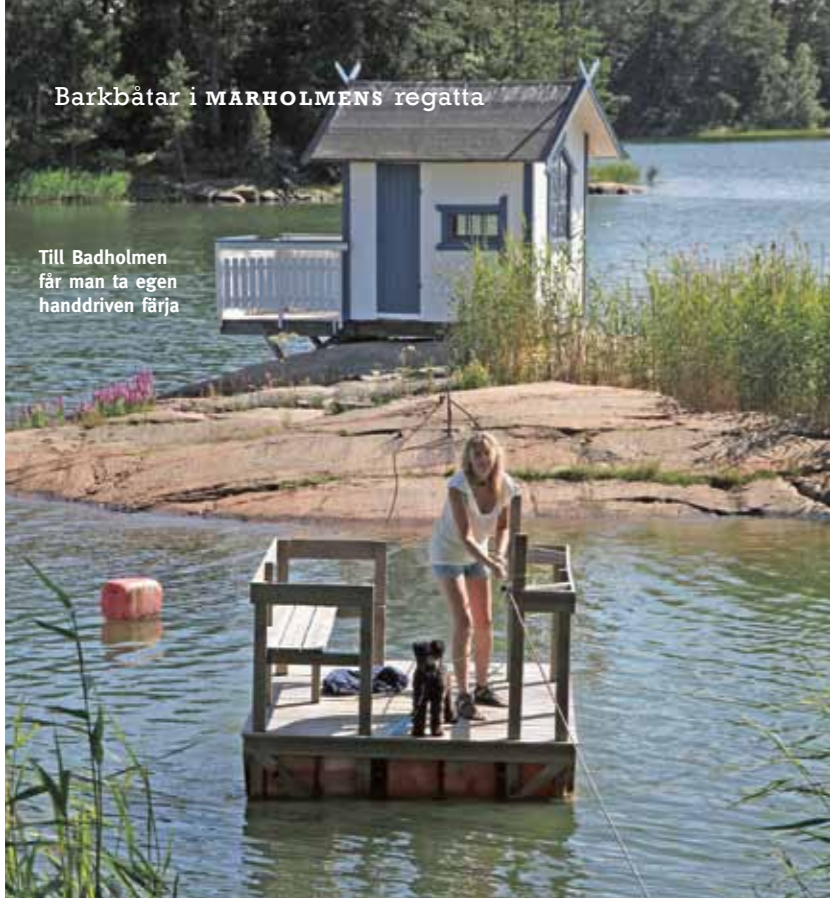
Det lär spöka i Villa Berg.

»Jag vann för att jag hade ett bra segel. Det satt fast, förklarar Sebastian Strandell, vinnare i barkbåtsstävlingen.«

Barkbåtar i MARHOLMENS regatta

Till Badholmen får man ta egen handdriven färja

en liten »badhytt« på. Det var här som Marholmens grundare grosshandlare Nils Berg brukade ta sitt morgondopp i soluppgången. Man förstår honom. Det är en idyllisk plats med fackelblomster i klippskrevorna.

Vår dag avslutas på Grosshandlaryrdens uteservering med rökta räkor och ölen Grosshandlarens egen bitter. Räkorna har man rökt i det egna rökeriet. Man har också en alldeles egen odling med vindruvor. Det finns dock inget eget vin – än – men mycket från närområdet på menyn. Som Roslagskött, Muskoskinka, Väddö gårdsmejeris ostar, Skebobruks öl och nubbar från Norrtälje Brenneri. Vi träffar familjen Ulriksson-Svärd som står och väntar på sin take-away.

– Vi såg skylten »Sommarlandet« och svängde in hit. Vi har badat lite och nu ska vi hyra trambåt, berättar pappa Fredrik Ulriksson innan kökschefen kommer med deras fish & chips och hamburgare med extra pommes. 🍌

ROSLAGEN ÄR NÄRA

- Skärgårdsturer och småstadscharm
- Vallonbruk, vikingar och vandring
- Fredliga fort, fikastunder och fiske
- Kosafari, kajakpaddling, krogar och konst

Äventyret börjar bara 20 minuter från stan!

Roslagen
Boka på www.roslagen.se

Foto: S/S Blidöund: Roine Karlsson / Kajak: Mats Rosenholm

DIN BYGGHANDEL!

RäfsnäsSåg AB

Telefon 0176-402 65, 406 22
info@rafsnassag.se
www.rafsnassag.se

Fritidsbyn
KAPELLSKÄRET

Vandrarhus STF Camping SCR
Gästhamn Aktiviteter
Tel 0708-800 838

ALLT FÖR BÅTEN

WWW.GRADDOMARINA.SE

Bröllop & Fest

RÅDMANSÖ BYGDEGÅRD
Gräddö • 0176-406 09
www.radmanso-bygdegard.se

ICA Gräddö QSTAR
Skärgårdshandel
Väl sorterad ICA-butik
Tel: 0176-400 12

ATG, Svenska Spel och DVD-uthyrning
Ombud för Posten och Systembolaget

PARLMAKERIET

0739-526 189
www.parlmakeriet.se

Present & Gårdsbutik
BREVIKS LOGEN

Sväng av vid mjölkpallen på
E18 efter Södersviksavfarten
0176-428 06 **Välkomna!**

Mauds HEMSLÖJD

Refsnäs 0176-403 92 eller 070-547 19 36

FRÖTUNA TAXI & BUSS AB
Vi hör dig långt och säkert

ABONNERING AV BUSSAR
Telefon 0176-26 90 65
www.frotunataxiobuss.se

Skaparladan
Måla utifrån glädje och lust
www.skaparladan.se
070-747 76 62

Lidö
VÄRDHUS
0176-404 99
www.lidovardshus.se

ENSKÄRS SJÖTRANSPORT
070-692 83 83
www.enskarssjotransport.se

Träning i Gräddö
Simskolor 0-10 år
Sommarsimskolor
Första hjälpenkurser
Barngympa
www.friskframtid.se

kajak&uteliv
0176-403 15
www.kajak-uteliv.com

VÄLKOMNA!
Kafé, Krog och Bed & Breakfast. Hos oss kan du äta och dricka i skärgårdsmiljö.
www.kvarnudden.se
0176-400 50

RÅTUR
FRÖTUNA RÅDMANSÖ TURISM

KAPELLSKÄRET
RESTAURANG/CAFÉ
TELEFON 0176-440 50
JUSSI@KAPELLSKARET.SE
WWW.KAPELLSKARET.SE

Pizzeria
GRÄDDÖ
KEBAB SALLAD GRILL PASTA
Dagens lunch 75:-
(10.00-14.00) Ingår sallad, dryck, bröd och kaffe.
Tel: 0176-400 11
Öppet alla dagar 10.00-22.00

Välkommen till Rådmansö
öster om Norrtälje, väster om Åland, mitt i Roslagen

Hällristningen i Kapellskär är från 1752 då kung Adolf Fredrik och hans manna låg och väntade på väder för att segla till Finland.

Allsång vs Kvitterkväll

Om sommaren blir vi så glada att vi vill sjunga.
Gärna tillsammans. Och utomhus med solnedgång. Frågan
är bara – ska vi välja Allsång på Skansen eller Kvitterkväll
i Gamla Grisslehamn? TEXT O. FOTO: Roine Karlsson

»Vi rycks med i en gemenskap och vågar höja våra röster utan att generas. Sinnet och själen mår bra när vi delar glädjen med varandra.«

– Mungiporna uppe, säger »kvittersångledare« Inga Gustafsson.

»VI RADAR UPP OSS på mer eller mindre bekväma bänkar med ett allsångshäfte i handen. Att sjunga sånger känner vi oss hemma med. Allsång eller kvitterkväll är i stort sett samma sak. Sena kvällar i juli är det högsång. Då överröstar vi myggen. Finns det någonting somrigare? Varje stad eller by med självaktning arrangerar sin egen allsång eller kvitterkväll. Allsångsledaren har en viktig roll då hon eller han ska sätta våra

stämband och kroppar i rörelse. Vi rycks med i en gemenskap och vågar höja våra röster utan att generas. Sinnet och själen mår bra när vi delar glädjen med varandra. Det var för att stärka samhörigheten som vi började sjunga tillsammans. År 1906 bildades »Samfundet för unison sång«. Allsång på Skansen anordnades första gången 1935 under ledning av *Sven Lilja*. Allsången fick från 1950-talet och under kommande decennier något av en pensionärsstämpel

då den yngre publiken föredrog pop. Men när *Lasse Berghagen* tog över lyckades han vända trenden och fler ungdomar strömmade till. Och vår tids *Måns Zelmerlövs* dragningskraft på den yngre publiken går inte att ta miste på. I Gamla Grisslehamn på Vaddö sätter *Inga Gustafsson* fart på publiken torsdagar i juli. Vi tar pulsen på en kvitterkväll i kroghagen med Inga och jämför med allsång på Djurgården i vår huvudstad med *Måns*. Valet är ditt. 🎶

Gamla Grisslehamn

Kajsa Thimon på fiol.

ENTRÉ
Allsång: Barn 6-15 år: 60 kr, vuxen: 110 kr, pensionärer: 90 kr
Kvitterkväll: Fri entré

VECKODAG
Allsång: Tisdagar
Kvitterkväll: Torsdagar

SITTPLATS
Allsång: Var ute i riktigt god tid om du vill ha en bra plats.
Kvitterkväll: Stressa inte. Du kan komma i sista minuten.

P-PLATS
Allsång: Ta helst inte med bilen. Åk kommunalt.
Kvitterkväll: Finns på krypavstånd. Du kan ha full koll på bilen hela tiden.

SERVERING
Allsång: Våffelstuga, glasskiosk, sockervadd, korv med mera.
Kvitterkväll: Ta med egen kaffekorg. Försäljning av festis och bulle.

SJÖUTSIKT
Allsång: Finlandsfärjorna vid Stadsgrändskajen och Mälaren.
Kvitterkväll: Sjöbodan och byggor som vetter mot Ålands hav.

MEDELÅLDER
Allsång: Låg – ungdomlig
Kvitterkväll: Hög – ålderdomlig

KÄNDISAR
Allsång: Mycket kändisar som sitter på de bästa platserna för att synas i TV.
Kvitterkväll: Möjligen någon lokal skärgårdsprofil som döljer sig bland alla andra.

PUBLIK
Allsång: Flera tusentals. Går knappt att räkna.
Kvitterkväll: Cirka 60-70 personer.

TOALET
Allsång: Baja-major och riktiga spoltoiletter.
Kvitterkväll: Valfri buske i skogen.

DJUR
Allsång: Vilda djur i hägn. Bland annat varg, lodjur, berguv, utter, säl och älg.
Kvitterkväll: Vilt i det fria. Som ejder, trut, tärna och har man tur kan det dyka upp en säl.

ANDLIGHET
Allsång: Inte mycket till »Halleluja«. Mer rock'n roll och pop.
Kvitterkväll: Frälsningsarmén sjunger om Herren ovan där.

HUNDAR
Allsång: Är absolut inte välkomna.
Kvitterkväll: Hundar får gärna sitta med husse eller matte och yla med.

VISOR
Allsång: »Stockholm i mitt hjärta« är en klassiker.
Kvitterkväll: I »Vaddövisan« sjunger vi om »den bästa platsen på jorden«.

SÅNGHÄFTE
Allsång: Det finns att köpa för drygt hundralappen. *Måns* är omslagspojke.
Kvitterkväll: Fem tryckta A4-blad med sånger.

VILSE
Allsång: Stor risk att tappa bort varandra i myllret av människor. Det kan hjälpa att vara lång och ha en chockrosa hatt.
Kvitterkväll: Här har man full koll på varandra hela tiden.

SIKT
Allsång: Säkrast är att stanna hemma och koppla på TV:n om man vill se bra.
Kvitterkväll: Ingenting som skymmer sikten. Om ett huvud är i vägen lutar man bara lite åt sidan.

ARTISTER
Allsång: Ur den svenska eliten som Loreen, Tomas Ledin, Dead by April med flera. Även komiker och skådespelare.
Kvitterkväll: Kajsa Thimon, 9 år, lokala musiker i »Hopplockargänget«, Doris Hansson och Frälsningsarmén.

PICK-NICK
Allsång: Svårt att hitta utrymme för filten utan att krocka med grannarna.
Kvitterkväll: Det finns gott om plats för sig själv. På bryggan, någon klippa eller i gräset.

PLAKAT
Allsång: Massor av plakat med kärleksbetygelser till *Måns* och artisterna.
Kvitterkväll: Varför har ingen tänkt på det. Nästa gång tar vi med ett där det står »We <3 Inga«.

FOTO: A&L GUSTAFSSON

Ökrogen invigd på Tjockö

FLAGGSPELET VAJADE, solen sken och stämningen var hög när Tjockö ekonomiska förening invigde sin nya Ökrog lördagen den 18 maj. Ökrogen ligger vägg i vägg med Öbutiken, har fullständiga rättigheter och plats för ett femtiotal gäster. Vid särskilda evenemang som bröllop eller födelsedagar kan den rymma upp till sextio personer.

Ökrogen öppnar för allmänheten den 27 juni och har till en början öppet fredagar och lördagar. Öppetider och meny kommer inom kort på www.tjocko.se. / RENÉE EKLIND

Sjöfartsmuseum i Oxelösund

Klubb Maritims planer på ett sjöfartsmuseum är långt framskridna. Klubben vill kunna visa upp sin unika samling av föremål om sjöfart och dess historia. De har fartygsmodeller, namnbräddor från gamla fartyg, och hyllmetrar med gamla fartygsregister, uniformer, porslin och skeppsklockor. Materialet kommer huvudsakligen från Oxelösund med omnejd. Kommunen har nappat på idén om ett sjöfartsmuseum och nu letar man lämplig lokal. Ett önskemål är Bruna Villan vid Badhusviken. Det ligger bra till mitt i turistströmmen. Man räknar med att locka hit besökare både från land och från sjöss och de som kommer via Skavsta flygplats. Bidrag har sökts för uppbyggnaden och om allt faller på plats kommer ett nytt sjöfartsmuseum kunna öppnas delvis under 2014 men vara helt klart 2015./ML

FOTO: KLUBB MARITIM

Ostar från Trosa Ost & Delikatess

Baskisk bondost. Tillverkas i nedre fransktalande delen av Baskien. Bra att ha med i picknickkorgen. *Vacerin Chabert*. En krämig rödkittsost från franska Alperna. Kan avnjutas vid alla tillfällen. *Vadeon*. En kraftig mögelost från Spanien. Sveps in i kastanjeblad för att få en djup eftersmak. Står sig väl på ostbricken.

BRICKOR, 44 x 28 cm med skärgårds- och naturmotiv från Roslagen. Brickorna är av formpressat trä, svensktillverkat. Tål maskindisk. Pris 395 kr. Egen design från Sundboden i Öregrund.

HANDGJORDA SMYCKEN från Pärlmakeriet, Rådmansö. www.parlmakeriet.se

Boktips
Fisk
i seglande
sump

Fiskköpare och sumpskeppare

Boken skildrar utförligt handeln och transporterna med levande fisk. Mellan 1600- och 1900-talen fraktades nyupptagen fisk från skärgården till Stockholms stad i seglande sumpar, som flest ca 120

stycken. De var av varierande storlek och hade förhållandevis mycket segelyta och hade akterut stora sumpar fyllda med vatten. I sumparna förvarades de nyfångade fiskarna levande till dess att de såldes i Stockholm. Köparen i Stockholm var »Fiskköpar-ämbetet» som hade speciella privilegier som innebar att det var den enda tillåtna uppköparen av fisk. Privilegiet togs bort i mitten av 1800-talet.

TITEL: Fiskköpare, sumpskeppare och deras seglande sumpar
FÖRFATTARE: Lars G Soldéus
FÖRLAG: SoldEko HB
ISBN: 978-91-637-1837-3

CITTRAVERKSTADEN

Det är vi som gör det enkelt!

CITROËN

Rallarvägen 9, Åkersberga, 08-540 686 50 • Braxenvägen 2, Norrtälje, 0176-189 50

www.cittraverkstaden.se

FÖR SKÖNARE FRITID!

Duo Exklusiv T2
En trevlig trädgårdsspis med hjul som enkelt kan snurras på.
Pris 27.900,- 1265,-/mån.

Kastor Saga
En härlig bastuugn med stort stensmagasin (150 kg) i gedigen design. Samma högkvalitativa brännkammare som i övriga Kastorugnar.

Bastutunna från Spadealers
Lättmonterad bastu av värmebehandlad furu komplett med vedbastuugn.
Pris 46.200,- 1878,-/mån.

Besök vår butik och se det stora utbudet av bastu och brasvärme produkter.
Köp bekvämt med betalning på 24 månader utan ränta. Endast avavgift 30 kr/mån och uppläggningsavgift 495 kr tillkommer.

Se kampanjen på www.bastuspecialisten.se

Bastuspecialisten
BASTU | BRASVÄRME | BAD

Karlsbodavägen 19A, Bromma.
Tel: 08-445 14 10.

Jesse Loogna
skärgårdsradion

Ladda ned gratis appen och lyssna var du än är!
Sök på Skärgårdsradion i Appstore/Google market.
Läs mer på www.Skärgårdsradion.se

Dagstur i skärgården!

Köp paketresa på båten - till rabatterat pris får du to r biljet samt välja mellan att ha en cykel över dagen eller äta "dagens rätt" på någon av öarnas matställen.

Paketresor
Årsta-Utö eller Nynäshamn-Nättarö-Ålö
Vuxen: 250 kr
Ungdom & pensionär: 200 kr
Kombinera gärna olika sträckor med varandra - fråga efter pris.

Turupplysning
08-679 58 30 www.utorederi.se

VI BYGGER ALLT!

Varför ett hus från Roslagsbyggare?

- Som totalentreprenör hjälper vi Er från bygglov till slutbesiktning
- Mångårig erfarenhet av både större och mindre byggnationer
- Gedigna hus med kvalitet
- Total eller delad entreprenad, du väljer!

ROSLAGSBYGGARE

0176-25 05 00 • www.roslagsbyggare.se

ÖFOLK Bröd med smak av anis eller mumsigaste kardemummabullen i picknickkorgen. Frode Lien fixar både och på sommarjobbet.

TEXT O. FOTO: Anna Fredriksson

Sexton år och veteran på bageriet

VAD VORE VÄL en sommarmorgon på båt eller i stuga utan färskt väldoftande bröd? Och vem vill inte fylla picknickkorgen inför cykelturen till Älö storsand? Kön ringlar stadigt framför disken på bageriet Utö Bakgård i Gruvbyn. Inne i bagarstugan jobbar öbon *Frode Lien*. Fast han inte är äldre än 16 år är det hans fjärde säsong på bageriet.

– Innan jag började här hade jag hjälpt gamla tanter, men jag ville hitta ett sommarjobb som var på riktigt, säger han.

I början blev det korta arbetspass där Frode sopade golv och diskade. Han var för ung för att få hålla på med de olika bakmaskinerna. Sedan har han lärt sig efter hand och provat på det mesta.

– Det som är bra på bageriet är att det inte är någon dötid, det

finns alltid att göra. Jag lär mig något nytt varje dag. Jag har gjort alla vaniljkrämer, sylter och safter.

En vinter har han jobbat i disken på Vårdshuset. Han gillade närheten till kockarna och köket. Frode Lien trivs som öbo på Utö, speciellt under den ljusa årstiden.

– På vintern är det dåliga båtförbindelser, mörkt och kallt. Men på sommaren är det som att bo i ett paradiset.

Särskilt berömmar han den lilla skolan där det nu går 18 elever som undervisas av två lärare. Att skolan är så liten gör att lärarna vet mycket om eleverna. Utö skola blev också Haninges bästa skola för några år sedan.

I juni går Frode ut 9:an på Utö och till hösten börjar han på hotell- och restaurangprogrammet i Nynäshamn. För att få lite

FOTO: TOBIAS BERGSTRAND

NAMN: Frode Lien
ÅLDER: 16 år
STUDIER: Nio år grundskola. Börjar hotell- och restaurangprogrammet i Nynäshamn i höst.
INTRESSE: Vill bli bagare.

kortare resor flyttar han till morfar och mormor på Yxlö utanför Muskö.

– Jag ser väldigt mycket fram mot gymnasiet och att lära mig något nytt. Jag ska bli kock. Det är jobbet på bageriet som inspirerat mig till gymnasievalet. Det har bara blivit roligare och roligare. Alla andra i min familj är mekaniker.

Till sommaren ska Frode få visa i detalj vilka moment i bagarjobbet som han behärskar. Sedan får han ta ansvar utifrån det. *Tobias Bergstrand* som äger Utö Bakgård har tävlat med Sveriges Bagarlandslag.

– Det är väldigt roligt att Frode är så intresserad av bagarbanan. Han har ju också helt klart anlag för yrket, säger *Tobias Bergstrand*. 🍞

»Det som är bra på bageriet är att det inte är någon dötid, det finns alltid att göra. Jag lär mig något nytt varje dag. Jag har gjort alla vaniljkrämer, sylter och safter.«

Dalarö »Paradisets port«

Dalarö är Haninges kommuns äldsta tätort, ursprungligen ett gammalt lots- och tullsamhälle. Dagens Dalarö präglas till stor del av den bebyggelse som tillkom i slutet av 1800-talet, då samhället utvecklades till en populär sommarort för stockholmare. Den kulturhistoriska värdefulla bebyggelsen är av riksintresse. Dalarö med omgivande Schweizerdalen, Smädalarö och omgivande öar har en befolkning på cirka 2 700 personer.

Välkommen till Dalarö - Öppet året runt!

Endast 4 mil från Stockholm C ligger Dalarö, en skärgårdsidyll med anor från 1600-talet.

På Dalarö kan du äta, bo och konferera året runt. Här finns gästhamn med seglarskola, kajak- och ribbåtcener. Här kan du spela golf och tennis samt minigolf, och vi har Stockholms bästa väder. Vi har öppet året runt. Aktuell info med öppettider hittar du på www.dalaro.se/oppetaretrunt

DALARÖ
företagarförening

Smak för god ö-öl

De har känt varandra i hela sina 38-åriga liv och vartefter de växte upp började de mer och mer att gilla öl. Alltså startade de ett eget bryggeri! Det låter alldeles självklart och lätt som en plätt när Stefan Slätt beskriver hur det gick till när han och kompisen Joakim Tillman drog igång Värmdö Bryggeri och nu säljer öl med Grönskärs fyr på etiketten.

TEXT: Misse Ljungström

MÅNGA BRYGGMÄSTARE skulle nog förvånas över Värmdöborna *Stefan Slatts* och *Joakim Tillmans* lättsinniga inställning till ölbryggandets ädla konst, men säkerligen skulle de bli imponerade av deras ambition att brygga öl av riktigt bra kvalitet. De skulle säkert även charmas av deras entusiasm och beundra deras driftighet för tyvärr är ju sanningen även för de skickligaste bryggmästare den, att det inte räcker med att bara brygga gott öl, man måste kunna sälja det och få in pengar också! Och här har Stefan och Joakim verkligen sin styrka. Stefan är bankman och vet hur det ekonomiska måste fungera och Joakim

är säljare och kan marknadsföra och sälja in deras öl. Att de skulle brygga gott öl, det var de förstås absolut övertygade om, eftersom de själva visste exakt hur de ville att öl ska smaka!

Intresset för öl, särskilt för öl från något av landets numera 70-talet bryggerier, har ökat rejält sedan exempelvis 1980-talet, då Sveriges bryggerier nästan kunde räknas på ena handen. Då var ölen också ganska likriktad och ingenting som stack ut i smak. Med de många nya mikrobryggerierna kom framför allt de amerikanska humlesorterna in i våra medvetanden och under några år var det de öl som var mest humlestinna som fick

den största uppmärksamheten och beundrades mest. Efterhand dämpades de värsta humlebomberna och ölen från mikrobryggerierna fick mer balans. Det var under den tiden Stefans och Joakims ölintresse vaknade och nu, när de hade bestämt sig för att starta eget bryggeri började de titta på lämpliga recept på nätet och de överväldigades av den kunskap som finns att hitta där. De lät sig också inspireras av alla goda mikrobryggda öl som finns runtom i Sverige och lyssnade till goda råd från andra mikrobryggare. Valet att göra en lageröl var däremot alldeles självklart för dem redan från start.

– Nästan all öl som dricks i världen är

FOTO: VÄRMDÖ BRYGGERI

lager. Bara omkring tio procent av all den öl som säljs är av annan typ. Vi vill ju satsa på sådan öl som vi kan sälja så vi tyckte att det var rätt att ha en lageröl med från början, säger Stefan.

Två öl redan

Utöver att brygga Premium Lager gör Värmdö Bryggeri en Indian Pale Ale, IPA. Sina öl tappar de på flaska i den egna buteljeringsanläggningen som de köpt från Tyskland. Glädjande nog har deras två öl redan kommit in på de lokala Systembolagen i Gustavsbergs centrum, Mölnvik och Orminge.

– Nu jobbar vi på att få in våra öl på

skärgårdskrogarna, igår var vi exempelvis ute på Sandhamn och träffade krögarna där, berättar Stefan vidare.

När Joakim och Stefan började sprida sina bryggeriplaner bland vännerna höjde väl några ögonbrynen i förvåning, medan andra uppmuntrade och menade att vadå, man behöver väl inte vara kemist och civilingenjör, det handlar ju bara om att göra gott öl!

Läste på nätet

I februari förra året registrerade de sitt bolag och under våren gick allt i rasande fart. De fick kontakt med entreprenören *Kjell Nilsson*, som bland annat driver

den vackra konferensgården Säby Säteri på Ingarö och var på väg att utveckla Säby med fler verksamheter, som kan tilltala både konferensgäster och andra. Ett bryggeri skulle passa utmärkt var alla överens om och Stefan och Joakim hade inga svårigheter att bestämma sig för att lägga Värmdö Bryggeri på Ingarö och nu hyr de den bryggerilokal, de därför fick förmånen att vara med att planera från första början.

– Vi kunde ingenting om bryggerier, men all kunskap finns att hitta på nätet och vi läste på och lärde oss, säger Stefan anspråkslöst. En imponerande stor byggnad i anslutning till säteriet byggdes med EU-stöd under våren och sommaren och i augusti kunde den rostfria bryggutrustning Joakim och Stefan köpt från Kina, samt en ångpanna från en nedlagd strumpfabrik de hittat på Blocket, installeras i den nästan 300 kvadratmeter stora bryggeridelen av huset. I oktober gjorde de sin första provbrygd i full skala och finslipade sina recept, som de först provbryggt i ett 20-liters bryggverk hemma i Stefans källare. Idag rymmer den imponerande byggnaden såväl ett musteri och ett bränneri, dessutom en gårdsbutik sommartid och ovanpå bryggeriet en stor konferenslokal, som även kan användas för ölprovningar och annat trevligt. Via säteriet kan man exempelvis boka gruppbesök där på lördagar.

2 000 liter kan de brygga åt gången, med malt de köper från Viking Malt i Halmstad och humle från Tyskland, Tjeckien och England. Den viktiga jästen till lagerölet är en dyr torrjäst från Frankrike. Till en bryggsats kostar bara jästen ungefär 3 000 kronor. Men så blir det en riktig premium lager också! Inte som en internationell lager, som brukar liknas med någonting väldigt nära vatten, utan en modern välhumlad lager att njuta till maten. Till sommaren utökar Värmdö Bryggeri sitt sortiment med en mindre humlad »Skärgårdslager«, som också kommer att säljas som 3,5% öl i dagligvaruhandeln och säkert kommer att sitta bra i solen på bryggan. ☺

Digital guide till arkipelagerna

Appipelago är appen som hjälper besökaren hitta rätt i skärgården. Kryssa för det som intresserar, så ger appen förslag på de öar som matchar önskemålen.

TEXT O. FOTO: Cecilia Heurlin

» **DET ÄR VARMT** på kajen i Vaxholm, solen värmer och än så länge råder ett lugn över staden.

– Det är bara att ha vattnet på vänster sida, sen fortsätta framåt förbi färjeläget, jag kommer och möter, säger *Linda Wahlström* van som hon är att lotsa folk.

För det var så någonstans som idén till Appipelago kom upp. Linda Wahlström driver ett litet Bed & Breakfast i sitt hem. Vid flera tillfällen har hon informerat gästerna om vad som finns att se och uppleva i närheten, fast det var som om någonting saknades.

– Ibland har jag känt att jag skulle behöva följa med dem runt, vara den där kompisen som går bredvid och berättar, förklarar Linda.

Tanken på att skriva en guidebok utvecklades till en app. Linda Wahlströms bakgrund är inom marknadsföring och kommunikation, hennes man *Jesper Wahlström* driver en reklambyrå. De två och sex andra är delaktiga i arbetet kring appen.

I början av juli i sommar kan Appipelago laddas ner. I det första skedet kommer Vaxholm, Grinda och Möja finnas med. Appen ska sedan utvecklas och flera öar läggas till. Slutmålet är att täcka in

FOTO: PETER NERSTRÖM

skärgården från norr till söder, de siktar på att allt ska vara klart till sommaren 2014. I appen kommer det att finnas en guidning längs båtturen, information om vilka boenden, restauranger och upplevelser som finns på öarna. För en

kostnad av sju kronor går det att ladda ner en destinationsguide för de olika öarna.

– Vi gör mycket research men tanken är att det ska vara ett gemensamt engagemang från alla de som har kunskapen ute på öarna och oss. Vi bygger upp detta tillsammans, berättar Linda.

Hon menar att behovet är stort av bra övergripande information om skärgården, det saknas idag.

Appen ska både vara rent informativ men också bjuda på en personlig guidning som bara de boende kan berätta, avslutar Linda. ☺

»I appen kommer det att finnas en guidning längst båtturen, information om vilka boenden, restauranger och upplevelser som finns på öarna.«

W

FOTO: GUNNIKA ISAKSSON-LUTTEMAN

Försvunnen runsten i Vaxholm

MÅNGA HAR SÖKT efter den runsten som sedan 1600-talet varit försvunnen. Längre antogs den 1,8 meter höga stenen vara införlivad i Bogesunds brygga. Men under en vårexkursion tillsammans med sex studenter slängde arkeologen Torun Zachrisson ett öga upp mot järnåldersgravfältet intill Bogesunds badplats. Och där, i blåsippeslutningen, fanns nederdelen av runstenen till hälften dold under jord. På samma plats den en gång restes. Åsa och Gunne har rest stenen till minne av sin son Önd eller Agne. Sonen dog på Ekerö och blev begravd på kyrkogården. Runstenen är från 1000-talets andra hälft. / GUNNIKA ISAKSSON-LUTTEMAN

Succé för Ostmakeriet

I april firade Rindös egna mejeri ett år genom att sälja ost till den välrenommerade restaurangen F12 i Stockholm. Mejerskan Anna Kälvenbrand är nöjd men satsar vidare och har till sommaren utökat sortimentet med ostar ystade på getmjölk. Sväng förbi kaféet i sommar för att provsmaka även andra tillskott som Skarpö spetsad med konjak och eller varför inte ost med smak av Möja Taffel? Läs mer på www.ostmakeriet.se

Ett litet mejeri med ostbutik & kafé på Rindö

Öppet i sommar: onsdag–söndag 11–17
ostmakeriet.se, anna@ostmakeriet.se
Rindö Hamn 185 41 Vaxholm

Vaxholms Hembygdsgårds Café

Här njuter du av god mat och dryck och en otrolig kakbuffé med hembakat av alla de slag. Kaffe från Vaxholms eget rosteri, öl, vin och champagne. Du sitter

på första parkett vid havet och kan bara njuta av atmosfären av lugn, båtar och havsluft. Vi finns i Norrhamnen i Vaxholms äldre bebyggelse.

Trädgårdsgatan 19 • 08-541 319 80
www.facebook.com/vaxholmshembygdsgardscafe

Öka trivselen och sänk elkostnaden

Vi har energikassetter för alla öppna spisar

NERGIKASSETTEN

Spisdoktorn
Brasvärme Sthlm

»Varmt välkomna!«

Vi flyttar till nya lokaler. Ring 08-540 203 95 för mer information eller gå in på www.spisdoktorn.com

ÖFOLK Hos Kenty's på Ingarö blir en gammal trasig snurra fungerande igen. I verkstaden hänger så många »antika« snurror längs väggarna att det snurrar runt i skallen. Men lugn bara – Kenty Sjöholm har koll.

TEXT O. FOTO: Hans Brandt

Snurrikt hos Kenty's

KENTY'S SJÖSPORT på Ingarö är kända för att vara specialiserade på äldre motorer och havererade propellrar.

Det hela började med att *Kenty Sjöholm* var anställd mekaniker på en snurreverkstad i Stockholm men startade eget på Brännkyrkagatan på Söder år 1963 och fick bland annat montera motorer till Roslagsloppet.

Kenty fick då upp intresset för båtacing och han vann Roslagsloppet 1971 med 29 minuter och 58 sekunder tillgodo före tvåan. Därefter många lopp och nya segrar. Verkstaden på Ingarö har funnits i Vallbo industriområde på Ingarö, Värmdö sedan början av 1980-talet.

När man kommer till Kenty's Sjösport väcks alla dessa »snurreminnen« till liv av verkstads- miljön i sig men också av alla

snurror från många decennier som nästan som på ett museum finns upphängda längs väggarna.

Där finns stänk av olja, bensinlukt, massor av »bra-att-ha«-delar, propellrar, växellhus med mera till de flesta äldre snurror. Här hittar man minsann intet med hjälp av moderna data-system utan med gedigen sakkunskap och mänsklig hjärnkraft. Telefonen ringer oavbrutet från alla delar av Sverige. »Har ni den delen? Bra, skicka den till mig i Östersund!«

Vilka är de vanligaste felet på dagens snurror? Kenty svarar:

– Tändstiften, det dåliga bränslet som förstör känsliga packboxar och för trånga bränsle- nipplar.

Kenty trivs med att vara egen företagare trots mycket övertid. Speciellt på somrarna. Det roli-

NAMN: Kenty Sjöholm
ÅLDER: 70+
YRKE: Mekaniker och egen företagare
INTRESSE: Båtacing

gaste har varit racingdelen, utvecklandet av »Piraya«-båtarna och propellrarna.

Nu jobbar Kenty själv med att ta emot kunderna i telefonen. Tidigare jobbade *Svenne*, den väl ingroddes veteranen, med att serva och samtidigt berätta roliga historier, men han är numera pensionär på grund av åldern 70+. Han har ersatts av påläggskalven *Erik*, rena junioren men som redan kan det mesta inom »serveriet« inklusive »dateriet«.

Dottern *Bimba* har följt i sin fars kölvatten och vunnit bland annat EM och VM i båtacing-tävlingar. Bimba är den förste kvinnliga racerbåtsföraren som fått köra en Formel 1-tävling.

Sonen *William* följer också pappa Kenty i spåren och har en egen båtfirma. Sammantaget borgar denna typ av »mänsklig« verkstad för att ännu en generation barn också fortsättningsvis skall kunna starta sina snurror med ett ryck och alltid känna sig som kaptener på den lilla snurrebåten i viken.

»Alla snurror från många decennier som nästan som på ett museum finns upphängda längs väggarna.«

Stöd vårt arbete

Genom att bli vän i Skärgårdsstiftelsen stödjer du vårt arbete för att bevara skärgårdens landskapsbild och naturvärden. Vi finns närvarande på många sätt i skärgården; med tillsynsmän, naturvårdare, jordbruk, skogsbruk, renhållning, 200 skärgårdsmajor och en rad insatser för skärgårdens djur- och växtliv.

Bli stiftelsevän snabbt och enkelt via SMS

Att bli vän kostar 300 kr, familjevän 375 kr per år och då får du bland annat:

- Vår tidning Stångmärket, med fem nummer per år.
- En praktfull vänbok på ett intressant skärgårdstema.
- Möjlighet att följa med på våra guidade vänresor.

SÅ HÄR GÖR DU:

Skicka något av nedanstående SMS till kortnummer 71440.

För att bli Vän (pris 300 kr):
PG VÄN personnummer

För att bli Familjevän (pris 375 kr):
PG FAMILJ personnummer

Exempel på hur du skriver:
PG VÄN 7808180239 alt. PG FAMILJ 7808180239

Du erhåller kvitto/faktura via SMS och post. När du har betalat fakturan skickar vi vänmärke, tidning och vänbok. För mer information besök www.skargardsstiftelsen.se.

Ny båk leder alla till Kobbaklinter

Den nya Kobbabåken är 13 meter hög, skinande vit och syns långt över havet. Den gamla lotsstationen utanför Mariehamn har väckts ur sin törnrosasömn och blivit ett av Ålands främsta utfärds mål. **TEXT:** Helena Forsgård **FOTO:** Robert Jansson

Fakta Kobbaklinter

Ögruppen Kobbaklinter ligger i inloppet till Mariehamn på Åland. Här anlades en lotsstation 1862. Lotsstationen lades ner 1972. Efter det fick byggnaderna och hamnen förfalla. 2004 köptes ögruppen, som var i privat ägo, av Mariehamns stad. Föreningen Kobbaklinterns vänner arrenderar området av staden. Föreningen har blåst nytt liv i lotsstationen och rustat upp byggnaderna. Sommaren 2012 invigdes en båk som byggts enligt en gammal förlaga. Den första båken på kobbarna uppfördes 1862–1863. Båt till Kobbaklinter går dagligen från Korrviks fiskehamn i Mariehamn, även mot beställning. Ring + 358 457 3420538. **Lästips:** Kobbaklinter, Mariehamns lotsplats av Jan Andersson i serien Sevärt, 2008.

Ny båk leder alla till **KOBBA KLINTAR**

Den gamla lotsstationen på Kobba Klintar har fått nytt liv tack vare vänföreningen.

MAN STIGER RAKT IN i utsikten. Den nya båken har nämligen något som den gamla inte hade – ett stort fönster mot Ålands hav. Det fräscha vitmålade rummet inne i båken kan användas för konstutställningar, diktuppläsningar, yogakvällar eller liknande. Fältet är fritt för hugade arrangörer. Kobbar klintar har fått nytt liv tack vare föreningen Kobba klintars vänner. Under de senaste tio åren har oräkneliga timmar lagts ner på ideell basis för att göra lotsstationen till ett attraktivt utfärds mål. Avståndet från Mariehamn är inte längre än att man ser kobbarna från promenadstigen längs stadens västkust.

På kobbarna får man både makalös skärgårdsnatur och intressant sjöfartshistoria i samma paket. Byggnaderna har underhållits men inte totalrenoverats. Det spruckna spännpapperet och fuktfläckarna i taket finns kvar i lotsarnas bostad. Maskinkunniga har gått igenom mistluren som förr i tiden sköttes av speciella »lurare«. Den fungerar igen och vid högtidliga tillfällen kan man få höra den bröla över

havet. Ramper har byggts över bergen för att göra området mer handikappvänligt. Ett kafé har inretts och en grillplats byggts. Ett dopp i havet tar man från närmaste klippa.

Konstnären *Juha Pykäläinen*, bosatt på Åland, har satt sin humoristiska prägel på ön med ett flertal träskulpturer. En rysk båtturist i sjönöd skrek förtvivlat till målaren som står vid sitt staffli uppe på en bergknall utan att få någon reaktion – än mindre någon hjälp. Den skulpturen skapade Juha med sin målade farfar som förebild. På balkongen på lotshuset står en svarttjärad lots och spejar ut över havet – året runt, dygnet runt.

Enkelt men genuint

– Det fanns en risk för att kobbarna skulle tas över av privata intressen och stängas för allmänheten. Det har vi lyckats ändra på. Nu är alla välkomna. Kobbarna är en oas för alla stressade nutidsmäniskor, säger *Rune Karlsson* som är den verkliga eldsjelen i föreningen Kobba klintars vänner.

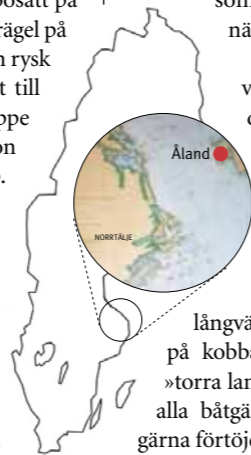
Han har hur många historier som helst på lager om multimiljonärer från Tyskland och gäster från lyxkryssaren *The World*, som sett det mesta av världen men som suckat djupt av hänförelse när de kommit till kobbarna.

– Här kokar vi kaffe på ved- eller gasspis och bär dricksvatten i dunkar. Det är enkelt men genuint. När mörkret faller på blir det en makalös upplevelse att bara sitta här och lyssna på havet, säger han.

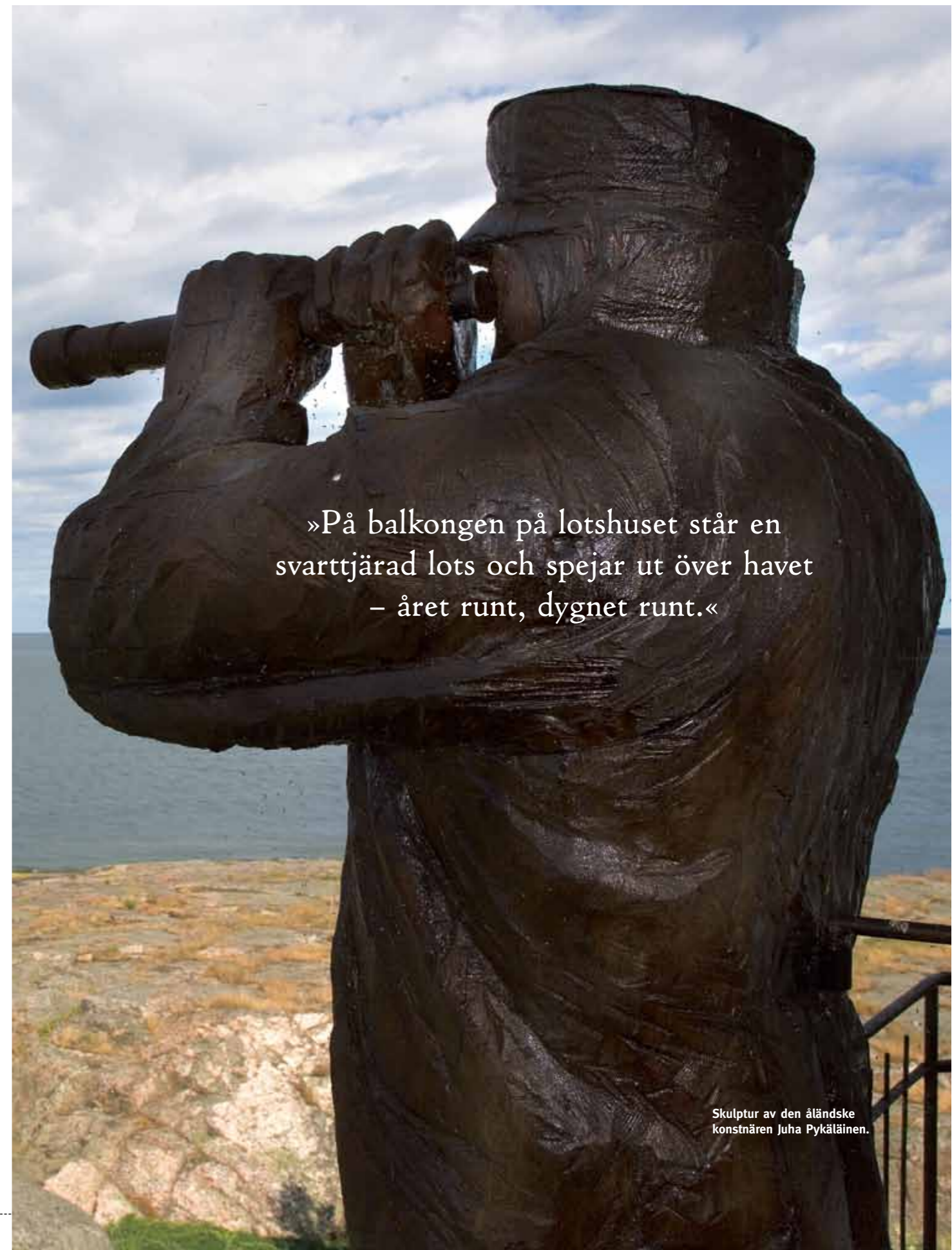
Man behöver inte vara en långväga gäst för att njuta av en dag på kobbarna. Även ålänningar från »torra land« gillar havskänslan liksom alla båtgäster från öst och väst som gärna förtöjer i den välskyddade hamnen och stannar en timme eller flera.

– Vi har haft både bröllop och dop här, säger *Rune Karlsson*.

Mariehamn, som grundades 1861, har alltid varit en sjöfartsstad. Många redare slog sig ned i den unga staden och farty-

»På kobbarna får man både makalös skärgårdsnatur och intressant sjöfartshistoria i samma paket. Byggnaderna har underhållits men inte totalrenoverats.«

»På balkongen på lotshuset står en svarttjärad lots och spejar ut över havet – året runt, dygnet runt.«

Skulptur av den åländske konstnären *Juha Pykäläinen*.

Inne i båken finns plats för konstupställningar och annat. Bara fantasin sätter gränser.

gen, som blev allt större, kom och gick. Ett år efter att staden grundats anlades lotsstationen på Kobba klintar vid det smala inloppet till Västra hamnen som än i dag är Mariehamns stora färjehamn. Den gamla lotsstugan från 1862 står kvar. Den byggdes enligt den tidens standardmodell för lotsstugor. Det fanns många likadana längs kusterna och efter 1900 var de vitmålade med gröna foderbräden.

1910 blev det stora lotshuset klart och även det står kvar. Det är högt och smalt

och annorlunda – det var mistluren som krävde formen – och det bidrar till att ge kobbarna sin karakteristiska siluett som är en kär äntligen-hemma-signal för många ålänningar. Oavsett om man varit en dag i Stockholm eller en livstid i Amerika visar husen på kobbarna att man är på rätt väg och snart hemma igen!

Svår olycka

Natten mellan den 13 och 14 november 1933 besannades lotsarnas värsta mardröm.

Den tremastade barken Plus var på väg hem till Åland för vinteröversyn. Plus hade seglat på världshaven – med trä i lasten till Mocambique och med guano från Seychellerna till England – och på land väntade nära och kära på sina sjömän som varit borta nästa ett år. Nu skulle de få fira jul tillsammans! Det blåste hårt från västnordväst när Plus på natten blossade efter lots utanför Kobba klintar. Lotsarna var dock upptagna med andra fartyg och Plus styrde mot Mariehamn på egen hand – allt medan snöyran tilltog. Vid Tvibenan gick fartyget hårt på grund och sjönk. 12 man omkom, fyra överlevde och på land byttes julglädje mot djup sorg. Under samma ovädersnatt gick ett annat fartyg, barken Fred, på grund i området. Alla i den besättningen räddades.

Under 1960-talet rationaliserades lotsväsendet på Åland. Många mindre stationer lades ner men Kobba klintar fick respit till 1972. Då drogs även den stationen in och de kvarvarande lotsarna fick jobb i Mariehamn. ☹️

5 tomter till salu, mitt i Roslagens famn - Fagerviksvägen, Gräddö

LONG 59 45 8 LAT 19 3.0
Tomtareca ca: 2 700 m² per tomt

Belägna i genuin skärgårdsmiljö på Gräddö, Rådmansö ligger dessa fem tomter nära Fagerviksbadet. Tomterna passar för nybyggnation av villa eller fritidshus och ligger nära till affär, buss och havet. Planlagt område där förhandsbesked till bygglov finns. Kommuntillstånd och avlopp finns att ansluta. Goda kommunikationer till Stockholm och Norrtälje via E18 och lokaltrafiken.

Kartor, bilder & ytterligare info finns här:
fagerviksvagen-graddo.blogspot.se

Vid intresse kontakta: graddo.fagervik@gmail.com

Tomter till salu!

Bygg eget - på Gräddö!

BÅTAR TILL SALU:

NIMBUS NOVA 33 med 2 st VP KAD44 -01

1.150.000:-

VI SERVERAR ALL A SLAGS MOTORER
Egen tillverkning av GRADDO 540

PRIS:
inkl Mercury 50 hk
159.000:-

GRÄDDÖ MARINA

0176-409 00

www.graddomarina.se

BLI FÅNGAD AV SIARÖFORTET

SIARÖFORTETS KANONER pekar mot Furusundsleden där Finlandsfärjorna idag sveper förbi. Här skulle ryssen komma befarade man efter 1:a världskriget, och byggde ett fort som skulle bringa fiendeflottan till undergång. Flera hundra män förlades i anläggningen som döljer sig i berget. Nu har stora delar av fortet återställt till sitt ursprungliga skick och öppnats för allmänheten. Siaröfortet är idag ett museum med guidade rundturer som visar hur Stockholm skulle försvaras.

På Kyrkogårdsön som fortet ligger på finns avskilda badklippor och små stränder att bada ifrån. I det gamla renoverade logementet från 20-talet har Blidösundsbolaget ett eget vandrarhem med två- och fyrbäddsrum och sommarrestaurang. Bekväm båtförbindelse varje dag från Strömkajen i Stockholm och Östanå färjeläge norr om Åkersberga.

3 FORT PÅ 4 DAGAR

Båtluffa från Stockholms City till randen av Ålands hav. Bo på charmiga Bed & Breakfast i militärhistorisk miljö och upplev tre historiska fort – Vaxholms Kastell, Siaröfortet och Arholma Nord. Alla från var sin epok av kustförsvarets spännande historia. I upplevelsepaketet ingår alla båtresor, visning av museerna och övernattnings med frukost i dubbel- eller enkelrum. Paketet bokas enkelt på hemsidan där all information finns.

Blidösundsbolaget
www.blidosundsbolaget.se • Tel 08-24 30 90

Dröm om torp får liv

Om somrarna blir det byggnadsvårdsläger på Ingmarsö. Norrgården renoveras av deltagare som lär sig vårda gamla hus. Och ett intakt skärgårdshemman räddas. Ett »win-winprojekt«.

TEXT: Josefin Ekberg FOTO: Roine Karlsson

I stallet sitter Anders Rignell likt en konstnär och kritiskt betraktar sitt nymålade fönster.

»Nej, det ska vara äkta linolja, kokt av linfrön på gammalt hederligt vis. Anders kallar det en religiös omvändelse och att han var missbrukare innan.«

»NORRGÅRDEN kallades »mönstergård« och vårdades väl av syskonparet *Viktoria* och *August Johansson* tills den testamenterades till Ljusterö kommun år 1955. Många år senare var underhållet eftersatt och hot om avstyckning nära, vilket väckte liv i öborna. Efter intensiv kamp för att rädda gården löstes det genom att Österåkers kommun och Ingmarsö bylag bildade en stiftelse med ansvar för gården. En riktig solskenshistoria.

Många har väl någon gång haft drömmen om ett idylliskt torp. Men den faller ofta i glömska på grund av rädsla och okunskap inför allt arbete. Det råder Byggnadsvårdsföreningen bot på. Med olika läger runt om i landet. Ett sker i skärgården. På Ingmarsö. I samarbete med

öborna och Stiftelsen Ingmarsö Norrgård & Skola.

– Bank, bank, bank!

Vi följer ljuden som hörs allt tydligare ju närmare vi kommer. Det snickras flitigt på gården med anor från 1640-talet. Här finns alltid något att hugga tag i. Lägret pågår i två veckor och är indelat i tre grupper. I stallet sker fönstervård, i ladugården timras det och ett gäng håller på med finsnickeri och fasadrenovering.

– Norrgården har en intakt gårdsbebyggelse. Det enda stället på ön där man inte ser ett modernt hus, säger *Christer Erlandson*, ansvarig lägerledare med förankring i Skansens byalag och sommarboende på ön.

Till sin hjälp har han *Ulf Hedqvist* och *Jan Andersson*, bördiga från Ingmarsö

och Norrgården. En vårdplan för alla byggnader har tagits fram. Till gården hör vedbod, smedja, stall, ladugård, magasin, jordkällare, sjöbod, brygga och två mangårdsbyggnader där lägrets deltagare är in kvarterade. Alla byggnader tas om hand. Arbetsuppgifterna tar aldrig slut. Häromåret räddades ett litet svinhus som var utdömt och bortom allt hopp. Trodde man. Tills det stod klart att det var länets sista svinhus i liggtimmer. Byggt på 1860-talet och värt att bevara.

Det har också funnits ett vagnslider. Det håller på att återuppbyggas av museets folk under överinseende av ingmarsöprofilen *Per-Oskar Eriksson* från öns båtbyggarskola. De jobbar på sitt håll och de andra för sig. Ibland lånar man grejer av varandra.

Linolja en »religion«

Tio deltagare från hela Sverige är med på lägret. En del äger redan ett torp eller en gård och andra tänker skaffa det. Lika många kvinnor som män har anmält sig. De får lära sig gamla, väl beprövade metoder. Moderna påfund är inte populära.

– Man får inte ens säga akrylatfärg eller latex, säger den äldste deltagaren *Anders Rignell*, 72 år.

Nej, det ska vara äkta linolja, kokt av linfrön på gammalt hederligt vis. Anders kallar det en religiös omvändelse och att han var missbrukare innan.

– Nu har jag konverterat till denna nya läran, säger han, mäktigt stolt.

Alla pratar lyriskt om linolfjärgens oslagbara fördelar. Den torkar långsamt, är nyttig för träet som kan andas, en ren naturprodukt, underhållsfri och dryg. Att linoljetrasor kan självantända är inget som oroar. Antingen hänger man dem luftigt på en lina eller så tvättar man dem med såpvatten innan de hängs på tork.

Det råder full aktivitet hos arbetslagen. I ladugården håller man på och värmer tjära i 80 gradigt vattenbad. Ett par portar ska tjäras in.

– Det måste vara varmt när man stryker på det, förklarar *Christer Erlandson*.

Ett annat gäng skrapar rent och målar

Fakta Byggnadsvårdsläger 2013:

18–31 augusti. 3 950 kr medlemmar i Byggnadsvårdsföreningen. 4 450 kr ej medlemmar. 3 100 kr heltidsstuderande medlem med CSN-kort. 3 450 kr heltidsstuderande ej medlem. I priset ingår logi, mat, handledning, resegaranti, försäkring, kursintyg och expeditonsavgift. För mer information kontakta Byggnadsvårdsföreningen på 08-30 67 85 eller kansli@byggnadsvard.se

Astrid Lövros, Marianne Mossheden och timmerman Thomas Mörck sågar plank. I bakgrunden rusar byggnadsvårdslägrets ledare Christer Erlandson förbi.

»Det finns något för alla att göra. Här går ingen sysslolös särskilt länge. Men man har också trevligt umgänge, och nya vänskaper växer fram.«

om fönster. I smedjan hänger de nymålade fönstren i galgar på tork. På skoj (ingen galghumor) har kullen där smedjan står döpts till »galgbacken«. Per Otto Ekenberg från Danderyd ser koncentrerad ut där han bänder på en avlång plåtbit. Han håller på med bockning och insättning av fönsterbleck.

Målare från Skansen
Det finns något för alla att göra. Här går ingen sysslolös särskilt länge. Men man har också trevligt umgänge, och nya vänskaper växer fram. En som Anders älskar att prata med är göteborgskan Linda Svensson, 36 år.
– Vi pratar ångmaskiner och

Jarvis-vinschar. Jag är nästan kär i henne, säger han glad över att ha hittat en själsfrände.

Linda arbetar som styrman på en isbrytare och är på väg att köpa hus eller gård. Den som kommer minst långväga från är ingmarsöbon Astrid Lövros*. Hon lär sig mycket som hon kan ha nytta av hemma. Samtidigt som hon stiftar nya bekantskaper.

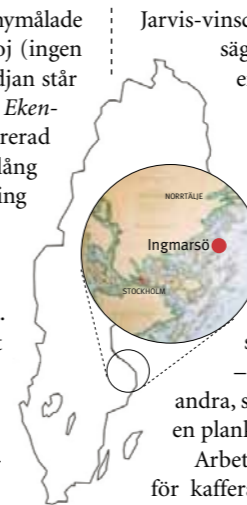
– Vi pratar så mycket med varandra, säger hon medan hon sågar på en plank.

Arbetet avbryts bara när det är dags för kafferast eller lunch. Runt hörnet ligger skolan där Barbro Mobergs* omtalat

goda mat serveras. En kort promenad dit blir en välkommen paus. Övriga måltider tillagar man själv i Norrgårdens kök.

Om kvällarna brukar det bli föreläsningar. Nyligen hade man besök av målarmästaren från Skansen. Några dagar blir det utflykter. Allt handlar nämligen inte om byggnadsvård. Lite friskvård som att paddla kajak och lägga nät hinner man också med. En dag besöker man Stockholms läns enda kulturresevat, Brottö gård några kilometer bort. Lägrret avslutas med att alla får var sitt diplom – ett kvitto på sina användbara kunskaper om vård av gamla hus. ☺

Fotnot: Astrid Lövros och Barbro Moberg utnämndes av byalaget till Årets Ingmarsöbor 2012 för sitt engagemang för ön.

Fakta Norrgården:

Det bedrivs Bed and Breakfast i de två boningshusen med bäddar för 16 personer. I magasinet håller Ingmarsö-Brottö kulturförening till med sitt nyinvidga hembygdsmuseum. Till gården hör även åker, äng och skog. Markerna betas och vårdas enligt en skötselplan. Ur skogen tas timmer som sågas till plank eller bilas till bjälkar och syllar för restaureringen.

I juli firas Norrgårdsdagen. Med musikunderhållning, servering, föredrag om gården och försäljning av vispar gjorda av björkris, täljda nätstickor, linnehanddukar och servetter som man kunde trycka Norrgårdens logga på. Stödföreningen Norrgårdens vänner visar hantverkstekniker och berättar. Andra aktiviteter på Norrgården är akvarellkurs och textilkafé.

Komplett serviceutbud

Alla skärgårdsföretag är välkomna att erbjuda sina tjänster via Strandsatt.

Hjälp på nätet

STRANDSATT.SE är en ny skärgårdssida på nätet där varje ö har sitt kalendarium, företagsregister och anslagstavla. Skärgårdsbor och verksamheter i skärgården kan enkelt själva lägga ut information om vad som händer på den egna ön. Det kan gälla allt från underhållning och evenemang till föreningsmöten och företagsinformation. Privatpersoner kan även annonsera gratis om att köpa/sälja/hyra ut prylar och byta tjänster lokalt på ön. Initiativtagaren är Patrik Hedmalm, bosatt på Ornö året runt. Patrik räknar med att en App-version skall vara klar nu till sommaren. / HANS BRANDT

Thaimat på Blidö

Bredvid ICA-affären på Blidö står nu en vagn med thaimat. Till mångas glädje då öns värdshus har haft stängt sedan en tid och krogbåten Vildand har sjunkit. Sonying »Bida« Alston och Dan Lundin från grannön Yxlan ligger bakom satsningen. Sonying kommer från Thailand och har lagat mat sedan barnsben. Endast tre år gammal fick hon hjälpa till hemma i köket. Från thaimat säljs take away-mat men det finns några bord och stolar för de som vill slå sig ner. Öppet i sommar varje dag utom måndagar och den 10 augusti.

FOTO: AGNETA WENBERG

STRÅLANDE tider för dig som vill SPARA

Gäller till och med 28 juni 2013

CONTURA 510:1
Ord. pris 15.800:-
JUST NU 12.800:-
Spara 3.000:-

CONTURA 560T
Ord. pris 23.700:-
JUST NU 20.700:-
Spara 3.000:-

Fler kampanjmodeller hittar du på www.contura.se

Contura

Kaminer för varje hem

Låt oss värma er!
Åkersberga
Vedspisar

Sågvägen 19, Åkersberga (mitt emot Byggmax)
Tel. 08-540 205 45

Mån 10-20, tis-fre 10-18, lördag 11-15, sön stängt

Österåker »Roslagens pärla«

Österåkers kommun är en kommun i Stockholms län. Centralort är Åkersberga. Kommunen ligger i södra Roslagen i Uppland. Österåkers kommun är i hög grad präglad av närheten till havet i öster och innefattar flera stora öar i den norra delen av Stockholms skärgård, bland annat Ljusterö, Siarö, Vättersö, Husarö, Ingmarsö och Särso.

Så rent. Så enkelt.
Med Cinderella förbränningstolett slipper du all latrinhantering. Kvar blir bara lite aska. Enklare kan det inte bli!

Marknadens säkraste förbränningstolett

- ✓ MILJÖVÄNLIG
- ✓ TAR LITEN PLATS
- ✓ LUKTFRI
- ✓ LÄTT ATT INSTALLERA
- ✓ BARNSÄKER

Fritidstoa
förbränningstoletter
www.fritidstoa.se

Auktoriserade återförsäljare över hela landet

Biovacuum - Watercare minireningsverk

- Ingen slamsugning behövs.
- Enkel placering ovan mark.
- Hög reningsgrad - även vid oregelbunden användning.
- Besök - installation - service

Hör av dig för mer information.
Vi delar gärna med oss av vår långa erfarenhet.

Miljö & Bioteknik

08-608 21 60
kontakt@miljoochbioteknik.se
www.miljoochbioteknik.se

Ca 20 min bilväg från Roslagetull

SPECIALITET!
Båtupptagning - segelbåtar med masten på - för bottenvätt, inspektion eller reparation. "Drive in" eller beställ tid.

SERVICE!
Motorer, propellrar och försäkringsskador.

Beställning av upptagning och information om båtplatser
Tel: 08-540 631 55 • Fax: 08-540 273 50
www.svinningemarina.se

BRA SOMMARPRISER
PÅ UTOMHUSFÄRG

Flügger grundades år 1783. Idag har kedjan 600 butiker i Skandinavien och är de professionella målarnas förstaval.

Pillstugatorget 4C, Åkersberga
08-540 204 20 • www.flugger.se
Vard 6.30-18, Lö 10-15, Sö 11-15

Flügger färg
flugger.se

Varför går alla av på Finnhamn?
Jo, för här finns allt!

- Sol
- Härliga bad
- Varma klippor
- Café & krog
- Kajaker
- Naturstigar
- Fotbollsängar
- Vandrarhem
- Stugby
- Tältplatser
- WiFi

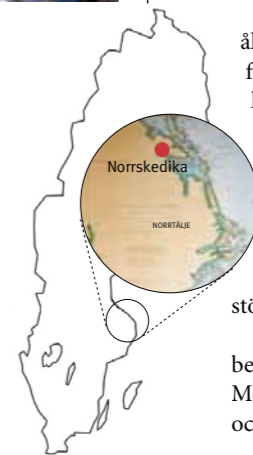
www.finnhamn.se
www.facebook.se/finnhamn
e-post info@finnhamn.se
Tel 08-542 462 12

Finnhamn

Poppis med loppis

Att gå på loppis har blivit ett riktigt sommarnöje. Roslagens största loppis, Bakluckan, finns i Norrskedika strax utanför Östhammar. Hit vallfärdar människor varje lördag under hela sommaren för att fynda allt mellan himmel och jord. **TEXT O. FOTO: Eva Fischer**

REDAN KLOCKAN SEX på morgonen är bilköen av säljare lång. Många vill komma på plats i tid för att hinna packa upp sina varor innan köparna kommer. *Anette Selander*, arrangör för Bakluckan, hälsar alla glatt välkomna och dirigerar vant bilarna till en plats. En del säljare väljer att övernatta i bilen för att komma först i kön och vara säker på att få sin favoritplats.

– Vissa säljare har varit med under alla år, men det är även väldigt många nya som kommer. För sommarstugefolket i trakten är Bakluckan ett välkommet tillfälle att rensa bland gamla prylar och skaffa nya i ett evigt och outgrundligt kretslopp, säger Anette.

I sommar är det 18:e året i rad som *Anette Selander* arrangerar Bakluckan och hon tycker fortfarande det är lika kul.

– Intresset för begagnade prylar har bara ökat för varje år. I dag är det populärt att handla på loppis. Många fler har blivit medvetna om nyttan med att återanvända i stället för att köpa nytt och kasta, säger Anette.

Anette berättar att idén till Bakluckan kommer från hennes svärfar *Sune Selander* som varit till England och besökt flera loppisar.

– Där körde man ut bilarna på en åker och öppnade sina bakluckor för att sälja sina grejer. När han kom hem sa han att det här borde vi också prova. 1996 hade vi vår första Baklucka, som då var den första i Sverige, berättar Anette.

Med åren har Bakluckan växt, från ett blygsamt antal försäljare är det i dag Roslagens största loppis.

– Under åren har både antalet besökare och säljare ökat enormt. Med cirka 200 säljare varje lördag och cirka 50 000 besökare per säsong

»Att få botanisera bland alla prylar är som att gå på skattjakt, i förhoppning att få komma hem med ett riktigt loppisfynd.«

är det i dag kommunens största turistattraktioner, berättar Anette.

För att få det att fungera arbetar drygt ett tiotal personer, med allt ifrån att dirigera trafiken till att sälja mat och kaffe från den uppställda cafévagnen. Efter många års arbete är det inte så mycket som behöver förnyas i konceptet.

– Förutom att försöka att få fram fler parkeringsplatser och några nya maträtter är grundkonceptet detsamma. Det praktiska arbetet kör igång ett par månader innan premiären, men huvudet går igång långt tidigare, skrattar Anette.

Bland besökarna finns alla åldrar representerade, från barnvagnsbarn och motvilligt medföljande tonåringar till fyndletande mor- och farföräldrar. De som inte vill ge sig ut bland raderna av försäljare, för att fynda, väljer i stället att

slå sig ner med en kopp kaffe vid cafévagnen, som blivit den naturliga samlingsplatsen för både försäljare och besökare.

– För många är Bakluckan en social samlingsplats där man träffar både nya och gamla vänner, berättar Anette.

Bakluckan är en dröm för alla loppisälskare. Här finns begagnade prylar i

mängder; prydnadssaker, leksaker, kläder, cyklar, porslin, bildelar, vaser, leksaker, tavlor, böcker, verktyg, möbler, samlarsaker. Ja, listan kan göras hur lång som helst. Att få botanisera bland alla prylar är som att gå på skattjakt, i förhoppning att få komma hem med ett riktigt loppisfynd. ♡

Loppistips för fyndsugna

- Ta ett varv och kolla utbudet av just det du söker. Det kan vara klokt att inte kasta sig över första bästa sak du vill ha.
- Frågar du några olika försäljare får du en ganska bra uppfattning om priset på det du vill ha.
- När du gått ett varv så ta en paus. Gå sedan tillbaka åt andra hållet – det är märkligt hur mycket man upptäcker när man ser saker från ett annat håll.
- Glöm inte att pruta.
- Ta på dig bra skor och gärna solhatt på huvudet om solen är framme.
- Ha alltid påsar med dig till dina fynd.
- När du gjort ett köp så gläd dig inte bara åt ditt fynd. Tänk även på att du gjort ett slag för miljön genom att köpa och återvända i stället för att köpa nytt.

forsmarks café
(i regi av forsmarks wårdshus)
 Öppet dagligen 16 juni-18 augusti.
 Vardagar 10.30-17. Helger 10.30-16
 Midsommarafton och midsommardagen stängt.
 Goda smörgåsar, lättare rätter, cheesecake,
 pajer, kulglass och fantastiska cupcakes.
 Försäljning av presentartiklar.
 Välkommen!
 Tel 0173-501 09

Forsmarks Wårdshus

I detta vackra 1700-talsbruk ligger Wårdshuset med stor uteservering mot Bruksdammen. Giftastankar? Boka ert bröllop hos oss. Enkel och dubbelrum i gamla betjäntflygeln och tvättuset. www.forsmarkwardshus.se Tel 0173-501 00

Herr och Damkläder
Rosies Klädbod

Sjötorget
 Östhammar
 076/636 86 80
www.rosieskladbod.se
larosebutik@gmail.com

PARK-LANE
 REDGREEN mm

**SJÖKROGEN
 ÖSTHAMMAR**

Sjötorget 2
 742 31 Östhammar
 0173-73 07 70 • 070-692 60 35

Östhammar-Öregrund »grannstäderna vid havet«

Namnet Östhammar består av det fornnordiska ordet »hamar« som betyder stenig backe. Staden omnämns första gången 1368 då den fick sina stadsprivilegier. I slutet av 1400-talet hade farlden till Östhammar blivit så grund att borgarna anhöll om att få flytta till Öregrunds näs. Vilket bifölls och staden Öregrund föddes. Namnet betyder »grusgrundet« och antas syfta på Dummelgrundet utanför hamnen. Öregrund är en av landets bäst bevarade trästäder. Trots att staden brunnit sju gånger är huvuddelen av bebyggelsen från 1700- eller 1800-talet. Östhammar har fått en nyrestaurerad park vid vattnet – Sjötorget. Där finns sjöbodar, krogar, lekpark, boulebanor och träskulpturer med mera.

**Ångbåts
 MAGASINET**
 Skopning & reparering

Välkommen till en härlig sommar hos oss på Östhammars genuina skärgårdskrog
ÅNGBÅTSMAGASINET

Kajen 7 www.angbatsmagasinet.se 0173-100 30

**SUNDBODEN
 ÖREGRUND**

Heminredning
 möbler, kläder
 galleri, café

www.sundboden.se 0173-133 64

Östhammar – Roslagens äldsta stad

Ebba Skor
 Mån-fre 10-18, lör 10-14
 0173-411 55
 Rådhusorget

Busfrön & minimajs
 Sköna och coola barnkläder i stl 56 cl - 164/170 cl
 Rådhusorget i Östhammar
 0173-409 20

EGENTID HUD&SPA
 070-730 35 72
www.egentid.com

ELON
 SVERIGES VITVARUKEDJA
 0173-101 11 • www.elon.se
 Rådhusorget

MW FORMLYCKA
 Inredning • Presenter
 Kaffe • Glass • Turistinfo
 Öppet: mån-fred 10-18, lörd 10-14
 Välkommen!

Restaurang @Mabari
 0173-218 00 • Guldskärsgatan 1

Östhammar fick sina stadsprivilegier redan år 1368.

Båtmack
 Varvsrörelse
 Bryggplaster
 Vinterförvaring

**Grepen
 marin**
 ÖREGRUND

Kontor: 0173-304 73 vard. 14.00-16.00
 Sjömacken: 076-818 11 55
www.grepenmarin.se

Eds Trädgård

Kreativa lösningar för tomt och trädgård!
 Handelsträdgård med Butik & Café
 1 km norr om Östhammars rondellen
edstradgard.se Tel. 0173 108 99

Nya **BÅT & MOTOR**

Linder

Nya, fräscha lokaler bakom COOP-XTRA!
i Östhammar
 Uthyrning av Båtar & Badtunnor!

Auktoriserad YAMAHA verkstad Fyrhjulingar
 Försäljning av Båtar & Tillbehör. Vinterförvaring
 Tel. 0173 124 30
www.bat-motor.se

Roslagspunsch i historiska fat

Norrtelje Brenneri ska lagra sin premium Roslagspunsch i gamla Bellmanfat från 1800-talet. Historiska fat som ägs av Spritmuseum på Djurgården.

– Det är väldigt roligt att kunna ha ett av museets föremål i riktig produktion, säger Eva Lenneman, intendent på Spritmuseum.

– Det är ett fantastiskt tillfälle för att utveckla den erkända och populära Roslagspunschen ytterligare, säger Richard Jansson, vd på Norrtelje Brenneri AB.

Det smaskliga bränneriet ligger på en bondgård i Lohärad strax utanför Norrtälje. Där produceras högklassiga destillat av frukter och bär samt punsch. Och sedan 2009 ligger rikets första ekologiska single malt råwhiskey på lagring i ekfat.

FOTO: SPRITMUSEUM

Kungligt hos Vaddö Gårdsmejeri

VI GRATULERAR VÄDDÖ GÅRDSMEJERI som fick ta emot kungliga gäster i maj. Då kom hans majestäter kung Carl XVI Gustaf och drottning Silvia på besök. De landade med helikopter och togs emot under högtidliga former. Yvonne och Hans Edlund visade stolt sin gård där man producerar Kravmärkta ostar med mera av mjölk från egna djur. Kungaparet fick också åka med vagnarna som används till kosafari. De missade dock kornas glada skutt på koutsläppet som var helgen därpå.

Segla med Helmi i sommar!

Segla till öarna i utskärgården eller följ med på sälsafari. Boka en unik upplevelse ombord på den K-märkta Sandkilen Helmi • www.helmi.se • Bengt: 070-6090134 • P-O: 070-2460348

BA SOLUTIONS AB

Bygger efter dina önskemål

Nybyggnation, Tillbyggnader, Grunder, Badrumsrenovering, Takarbeten, Kök Markarbeten, Brygganläggningar, Murning & Putsning.

Tel: 0176-106 80 www.ba-solutions.se

Från skiss till färdigt hus

Välkommen till Öregrund

»Öregrund – staden vid havet«

1 Örskärs Fyr Vandrarhem & Servering

Skärgårdens nordligaste utpost
0173-340 21 (vandrarhem)
070-791 29 75 (passbåt)
www.orskarsfyr.se

2 Uddens Bed & Breakfast

Bed & breakfast
0173-302 20
070-316 59 99
www.uddensbb.se

3 HAMMERSTAD CATERING

Catering
Bröllop, kickoff, arrangemang
070-996 48 32
www.hammerstadcatering.se

4 Epokgården

Lägenhetshotell –
Konferens - Vandrarhem
med de sköna sängarna
0173-302 00
www.epokgarden.se

5 Öregrund BO & KAJAK

Förmedlar boende,
hyr ut kajaker m.m.
070-280 54 42
www.bokajak.se

6 VILLA ROSENBERG

B&B, Snesslingeberg
0173-170 00
www.villarosenberg.se

7 GAMLA JÄRNHANDELN NORRSKEDIKA

Norrskedika
Ett riktigt hotell
0708-84 14 42
www.gamlajarnhandeln.se

8 Hotell - Butik KLOCKARGÅRDEN Öregrund

Oasen mitt i stan,
1700-tals miljö
0173-300 65
www.klockargardenoregrund.se

Öregrunds Hembageri & Kafé

Bakar allt bröd i eget bageri
0173-300 31

10 STILLA VRÅ spasalong

Skönhet, välbefinnande & hudhälsa
Tidsbokning 0173-77 00 17
info@stillavra.se
www.stillavra.se

11 N60° ÖREGRUND

Hamngatan 12
www.facebook.com/North60

ÖFOLK Den åländske entreprenören och dykaren Christian Ekström vill se mer champagne på Östersjöns botten. Sommaren 2010 var han en av dykarna som fann flaskorna som idag är världens äldsta drickbara från cirka 1830.

TEXT O. FOTO: Agneta Rickardsson

Dök till världens äldsta champagne

I JUNI ÅR 2100 var det stor champagneauktion i Mariehamn där en av vrakflaskorna av märket Veuve Clicquot ropades in för 30 000 euro. Världens dyraste champagne var nu såld på Åland. Förra årets auktion gav inga rekord och i år är auktionen inställd. Men i sommar kan du som bokar i god tid, övernattar på vackra välkommande Silverskär och har dykarcertifikat få en annorlunda upplevelse. Christian tar ner dykare och visar på en av sina många idéer. Under ytan, finns nu en 370 kilo tung bur tillverkad av syrefast rostfritt stål - en champagnebur. Det finns plats för 455 flaskor och champagnehuset Veuve Clicquot tände på idén och har ett gäng flaskor där liksom Christer och Johan Mörn som driver Silverskär.

Vi träffar Christian Ekström på bryggeri Stallhagen nästan mitt på Åland. Han arbetar på ännu ett projekt - han snickrar. Scenen på vattnet börjar bli klar och det skall

bli 1 200 åskådarplatser. Det är invigning den 29 juni och i sommar blir det dans, sång och musik. Christian låter sig fotograferas samtidigt som han jobbar vidare med sågen i hand.

Vi gör som journalisten från New York Times och oräkneliga andra reportrar från Europa, Asien, Amerika och Sverige ... vi går in i puben. Borden står dukade och dagens lunch förbereds av sambon och delägaren Johanna Dahlgren. Vi tittar in i gårdsbutiken och bryggeriet.

– Har champagnedykningen förändrat ditt liv?

– Jaaa. När BBC kom hit med helikopter började min sambo Johanna undra vad som var på gång. De ville ha bilder när vi dök på vraket. En rysk miljonär erbjöd 50 000 euro för en flaskor som han ville ha att döpa ett fartyg med. När inte det gick försökte han att köpa en tomflaska för 12 000 euro. Då stängde Ålands landskapsregering vrakplatsen.

NAMN: Christian Ekström
YRKE: Bryggare och entreprenör
INTRESSE: Dykning
KÄND FÖR: Har hittat världens dyraste champagne

Nu är området kameraövervakat och om en båt befinner sig för nära så går ett radarlarm hos kustbevakningen. Det var lite surt att vi hade druckit upp en flaskor som kunde sålts för 50 000 euro - helt överkligt.

Han lutar sig bakåt, funderar och lägger armarna i kors, men inte länge. Orden kommer lätt för Christian.

– Det är också ovärderligt att ha den kontakten jag har med champagnehuset Veuve Clicquot. Att de tyckte det var spännande att se hur det går att lagra champagne i våra kalla vatten. Vi har nyss tagit upp tre flaskor från champagneburen på Silverskär. En flaskor har jag tagit ner till Champagne och de tog vördnadsfullt i flaskan, gillade looken på den. En finns på Silverskär och jag har en här. Vill du se?

Han hämtar snabbt flaskan som uppenbart har legat på havets botten.

Det fanns 145 champagneflaskor och fem ölflaskor i det tvåmastade fartyget som sjönk i Föglö södra skärgård nära Mariehamn. Idag är de flesta flaskorna inlåsta på hemlig plats. 🍷

»En rysk miljonär erbjöd 50 000 euro för en flaskor som han ville döpa ett fartyg med.«

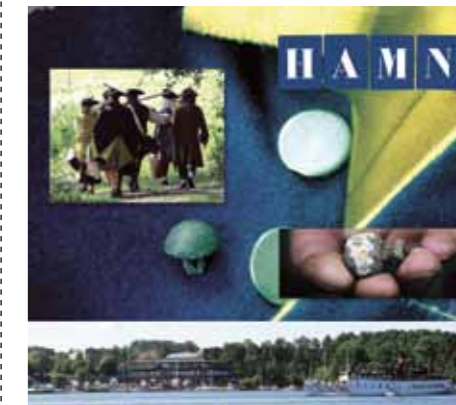
WWW.VASTERVIK.SE

Västervik skakas av samba

LÖRDAG 15 JUNI dansar åter ett karnevalståg på Västerviks gator efter att ha legat i dvala sedan 1987. 250 sambadansare sätter piff och fart på staden. Det blir musik, talangtävling, tivoli, auktion, qigong och drop-in på Zumbaparty bland mycket annat. Kvällen avrundas med stand-up, DJ-festival och uppträdande av hiphop-duon Medina.

»Hamn« - museum i Fisksätra

Sju år av arkeologiska utgrävningar kring Baggensstaket i Nacka har resulterat i över 1 000 föremål. Somliga från vikingatid. Det äldsta är en dolk från 300-talet. De flesta fynden kommer från »slaget vid Stäket« och rysshärjningarna 1719. I ett nytt museum kallat »Hamn« i Fisksätra Marina kommer man snart att kunna studera de arkeologiska fynden och ta del av Nackas spännande historia. Information om invigning och öppettider läggs upp på hamnmuseum.se.

Vi har material för trädgård & strand

Natursten • Jord Aterförsäljare Hasselforsjord
Grus • Krossprodukter
Containers • Transporter

Även leverans i storsäck!

Rodenåkarna

0176-767 50. www.rodenakarna.se

• TAXI
• EVENT
• UTFLYKTER
• SJÖTRANSPORT

LUNCH OCH MIDDAGSTURER TILL ARHOLMA, LIDÖ OCH SÖDERARM HELA SOMMAREN

STRIDSBÅT 90

Kontakta oss för något utöver det vanliga
072 - 208 08 96 www.båttaxi.nu

ROSLAGSLÄNNA REDERI AB

Båtturer

Tor: Kallskär och Rödlöga
Fre: Håkanskär och Söderarm
Lör/Sön: Skarv och Röder

Per Eliasson sjöttjänst
070-660 03 62
www.per-eliasson.se

Ressel REDERI AB

QUEEN

Godsbokning via Sandhamns Rederi
Tel. 070-591 04 66

Regatta mitt i natta

I juni varje år går kappseglingen Roslagen Sea Race av stapeln. Med start på Lidingö och målgång i Furusund. I drygt 17 och en halv timme följer vi med segelbåten Gryms färd. Genom skymning och gryning.

TEXT O. FOTO: Josefin Ekberg

Alexander Ekberg och båtens ägare Lars Rönnberg samarbetar bra.

» **DET ÄR MIN LILLEBROR** Alexander Ekberg som har lockat med mig. Han har seglat tävlingen en fyra-fem gånger tidigare. Som bäst har han kommit tvåa. Två gånger har han tvingats bryta.

– Ena gången var det på grund av för lite vind. Andra gången var det för mycket, berättar han.

Vi får se hur det går den här gången. Båten vi ska segla är en Arcona 340 som heter *Grym* och ägs av Lars Rönnberg. Han är vår skeppare. Fast egentligen tycks de vara två. Båda tar lika stort ansvar över seglingen och diskuterar hela tiden taktik.

Jag gör som jag alltid har gjort sedan barnomens seglingar. Håller mig undan nere i ruffen. Där är jag minst i vägen.

Varför heter båten *Grym*?

– Förra båten döptes till *Sigbritt* efter grannen. Sedan lovade jag mig själv att ska det bli båt igen ska den aldrig mer ha ett så töntigt namn, svarar Lars.

Grym låter ju coolare. Vi får hoppas att hon lever upp till namnet och levererar också. Det vore grymt. Något annat som är grymt är att vi på parkeringen inför samlingen på skepparmötet stöter på en bekant. Roadracingföraren *Freddy Papunen*. Han ska också segla Roslagen

»Det blåser cirka tre-fyra meter per sekund. 52 segelbåtar av diverse fabrikat är anmälda. Linjett, Scampi ... «

Sea Race. För första gången. Hoppas att inte farten blir för långsam för honom. Det går ju inte att gasa på när man seglar med vindens kraft.

Tappar vind

Det är fredagkväll strax före klockan sju i mitten av juni. Vi cirkulerar i väntan på start utanför Bosön på Lidingö. Det blåser cirka tre-fyra meter per sekund. 52 segelbåtar av diverse fabrikat är anmälda. Linjett, Scampi, Bavaria, Swedestar och Tarac för att nämna några. Alla vill komma iväg snabbt.

Är det viktigt att få en bra start?

– Ja, det bästa är att ligga först och ta vinden, svarar Alex.

Vi ser en båt som inte tagit in sin fender och funderar på att säga till när vi upptäcker att vi också glömt vår. Pinsamt. Det är trångt om saligheten. Ibland ser det ut som om vi ska krocka. Team Råknäs lilla *Miniton* ligger lite väl nära.

– Pang!

Där gick startskottet. Nu är det blodigt allvar och full koll på banan, vindriktning, alla grund, prickar och hur det går för de övriga båtarna.

– De har tappat vind. Där ska vi inte ligga, varnar Alex och pekar.

Just nu ligger tre-fyra stycken i vår klass före oss. Vi seglar bana B. Det är spänning i luften och lite nervöst. Eftersom vi kommer att segla i kanske uppåt tjugo timmar har jag packat ner ett Yatzy-spel. Vi ska väl umgås och ha trevligt också på vår långa segeltur genom skärgården var min tanke. Inte så smart kanske. Kasta tärning när det lutar? Snart blir jag varse att det här är ingen »nöjestrupp«. Det är tävling. På riktigt. Båtens bägge skeppare släpper inte koncentrationen ens för ett ögonblick. Det råder fullt fokus. Hela tiden.

– Tuuut!

Vrålar det från S:t Peters Lines färja Anastasia som dyker upp akteröver. Vi väjer åt styrbords sida när hon kör om.

»Pang!
Där gick startskottet.
Nu är det blodigt
allvar och full koll på
banan, vindriktning,
alla grund, prickar
och hur det går för
de övriga båtarna.«

Folk står och vinkar på däck. Från aktern hörs diskodunk försvinna i fjärran och en flock måsar flyger i eftersvallet.

Sjön suger

Vi morsar och småpratar lite retsamt med besättningen på båten Cassiopeia som ligger jämsides. Hon kommer från Norrtälje Segelsällskap och styrs av *Agneta Pettersson*. Den ena av endast två kvinnliga skeppare. Resten är män. Lite nu och då kommer någon båt så nära att man kan prata med varandra utan att skrika. En gång kändes det som om vi skulle kollidera. Men det löste sig. Det är viktigt vem som ska väja för vem. Håller man sig inte till reglerna riskerar man att bli anmäld till tävlingsledningen.

Plötsligt hörs Edith Piafs sköra stämma sjunga över vår kanal på VHF:n. Någon som behagar skämta? Jag blir glad för jag älskar Piaf och hennes låt »Non, je ne regrette rien« med skorrande -rrrrr. En av mina favoriter.

Till slut gör sig hungern påmind. Det är lätt att glömma bort att äta när man är så uppe i seglingen. Lars har lagat kryddstark lasagne och Alex har tagit med västerbottenpaj. Jag värmer på maten i en ugn som lutar. Och som talesättat säger

»sjön suger«. Det vill säga allt smakar extra gott till frisk havsluft.

Eftersom det inte tycks bli någon Yatzy på den här resan knäpper jag på radion för att lyssna hur det går i fotbollen. England möter Sverige och det står 1-0 när Zlatan kvitterar med en karatespark. Alex och Lars verkar måttligt roade. De har viktigare saker att tänka på. Som att rätta till focken när den trasslar till sig, hålla kursen, jippa i rätt ögonblick och skota hem lagom mycket.

Något som är speciellt med den här kappseglingen är att man seglar på natten och upplever både solnedgång och soluppgång. Svårt att avgöra vilken palett som färgar himlen i de vackraste kulörerna. En magisk stillhet infinner sig när vi närmar oss mörkrets inbrott. Det är

snart midnatt när vi hör en smäll. En av båtarna bakom oss har seglat över ett grund och kölen fick sig en törn. Vi seglar obekymrat vidare utan sådana missöden.

Ingen utom jag verkar vara intresserad av att sova. Inte ens en kort »power- nap« tar Lars och Alex. Jag hör hur de fortsätter diskutera seglingstaktik innan jag försvinner in i trötthetens sköna dimma. När vi passerar Tjärvens fyr blir jag väckt. Det är gråväder och har börjat duggregna. Vinden friskar i och vi gör som mest 8:61 knop. Då vinden blåser från »fel håll« tvingas vi kryssa när vi vänder söderut mot Furusund. Tiden blir 17.36.33 när vi går i mål. Det räcker till en åttondeplats när alla siffror och båtens handikapp summerats. Hyfsat resultat då majoriteten kom efter. 🍷

Bakgrund Roslagen Sea Race:

Tävlingsledare Torbjörn Ahlbäck från Östhammar har varit med sedan starten för cirka tio år sedan och berättar bakgrunden. Kappseglingen Gräsö Runt förde en alltmer tynande tillvaro. Torbjörn framförde då idén att samarbeta med båtklubbar och segelsällskap längs hela Roslagskusten. Så föddes Roslagen Sea Race – med start på Lidingö och mål i Öregrund. Varje år har 60-70 båtar deltagit. Sedan kom önskemål om en kortare bana och då ändrades till målgång i Furusund.

Tävlingen arrangeras idag av Lidingö Segelsällskap och Norrtälje Segelsällskap. Årets start går fredag 14 juni klockan 19 från Bosön på Lidingö. Båtarna tävlar i olika banor 70-110 nM beroende på båttyp och väderförhållanden. Bana A är längst och rundar Arholma.

»Något som är speciellt med den här kappseglingen är att man seglar på natten och upplever både solnedgång och soluppgång. Svårt att avgöra vilken palett som färgar himlen i de vackraste kulörerna.«

FOTO: LASSE NELSON

Harödagen med Harö Runt

LÖRDAGEN DEN 20 JULI firas Harödagen på ön Harö i Värmdö skärgård. Då blir det kappsegling med klassiska segelökor, loppis och auktion till förmån för Sjöräddnings-sällskapet samt musikunderhållning på kvällen. På Harö Livs brygga finns servering med allt från fika till sallader och enklare maträtter. Kvällar med musikevenemang serveras även grillat.

Optisk telegraf till Grisslehamn

Snart kan Grisslehamn återfå en optisk telegraf. Enligt planerna ska den stå vid Albert Engströmgården. Den svenske konstruktören Abraham Edelcrantz' första optiska telegraf av praktisk betydelse byggdes år 1796 och stod på Signalberget i Grisslehamn. En replik står idag hos Tekniska Museet på Gärdet i Stockholm och är nu aktuell att flyttas till Grisslehamn. Skärgårdsprojektet bakom idén vill sätta "byn som var granne med världen" på kartan. Den optiska telegrafen kan kallas världens första "dator" då den bygger på samma grundidé med ettor och nollor som det binära systemet. Telegrafen har också en central roll i Erik Erikssons romansvit "Kärlek & Krig". Om allt går vägen sker flytten redan i sommar. Det finns också planer på att ta fram guide- och informationsmaterial samt en iBeak.

VÄDDÖ SNIPAN 605

HÄLLZON BÅTBYGGERI™

**HÄLLZON
BÅTBYGGERI**

Bygger och reparerar allt i glasfiber

Tel: 070-460 16 49

Mail: plastgubbe@gmail.com

MARINETEK

SWEDEN

Producent av marina lösningar, betongpontoner, vågbrytare, träbryggor, båtbommar och maritimt boende.

Med Marineteks breda produkt-sortiment hittar vi lösningar som passar Era behov.

MARINETEK SWEDEN AB

08-790 30 40
0528-402 70
040-120 910

Stockholm
Uddevalla
Malmö

info.sweden@marinetek.net
www.marineteksweden.net

Veteranbåten
Tidning för svensk veteranbåtkultur

Bli medlem du också!
5 nummer veteranbåtkultur per år.
Sätt in 250:- på PG 204697-7
eller BG 5418-1128.

Museiföreningen Sveriges Fritidsbåtar
www.veteranbaten.se
info@veteranbaten.se 08-783 79 04

www.fann.se

FANN

10 års
funktionsgaranti

Dags för nytt avlopp?

0,5 liter
per spolning

Toalettsystem Roslagen och IN-DRÄN Plus Infiltration 5, BDT: uppsamling av WC-vatten i sluten tank samt infiltration av bad-disk- och tvättvatten.

Med vacuumtoanToalettsystem Roslagen tillåter kommunen att du har vattentoilet. Komplettera med en IN-DRÄN anläggning för ditt BDT-vatten för en driftsäker och bekymmersfri avloppslösning.

Kontakta:

ROSLAGSLÄNNA ALLSERVICE AB
0176 - 26 60 55
GRÄVNING - GRUNDER - GRUNDRÄNERING - AVLOPP
www.markentreprenad.nu

RoslagsMaskin & Bygg
www.roslagsmaskin.se
0176-294 950

90,2
skärgårdsradion

Ladda ned gratis appen och lyssna var du än är!
Sök på Skärgårdsradion i Appstore/Google market.
Läs mer på www.Skärgårdsradion.se

Vakande öga på Understen

Det få förunnat att ha besökt Understens fyrplats.
Landstigningsförbud råder. Än idag. Något som kan
trigga igång fantasin. Vad ruvar ön på för hemligheter?
Vad döljer sig under Understens sten?

TEXT: Josefin Ekberg ILLUSTRATION: Lars Holm

Fakta Understen:

En ö med angringsfyr i Södra
Kvarken mellan Uppland och Åland,
27 km öster om Öregrund. Redan
på 1700-talet byggdes det första
sjömärket. Den första fyren tändes
den 11 november 1848. En 13 meter
hög fyr byggd av gråsten från ön.
En senare fyr byggdes 1915 av
betong och 39 meter hög.
Näst högst i landet. 1951 blev fyren
automatiserad. Idag fjärrmanövreras
den från Sjöfartsverket i Norrköping.
Den gamla fyren är byggnads-
minnesmärkt sedan 1935.

Lars Holms sommarutställning

Den 6 juli blir det vernissage för konstnären Lars Holms sommarutställning på Skärgårdspensionat Lyckhem i Skeppsmyra på Björkö. Ett hundratal skisser, akvareller och några tavlor i olja med skärgårdsmotiv visas. Öppet varje dag till den 28 juli. www.larsholm.se

VÅR PÅ UNDERSTEN
Lars Holm 2013

VI HAR FLERA GÅNGER försökt få tag på någon som kan och vill bevilja oss tillstånd att besöka Understen men gav till slut upp. Istället har vi fått hålla till godo med information om fyrplatsen från annat håll. Och mystiken lever vidare i våra huvuden. Lika väl är väl det. Fantasien kan ibland vara mer spännande.

En som kan ön utan och innan är *Marianne Brus*. Första gången hon kom till Understen var hon bara två månader gammal. Hennes pappa *Harald* arbetade som extra fyrbiträde där då. I sex år blev familjen kvar innan de flyttade iland. Ödet ville annorlunda. Marianne flyttade till ön igen när hennes man *Ernst* fick jobb på fyrplatsen. Hon minns fyrfolkets hjärtliga mottagande på bryggan. Då infann sig en hemkänsla i kroppen. Sedan dess har hon haft en speciell som hon kallar det »Understenskänsla« inom sig.

Med åren blev hon landets första och enda kvinnliga fyrmästare. Idag är hon pensionerad och bor på Gräsö. Så ofta tillfälle ges åker hon ut till Understen där hon har en egen stuga. Året runt och gärna på vintern. Hon delar gärna med sig av livet på Understen för de som inte varit där. Ett otal antal artiklar, intervjuer och föreläsningar har det blivit genom åren.

Två fyrar

Den svartvita långa fyren är byggd i betong, formad som en ljusstake och näst högst efter Långe Jan. En meter skiljer dem åt. Det finns en äldre byggnadsmin-

nesförklarad fyr byggd av gråsten. Den ser pytteliten ut i förhållande till den nyare. Understen är endast 300 meter lång och ser ut som en katt med svans sett från ovan. Marianne berättar med värme om sin kära ö. Hon beskriver naturen. Solen går både upp och ned i havet under juni månad. Det finns en bäck med sötvatten, tre planterade askar, nypon, nattviol, syrener, grodor och massor av blommor. Blommor som klarar sig bra utan jord. De växer till och med valeriana på den gamla stenfyrens väggar.

Man skulle kunna tro att något vilt knappast kan finnas på den karga och avlägsna platsen. Men rådjur har faktiskt hälsat på. En vinter kom ett par över isen. Utan tillstånd?! De fick två kid och vandrade så småningom vidare. Ett annat vilt djur som hittat till platsen är en rödkindad sparv. Den observerades hösten 2011 av ornitologen *Fredrik Bondestam*. Fågeln är det enda exemplaret som någonsin setts i Sverige. Undra vad den kan ha blivit vittne till innan den flög vidare halva jordklotet.

Farligt minbälte

Sedan år 1970 då Fortifikationsverket började bygga försvarsrum i graniten råder landstigningsförbud. Fortfarande. Om någon vågar trotsa förbudet är det stor risk att fastna på bild i någon av alla de kameror som är uppsatta. Jämte den »långa« fyren står ett högt torn som Marinen har byggt. Det används idag av Sjöbevakningen.

Under andra världskriget lades ett minbälte ut i havet mellan Understen och

fyrplatsen Märket på den åländska sidan. Passerande lastfartyg blev varnade. De som inte lyssnade blev bryskt varse den farliga verkligheten. Det hände det tyska lastfartyget *August Thyssen*. Kaptenen trotsade varningarna av rädsla för fientliga u-båtar och gick på en mina. Båten lastad med 3 188 ton järnmalm sjönk snabbt. Två man från Understens fyr kom till undsättning. För deras hjältemodiga insats fick de senare medaljer av tyskarna. Dykare har nu hittat vraket.

Ända in i modern tid har det pågått spännande saker på och runt Understen. Det ryktas om en hydrofonlinje och att det kan finnas eller har funnits en Sosus-anläggning. »Sosus« är det amerikanska försvarets mest tekniskt avancerade och i särklass hemligaste utrustning för att avlyssna u-båtar. Med tekniken lär man kunna höra dem på 100 meters håll och dess identitet avslöjas med träffsäkerhet som »fingeravtryck«.

Kanske är området kring Understen det mest hemligt kittlande i hela skärgården, riket eller till och med Norden? När allt kommer omkring är det kanske inte så underligt att det krävs en omständig procedur med att söka tillstånd för att få lov att kliva iland. Det är inte bara att segla dit och knacka på Marianne Brus dörr och hoppas på att bli bjuden på fika. Men man kan i alla fall beundra ön på avstånd. Och fantisera. ☺

KÄLLOR: Föredrag av Marianne Brus / STF:s årsbok Roslagen / Wikipedia / dykarna.nu / jallai.se / forum.skalmannu

HUR VILL DU BO I NORRTÄLJE?

Brf Fyrtornet

Storlekar: 2-4 rok, 54-93 kvm
Pris: 995 000 - 2 850 000 kr
Avgift: 2 925 - 5 038 kr/mån
Adress: Solbacka Strand, Ntj

Brf Skogsharen 1

Storlekar: 2-5 rok, 39-122 kvm
Pris: 995 000 - 3 695 000 kr
Avgift: 2 113 - 6 608 kr
Adress: Drottninggatan, Norrtälje

Brf Kristallen 2

Storlekar: 2-4 rok, 56-110 kvm
Pris: 1 495 000 - 2 850 000 kr
Avgift: 3 033 - 5 958 kr/mån
Adress: Narvagatan, Norrtälje

För mer info

Besök www.credentia.se

Kontakta våra säljare

0176-550 50
credentia@maklarhuset.se

VÄLKOMMEN TILL
BOBUTIKEN

Du hittar oss på
 Sjötullsgatan 6 i Norrtälje.
 Alldeles invid Åtellet.

CREDENTIA

Försäljning i samarbete med
Mäklarhuset
HOME OF HOUSEBOOK

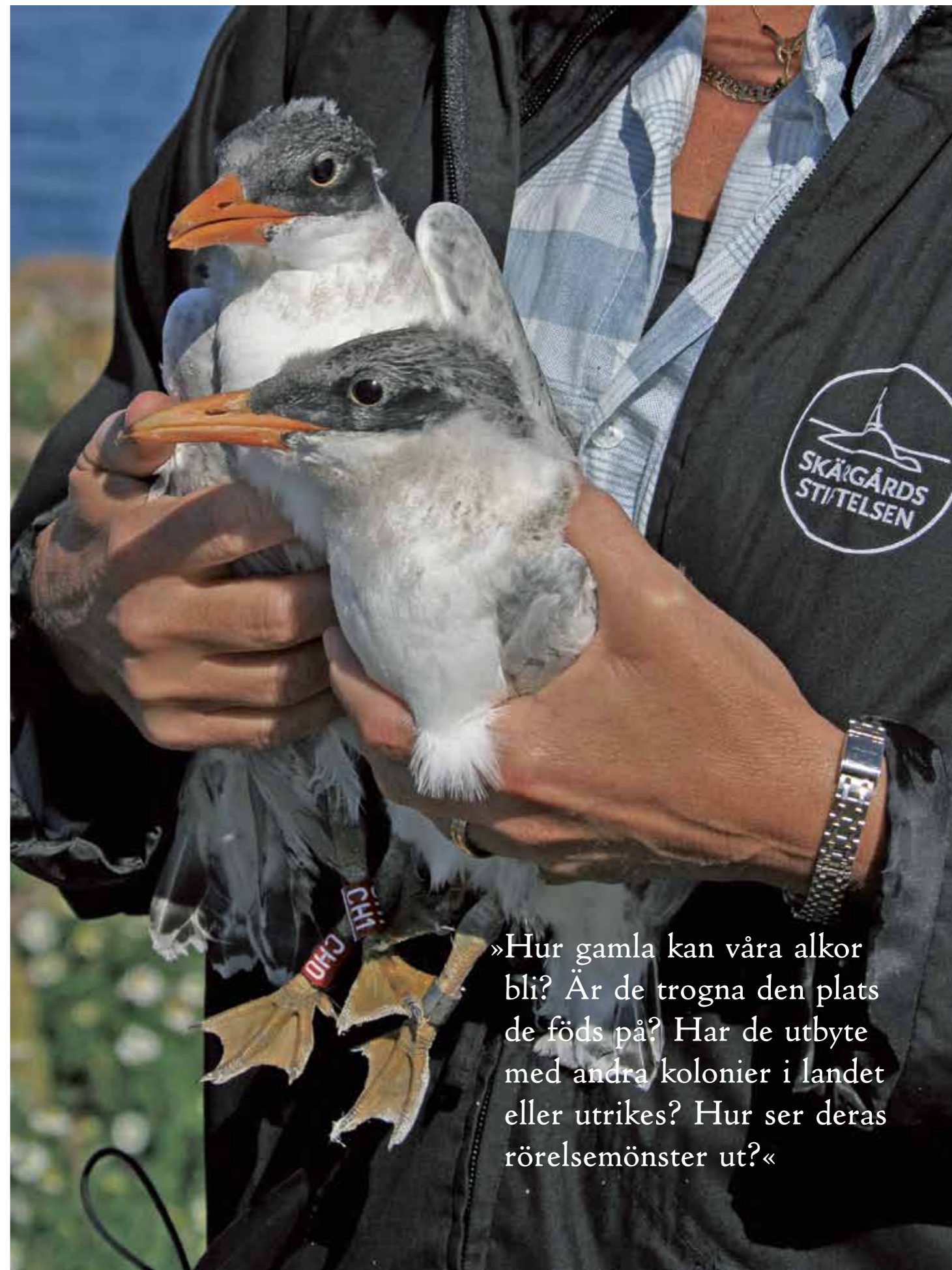
Kustfåglarnas ringar ger svar

Det är en morgon i början av juli. En av de få soliga dagarna förra sommaren. Vi följer med fågelvännerna Gunnar Hjerstrand och Roland Staav på Skärgårdsstiftelsens ringmärkningsexpedition »Alka Nord«.

TEXT O. FOTO: Roine Karlsson

Då inget i vår skärgård är konstant vill vi gärna få in rapporter om skrântärneobservationer, i synnerhet under för- och högsommar, för att inte i onödan missa något häckningsförsök. Hör gärna av er till Gunnar Hjerstrand på Skärgårdsstiftelsen. Vill ni veta mer om projektets resultat läs rapporten Levande Skärgårdsnatur 2012.

»Hur gamla kan våra alkor bli? Är de trogna den plats de föds på? Har de utbyte med andra kolonier i landet eller utrikes? Hur ser deras rörelsemönster ut?«

RESAN GÅR NORRUT. Till Understens skärgård i Ålands hav. Ombord på båten Sefyr finns även Skärgårdsstiftelsens vd *Lena Nyberg* med personal, ornitologer och folk från Länsstyrelsen. Det är alkor som häckar på de yttersta skären som ska märkas och kontrolleras. Syftet med uppdraget är också att övervaka och ringmärka världens största tärna – skrântärnan, en art

som kämpar för sin överlevnad. Ett arbete som ingår i stiftelsens projekt Levande skärgårdsnatur.

Arbetet med inventering av kustfågel startade 1985. Och omfattar idag även gråsäl, mink, havstulpan, blåstång och hotade växter. Tillsynsman *Gunnar Hjertstrand* är samordnare av kustfågelinventeringen. Han navigerar vant Sefyr till rätt fågelskärr. Välkomnande möts vi av de humleliknan-

Roland Staav

En av våra verkliga eldsjälur, Roland Staav har hastigt avlidit. Roland var känd av många av oss som en fågelskådare med mycket engagemang och ett stort hjärta för fåglarna. Många känner honom som medarbetare på Ringmärkningscentralen där han verkat under många år. För de flesta är dock Roland förknippad med skärgårdens fåglar. Han har under många år varit ansvarig för SOF:s arbete med skrântärnan och det är väl den fågel som man i första hand associerar med Roland. Men även kring sillgrisslor och andra skärgårdsfåglar har Roland arbetat både som forskare och som drivande i fågel-skyddsåtgärder. Hans författande av såväl artiklar som böcker är också betydande.

de tordmularnas svärmande över båten när vi närmar oss land. Det luktar träck. Ingen angenäm doft. Här har nu alkor fött sina ungar i trånga utrymmen under klippblocken. Det är ett trångt och skitigt arbete när ungarna plockas fram en och en för att ringmärkas. Man måste vara snabb, smidig och modig. Det kan ligga en huggorm i mörkret under den stora stenen. När ringen är på placeras ungen tillbaka där den hittades.

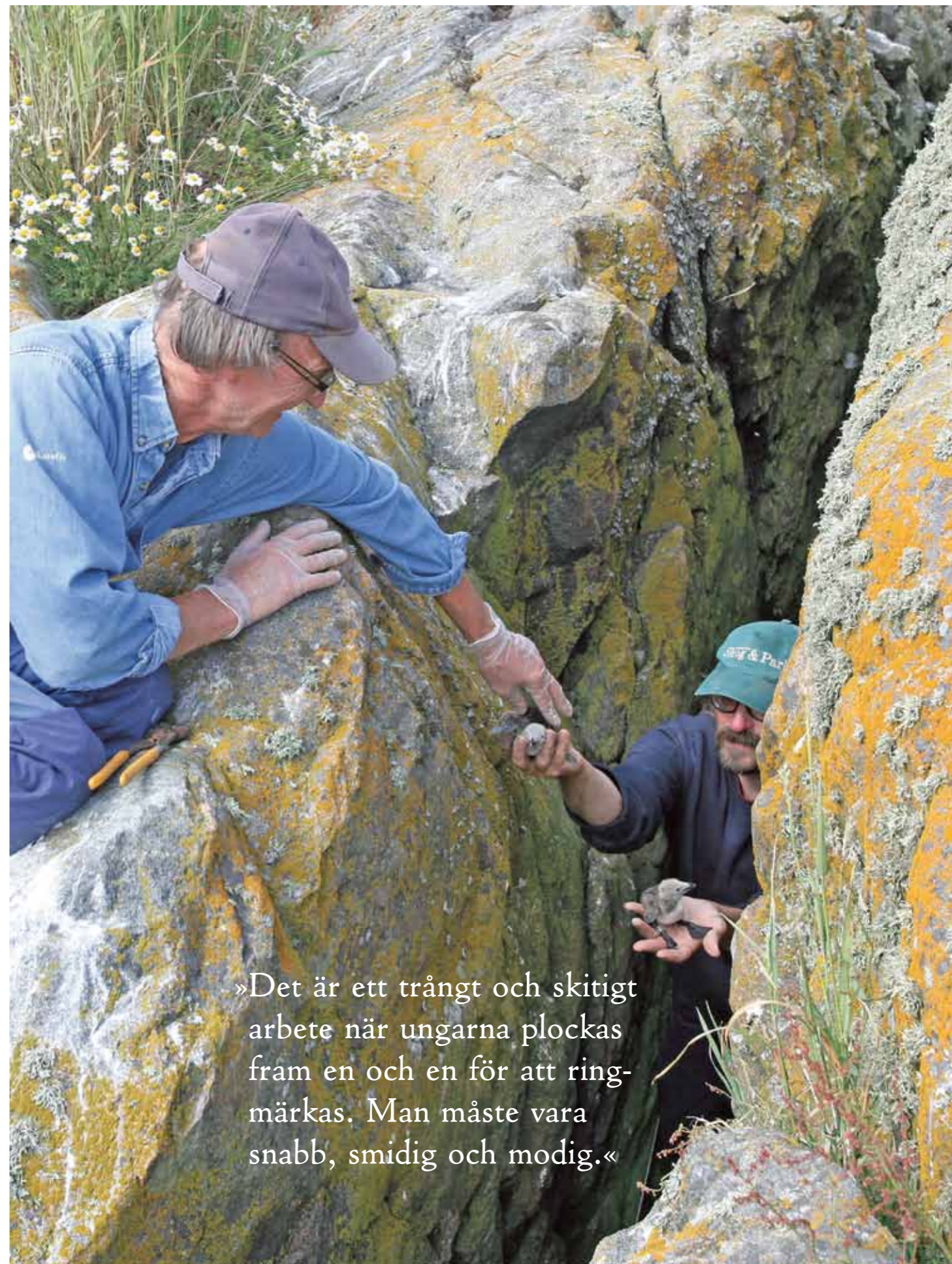
Hur gammal blir alkan?

Ringarna kan sedan ge oss svar på hur kustfågeln lever sina liv. Sedan 1980-talet kontrolleras och ringmärks alkor. Det vill säga arterna sillgrissla, tordmule och tobisgrissla. Ett återfynd av en sillgrissla som kan bli väldigt gammal kan ge oss svar på frågorna: Hur gamla kan våra alkor bli? Är de trogna den plats de föds på? Har de utbyte med andra kolonier i landet eller utrikes? Hur ser deras rörelsemönster ut?

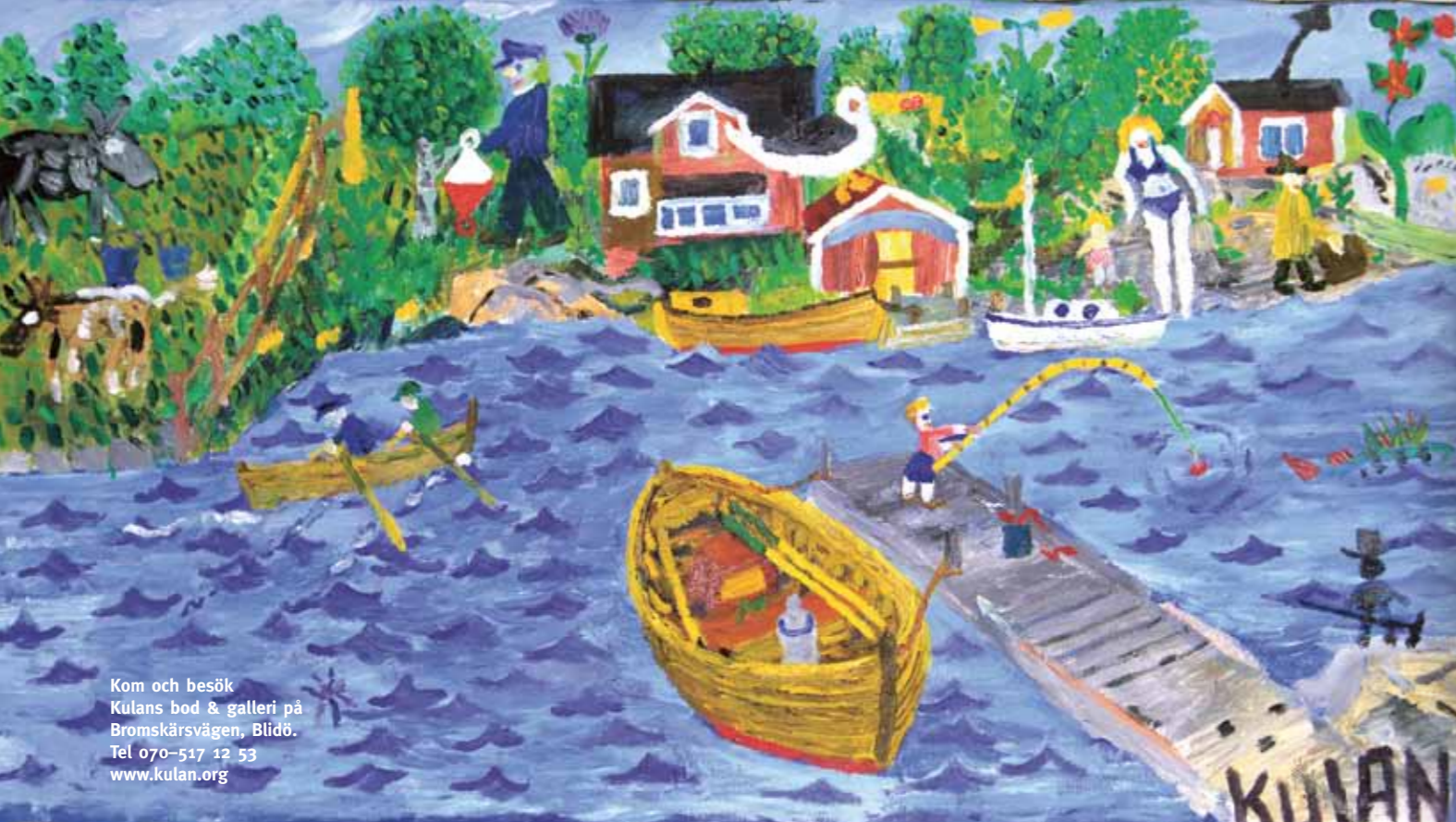
– Sillgrisslor som märkts på Stora Karlsö utanför Gotland har kontrollrats häckande under klippblock och i bergskrev i Stockholms skärgård, berättar Gunnar.

Totalt under året hanterades 790 alkor i projektet. En rolig händelse var att en av de skrântärneungar som en röd Lena Nyberg blev fotograferad med, senare observeras och fotograferas i Gabesbukten i norra Tunisien den 7 oktober. Det var en alert tunisisk student som stod för den iakttagelsen. Observationen underlättades av att fågeln försetts med en extra färgring av ornitolog *Ulrik Lötberg*.

30 tärnningar ringmärktes i Stockholms län under Skrântärnans år 2012. Sorgligt nog gick *Roland Staav* bort under samma år. Den eldsjäl som kämpat mest för skrântärnans överlevnad. Tomrummet efter Rolands engagemang för skärgårdens alla fåglar blir svårt att fylla. Förhoppningsvis kommer någon av de fåglar som expeditionen ringmärkte i framtiden ge oss svar på deras »livspussel«. ☹️

»Det är ett trångt och skitigt arbete när ungarna plockas fram en och en för att ringmärkas. Man måste vara snabb, smidig och modig.«

Kom och besök
Kulans bod & galleri på
Bromskärsvägen, Blidö.
Tel 070-517 12 53
www.kulan.org

Äventyraren i Rödlögaviken

Blidöbon Erik »Kulan« Wennberg kan berätta hela sitt liv i sin naivistiska konst. Han skildrar roliga händelser som om det var igår. Den här oljemålningen är från hans tidiga barndom 1953. Då Felix Brandsten kom.

VI SER KONSTNÄREN själv som liten pojke stå och meta på bryggan. Det blev napp.

– Jag fick en rekordabborre på åtta hekto, minns han.

Abborren blev en festmåltid för hela familjen senare. Vad som kändes minst lika spännande som att få napp, var att den kände äventyraren, seglaren och författaren Felix Brandsten dök upp med sin vita livräddningsbåt. Med den hade han ensam seglat från Amerika och korsat hela Atlanten. Erik vill minnas att Felix hade

varv i Spillersboda och var gift med en duktig simhopperska.

Googlar man på namnet finner man att han umgicks mycket med dåtidens kulturelit. Han var pelarbroder och god vän med Karl von Scheven på Håtö Gård. Ju mer man läser om mannen träder bilden av en våghalsad livsnjutare fram allt tydligare. Han beskrivs som »en riktig sjöbuse«. Sin tids Yrvind kanske? En av hans böcker heter »Till havs med äventyret«. Den kan man köpa begagnad på nätet för några fuffiga tjugor. / JOSEFIN EKBERG

Guiden

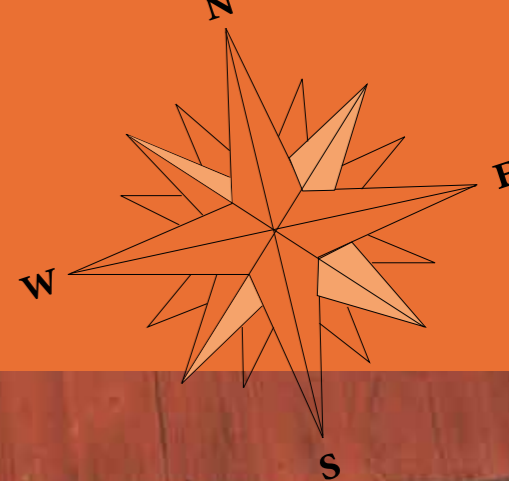

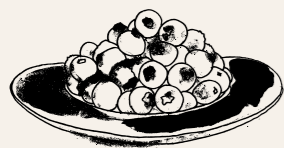
FOTO: ROINE KARLSSON

KnappKarlsson har bytt namn till Barnens Ö Krog & Scen. Agnes Rosenberg och Olle Svanfeldt har tagit över rodret. I sommar kommer Cookies 'n' Beans, Baskery, Sibille Attar, Maria Eriksson, Sofia Karlsson, Darya & Mänskesorkestern med Anna Järvinen som gäst och Klubb Killers med gäster. Krogen smygöppnar de två första helgerna i juni och sedan är det öppet varje dag klockan 11–23 hela sommaren.

Din Skärvgårdsguide

Hjälper dig att hitta alla krogar, vandrarhem, spa, sjötaxi och sjöräddning. Och mycket mycket mer ...

Nytta o. nöje

»Lite gott
att äta och
någonstans
att bo.«

Krogar

Öregrund/Östhammar

FORSMARKS VÄRDShUS,
FORSMARK 0173-501 00
www.forsmarkwardshus.se
RESTAURANG GLADAN, ÖSTHAMMAR
0173-218 00
SJÖKROGEN, ÖSTHAMMAR
072-721 25 29
www.sjokrogeniosthammar.se
ÅNGBÅTSMAGASINET, ÖSTHAMMAR
0173-100 30
www.angbatsmagasinet.se
**ÖRSKÄRS FYR, VANDRARHEM &
SERVERING**
0173-340 21, www.orskarsfyr.se

Norra skärgården

BARNENS Ö KROG & SCEN, VÄDDÖ
(fd KnappKarlsson)
0176-933 83
**BERGBY GÅRD KURS & KONFERENS,
HÄVERÖ**
0175-312 55, www.bergby.com
FEJANS KROG, FEJAN
0176-430 42, www.fejan.se
FURUSUNDS VÄRDShUS, FURUSUND
0176-803 44
www.furusundsvardshus.se

**GRISSEHAMN GÅRD,
GRISSEHAMN**
0175-302 52, 070-755 73 51
www.grisslehamngard.se
**GROSSHANDLARGÅRDEN,
MARHOLMEN**
0176-20 81 00/75
www.marholmen.com
HOTELL HAVSBADEN, GRISSEHAMN
0175-309 30
www.hotellhavsbaden.se
KAPELLSKÄRET, RÅDMANSÖ
0176-440 50
www.kapellskaret.se
**KVARNUDDEN KAFÉ & KROG,
GRÄDDÖ**
0176-400 50
www.kvarnudden.se
L8 I HAMNEN, GRISSEHAMN
070-273 20 42
www.l8ihammen.se
LANGER'S HOTELL, HÄVERÖDAL
0175-224 25
www.langerhotell.se
LIDÖ VÄRDShUS, LIDÖ
www.lidövardshus.se
**LYRAN KONFERENS MARHOLMEN,
NORRTÄLJE**
0176-20 81 00 (restaurangen)
www.lyrankonferens.se
**PENSIONAT GRANPARKEN,
NORRTÄLJE**
0176-103 34
www.pensionatgranparken.se
PIZZERIA GRÄDDÖ, GRÄDDÖ
0176-400 11
**RESTAURANG KAPELLSKÄRET,
RÅDMANSÖ**
0176-440 50
www.kapellskaret.se
**SKÄRGÅRN RESTAURANG & BAR,
LJUSTERÖ**
08-542 485 50 (sommartid)
www.skargarn.net
S/S NORRTÄLJE, NORRTÄLJE
0176-191 40
www.ssnorttelje.se
ÅTELLET I NORRTÄLJE
0176-70 04 50
www.atellet.se

Mellersta skärgården

ARTIPELAG, VÄRMDÖ
08-570 130 00, www.artipelag.se
**BAGERIET BAR & RESTAURANG,
STAVSNÄS,** 08-571 504 60
www.stavsnashembageri.se
BULLANDÖ KROG, VÄRMDÖ
08-571 458 54 (sommartid)
www.bullandokrog.se
DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
FINNHAMNS CAFÉ & KROG
08-542 464 04, www.finnhamn.se
GRINDA VÄRDShUS, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
HARÖ LIVS & CAFÉ
08-571 571 91, www.harolivs.se
**NORRA STAVSUDDA HANDEL,
08-571 650 78**
www.stavsudda-handel.se
NYCKELVIKENS HERRGÅRD, NACKA
08-718 00 21
www.nyckelviken.com
PÄRLAN PÅ MÖJA
08-571 641 85
www.parlanpamoja.se
**RESTAURANG PONT,
HÄGERNÄS STRAND**
08-756 32 20
www.restaurangpont.se
RESTAURANT J, NACKA STRAND
08-601 30 25
www.restaurantj.com
SANDHAMNS VÄRDShUS,
08-571 530 51
www.sandhamns-wardshus.se
SJÖKROGEN, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
**SKEPPSKATTENS HAMNKROG,
ÅKERSBERGA**
08-543 521 53 (sommartid)
www.skeppskattenshamnkrog.se
**SOLBRÄNNAN RESTAURANG & CAFÉ,
ÖSTERSKÄR,** 08-540 609 09
www.solbrannen.se

WIKSTRÖMS FISK, MÖJA
08-571 641 70
www.wikstromsfisk.se
ÖSTANÅ SJÖKROG, ÖSTANÅ
08-543 531 00

Södra skärgården

**ANTONS KROG, FD MAMSELL
TROSA,** 0156-127 49,
www.antonskrog.se
BOMANS HOTELL & RESTAURANT
0156-525 00, www.bomans.se
BÅTSHAKET, ÅLÖ
08-501 574 63
www.batshaket.se (sommartid)
**DALARÖ HOTELL BELLEVUE,
DALARÖ,** 08-501 504 10
www.dalarohotel.com
KÖKERIET, NYNÄSHAMN
08-520 100 23
www.nynasrokeri.se
LUDVIGSBERGS HERRGÅRD, MUSKÖ
08-500 545 10 el 070-918 41 00
www.ludvigsbjerg.se
NYNÄS HAVSBAD, NYNÄSHAMN
08-520 604 00
www.nynashavsbad.se
ORNÖ KROG, ORNÖ
08-501 560 00,
www.ormokrog.se
SJÖBLOMS ÖJABOD, LANDSORT
08-520 341 11,
www.landsort.nu
SKANSHOLMENS SJÖKROG, HÖLÖ
08-551 550 66
www.skansholmen.com
TROSA STADSHOTELL & SPA
0156-170 70
www.trosastadshotell.se

Åland

**BRUDHÄLL HOTELL & RESTAURANT,
KÖKAR,** +358 (0)18 559 55
www.brudhall.com
**KÄRINGSUND RESORT &
CONFERENCE, ECKERÖ,**
+358 (0)18 380 00
www.karingsund.ax

Café

Öregrund/Östhammar

ADAS KAFFESTUGA, ÖSTHAMMAR
0173-129 99
www.adaskaffestuga.se
EDS TRÄDGÅRD, ÖSTHAMMAR
0173-108 99
www.edstradgard.se
FORSMARKS VÄRDShUS CAFÉ
0173-501 09
www.forsmarkwardshus.se
**GAMLA JÄRNHANDELN HOTELL &
CAFÉ, NORRSKEDIKA**
0708-841 442
www.gamlajarnhandeln.se
GRÄSÖ KONSTKAFÉ, GRÄSÖ
0173-343 66, 070-523 59 14
www.konstkafe.com
STRANDNÄRA, ÖREGRUND
www.strandnaraoregrund.se
SUNDBODEN, ÖREGRUND
0173-133 64,
0709-46 84 18
www.sundboden.se
**ÖREGRUNDS HEMBAGERI & CAFÉ,
ÖREGRUND,** 0173-300 31
**ÖRSKÄRS FYR, VANDRARHEM &
SERVERING**
0173-340 21
www.orskarsfyr.se

Norra skärgården

BARNENS Ö KROG & SCEN, VÄDDÖ
(fd KnappKarlsson)
0176-933 83
COLLINS OSTBOD, NORRTÄLJE
0176-177 70
www.collinsostbod.se
GRISSEHAMN GÅRD, GRISSEHAMN
0175-302 52, 070-755 73 51
www.grisslehamngard.se
KAFÉ KALASET, GRISSEHAMN
0175-308 35
L8 I HAMNEN, GRISSEHAMN
070-273 20 42
www.l8ihammen.se

**PYTHAGORAS INDUSTRIMUSEUM,
NORRTÄLJE,** 0176-100 50
www.pythagorasmuseum.se
SIMPNÄS HAMNCAFÉ, BJÖRKÖ
070-974 91 92
www.cafeet.se
VÄDDÖ GÅRDSMEJERI, ÅLMSTA
0176-501 03
www.vaddogardsmejeri.se

Mellersta skärgården

ARTIPELAG, VÄRMDÖ
08-570 130 00, www.artipelag.se
**BAGERIET BAR & RESTAURANG,
STAVSNÄS,** 08-571 504 60
www.stavsnashembageri.se
DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
**DOMARUDDENS FRILUFTSGÅRD,
ÅKERSBERGA,** 08-540 208 25
www.domarudden.se

GRINDA VÄRDShUS, 08-542 494 91
www.grindawardshus.se
HARÖ LIVS & CAFÉ
08-571 571 91, www.harolivs.se
NEDERGÅRDEN, SÖDRA STAVSUDDA
070-516 54 04
www.nedergarden.com
OSTMAKERIET, RINDÖ
070-726 60 59
www.ostmakeriet.se
SJÖKROGEN, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com
**SOLBRÄNNAN RESTAURANG & CAFÉ,
ÖSTERSKÄR,** 08-540 609 09
www.solbrannen.se
**VAXHOLMS HEMBYGDSGÅRDS CAFÉ,
VAXHOLM,** 08-541 319 80
www.facebook.com/vaxholmshem-
bygdsgardscafe

Södra skärgården

HÄSSELMARA GÅRD, ORNÖ
08-501 544 00
hasselmaragard@hotmail.com
KAFÉ RADIOKAKAN, NYNÄSHAMN
08-520 132 00
www.kaferadiokakan.se
**LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR,
LANDSORT**
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se
ORNÖ BÅTVARV, ORNÖ
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se
SKANSHOLMENS SJÖKROG, HÖLÖ
08-551 550 66
www.skansholmen.com
STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02, www.stensund.se

Åland

ULFSBY GÅRD, JOMALA
+358 18 310 40, www.ulfsby.ax

Hotell/pensionat/B&B

Öregrund/Östhammar

EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgarden.se
**GAMLA JÄRNHANDELN HOTELL & CAFÉ,
NORRSKEDIKA,** 0708-841 442
www.gamlajarnhandeln.se
KLOCKARGÅRDEN, ÖREGRUND
0705-55 65 85
www.klockargardenoregrund.se
LANGER'S HOTELL, HÄVERÖDAL
0175-224 25
www.langerhotell.se
STRANDHOTELLET, ÖREGRUND
0173-316 00
www.strandhotellet.nu
**SUNDSVEDEN TURISTANLÄGGNING,
SUNDSVEDEN,** 0173-702 42
www.sundsvedenturist.se
UDDENS B & B, ÖREGRUND
0173-302 20, 070-316 59 99
www.uddensbb.se

VILLA ROSENBERG, SNESSLINGEBERG
0173-170 00
www.villarosenberg.se

Norra skärgården

**BERGBY GÅRD KURS & KONFERENS,
HÄVERÖ,** 0175-312 55
www.bergby.com
FURUSUNDS VÄRDShUS, FURUSUND
0176-803 44
www.furusundsvardshus.se
GRISSEHAMN GÅRD, GRISSEHAMN
0175-302 52, 070-755 73 51
www.grisslehamngard.se
**HOTELL HAVSBADEN,
GRISSEHAMN** 0175-309 30
www.hotellhavsbaden.se
LIDÖ VÄRDShUS, LIDÖ
0176-404 99,
www.lidövardshus.se
**LYCKHEM SKÄRGÅRDPENSIONAT,
BJÖRKÖ**
0176-940 27, www.lyckhem.nu
LYRAN KONFERENS, MARHOLMEN
0176-20 81 00
www.marholmen.com
**MATS PERSGÅRDEN B&B,
GRISSEHAMN,** 0175-302 25
www.matspersgarden.com
NORRTÄLJE B&B, NORRTÄLJE
0709-25 09 17
www.norraltjebedandbreakfast.se
PENSIONAT GRANPARKEN, NORRTÄLJE,
0176-103 34
www.pensionatgranparken.se
**SVEN FREDRIKSSON BED &
BREAKFAST, NORRTÄLJE**
070-209 42 43
www.svenfredriksson.com
**WIK BED & BREAKFAST,
NORRTÄLJE,** 0176-27 03 22,
070-789 69 98, www.wikbnb.se
ÅTELLET I NORRTÄLJE
0176-70 04 50, www.atellet.se

Mellersta skärgården

BOGESUNDSGÅRDEN, VAXHOLM
08-541 322 40
www.bogesundsgarden.se
DJURÖNÄSET, DJURÖ,
08-571 490 00
www.djuronaset.com
GRINDA VÄRDShUS, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se
HOTELL BLÅ BLOM, GUSTAVSBERG
08-574 112 60, www.blablom.se
INGMARSÖ NORRGÅRD, INGMARSÖ
0733-57 26 74, 0708-77 03 34
www.ingmarsonnorgard.se
KASTELLET B&B, VAXHOLM
08-541 330 35
www.kastelletbnb.se
MÖJA GÄSTHEM, MÖJA
0709-49 45 20
www.mojagasthem.se
SANDS HOTELL, SANDHAMN
08-571 530 20
www.sandshotell.se
VAXHOLMS B&B, VAXHOLM
0703-725 333
www.vaxholmsbedandbreakfast.se

VILLA PARADIS B&B, VAXHOLM
0768-67 67 20
www.villaparis.se
**VÄSBY GÅRD & KONFERENS,
LJUSTERÖ,** 08-542 410 65
www.vasbygard.com

Södra skärgården

BOMANS HOTELL & RESTAURANT
0156-525 00, www.bomans.se
**DALARÖ HOTELL BELLEVUE,
DALARÖ,** 08-501 504 10
www.dalarohotel.com
LUDVIGSBERGS HERRGÅRD, MUSKÖ
08-500 545 10 el 070-918 41 00
www.ludvigsbjerg.se
NYNÄS HAVSBAD, NYNÄSHAMN
08-520 604 00
www.nynashavsbad.se
SJÖBLOMS ÖJABOD, LANDSORT
08-520 341 11, www.landsort.nu
SKÄRGÅRDSHOTELLET, NYNÄSHAMN
08-520 111 20
www.skargardshotellet.com
TROSA STADSHOTELL & SPA
0156-170 70
www.trosastadshotell.se
ÅGÅRDEN GÄSTHEM, TROSA
0156-400 90
www.agardengasthem.se

VILL DU OCKSÅ SYNAS HÄR?
För 500 kronor ex moms är
platsen din. I ett helt år.

Åland

**BRUDHÄLL HOTELL & RESTAURANT,
KÖKAR,** +358 (0)18 559 55
www.brudhall.com
PENSIONAT SOLHEM, MARIEHAMN
+358 18 163 22
www.visitaland.com/solhem

Vandrarhem

Öregrund/Östhammar

EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00,
www.epokgarden.se
**ÖRSKÄRS FYR, VANDRARHEM &
SERVERING,** 0173-340 21
www.orskarsfyr.se

Norra skärgården

**ARHOLMA NORD – ARCHIPELAGO
LODGE, ARHOLMA,** 0176-560 40
www.arholmanord.se
**ARHOLMA VANDRARHEM BULL-AUGUST
GÅRD, ARHOLMA**
0722-43 35 89, 0176-560 18
www.bullaugust.se
FEJANS KROG, FEJAN
0176-430 41, www.fejan.se
SJÖVIKEN FASTIGHET, GRÄDDÖ
0176-160 27 el 070-425 25 26
**STF FRITIDSBYN KAPELLSKÄRET,
RÅDMANSÖ**
0176-441 69, 070-880 08 38

STF LIDÖ VÅRDSHUS, LIDÖ
0176-404 99, www.lidövardshus.se

STF LYCKHEM SKÄRGÅRDSPENSIONAT, BJÖRKÖ
0176-940 27, www.lyckhem.nu

STF VANDRARHEMMET HVILAN, NORRTÄLJE, 070-792 81 82, www.bopahvilan.se

Mellersta skärgården

BOGESUNDSGÅRDEN, VAXHOLM
08-541 322 40
www.bogesundsgarden.se

MÖJA GÄSTHEM, MÖJA
0709-49 45 20
www.mojagasthem.se

RESESTUGAN, GOTSKA SANDÖN
0498-240 450, www.resestugan.se

STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02, www.stensund.se

STF BOGESUNDS SLOTTSVANDRARHEM & KONFERENS, VAXHOLM
08-541 750 60, www.bogesundsslottsvandrarhem.se

STF FINNHAMNS VANDRARHEM
08-542 462 12, www.finnhamn.se

STF GRINDA VANDRARHEM, GRINDA
08-542 494 91
svenskaturistforeningen.se

Södra skärgården

EKUDDENS VANDRARHEM, GÅLÖ
0707-60 92 90
www.ekuddensvandrarhem.se

GRUNDETS VANDRARHEM, RÖGRUND, 08-571 561 10, www.grundet.se

LANDSORTS VANDRARHEM, LANDSORT, 08-520 341 05, www.landsort.com

STF STUDIO LAGNÖ, LAGNÖVIKEN
0156-224 70, www.studiolagno.se

SJÖBLOMS ÖJABOD, LANDSORT
08-520 341 11, www.landsort.nu

UTÖ STUGA, UTÖ
0702-510 121, www.utostuga.se

Rum

Öregrund/Östhammar

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42, www.bokajak.se

Norra skärgården

HÄVERÖDALS GÄSTHEM, HÄVERÖDAL, 070-755 73 51

Mellersta skärgården

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT, IDÖBORG, 08-571 590 66
www.idoborg.se

Stugor/Camping

Öregrund/Östhammar

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42, www.bokajak.se

EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgarden.se

LICO GUIDESERVICE, ÖREGRUND
070-311 37 35
www.licoguideservice.se

RÄVSTEN STUGBY & FRITIDSOMRÅDE, GRÄSÖ,
0173-360 18, www.ravsten.se

SUNNANÖ CAMPING, ÖREGRUND
0173-300 64
www.sunnanocamping.com

ÖRSKÅRS FYR, VANDRARHEM & SERVERING, 0173-340 21
www.orskarsfyr.se

Norra skärgården

GRISSEHAMNS MARINA & CAMPING
0175-330 30 (camping)
0175-306 49 (marina)
www.grisslehamnsmarina.se

LIDÖ VÅRDSHUS, LIDÖ
0176-404 99, www.lidövardshus.se

LJUSTERÖ SKÄRGÅRDCENTER, LJUSTERÖ, 08-542 424 01
www.ljusteroskargardscenter.se

LYCKHEM SKÄRGÅRDSPENSIONAT, BJÖRKÖ, 0176-940 27
www.lyckhemhb.se

LYRAN KONFERENS, MARHOLMEN
0176-20 81 00
www.marholmen.com

SANDVIKEN CAMPING & HAVSBAD, VÄDDÖ, 0176-503 15
www.sandvikencamping.se

STF FRITIDSBYN KAPELLSKÄRET, RÅDMANSÖ, 0176-441 69, 070-880 08 38

STIFTELSEN BARNENS DAG, BARNENS Ö
08-508 439 00, www.stbd.se

VÄDDÖ GÅRDSMEJERI, ÄLMSTA
0176-501 03
www.vaddogardsmejeri.se

Mellersta skärgården

DOMARUDDENS FRILUFTSGÅRD, ÅKERSBERGA, 08-540 208 25
www.domarudden.se

GRINDA STUGBY, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se

HUSARÖBRÖDERNA ÖSTERMAN, HUSARÖ, 08-542 450 86, 0709-349 650, www.husaro.com

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT, IDÖBORG, 08-571 590 66
www.idoborg.se

MÖJA GÄSTHEM, MÖJA
0709-49 45 20
www.mojagasthem.se

STF FINNHAMN, FINNHAMN
08-542 462 12, www.finnhamn.se

VILLA PARADIS B&B, VAXHOLM
0768-67 67 20, 08-541 314 35
www.villaparadis.se

Södra skärgården

DALARÖ STUGA GOLFBOENDE, DALARÖ
(Skärgårdsgolf närhet 5 banor)
070-370 54 96
www.dalarostuga.n.nu

LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR, LANDSORT
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se

ORNÖ BÅTVARV, ORNÖ
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se

SKANSHOLMENS SJÖKROG, HÖLÖ
08-551 550 66
www.skansholmen.com

STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02
www.stensund.se

TROSA HAVSBAD & CAMPING
0156-124 94
www.trosahavsbad.se

UTÖ STUGA, UTÖ, 0702-510 121, www.utostuga.se

Åland

KÄRINGSUND RESORT & CONFERENCE, ECKERÖ, +358 (0)18 380 00
www.karingsund.ax

Konferens

Öregrund/Östhammar

EPOKGÅRDEN, ÖREGRUND
0173-302 00
www.epokgarden.se

RÄVSTENS STUGBY & FRITIDS-OMRÅDE, GRÄSÖ
0173-360 18, www.ravsten.se

Norra skärgården

FEJANS KROG, FEJAN
0176-430 41, www.fejan.se

FURUSUNDS VÅRDSHUS, FURUSUND
0176-803 44
www.furusundsvardshus.se

HOTELL HAVSBADEN, GRISSEHAMN
0175-309 30
www.hotellhavsbaden.se

LANGER'S HOTELL, HÄVERÖDAL
0175-224 25
www.langerhotell.se

LIDÖ VÅRDSHUS, LIDÖ
0176-404 99, www.lidövardshus.se

LYRAN KONFERENS MARHOLMEN, NORRTÄLJE
0771-16 17 00 (bokningen)
www.lyrankonferens.se

STIFTELSEN BARNENS DAG, BARNENS Ö
08-508 439 00, www.stbd.se

SÖDERARM – FYREN I ÅLANDS HAV
0176-432 12, www.soderarm.com

ÅTELLET I NORRTÄLJE
0176-70 04 50, www.atellet.se

Mellersta skärgården

ARTIPELAG, VÄRMDÖ
08-570 130 00, www.artipelag.se

BOGESUNDSGÅRDEN, VAXHOLM
08-541 322 40
www.bogesundsgarden.se

BOGESUNDS SLOTTSVANDRARHEM & KONFERENS, VAXHOLM
08-541 750 60, www.bogesundsslottsvandrarhem.se

DJURÖNÅSET, DJURÖ, 08-571 490 00
www.djuronaset.com

DOMARUDDENS FRILUFTSGÅRD, ÅKERSBERGA, 08-540 208 25
www.domarudden.se

GILLINGE SKÄRGÅRDSUPPLEVELSER, NÄMDÖ
08-571 580 38, www.gillinge.eu

GRINDA VÅRDSHUS, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se

HOTELL BLÅ BLOM, GUSTAVSBERG
08-574 112 60, www.blablom.se

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT, IDÖBORG, 08-571 590 66
www.idoborg.se

MÖJA GÄSTHEM, 0709-49 45 20
www.mojagasthem.se

NJUTA SPA, NACKA STRAND
08-21 21 68, 0707-21 21 26
www.njutaspa.se

SAILING EVENTS, VÄRMDÖ
08-571 471 00
www.sailingevents.se

SANDS HOTELL, SANDHAMN
08-571 530 20
www.sandshotell.se

SANDHAMNSGUIDERNA, SANDHAMN, GRÖNSKÄR
08-640 80 40, 070-347 43 09
www.sandhamnsguiderna.se

SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA, SOLNASKUTAN, 070-577 32 33
www.constantia.se

SIGGESTA GÅRD, VÄRMDÖ
08-562 801 20
www.siggestagard.se

VÅSBY GÅRD, LJUSTERÖ
08-542 410 65, www.vasbygard.se

ÄVENTYRENS Ö, ÅKERSBERGA
08-540 881 16
www.avenyrenso.se

Äventyrens ö, Åkersberga
08-540 881 16
www.avenyrenso.se

Äventyrens ö, Åkersberga
08-540 881 16
www.avenyrenso.se

Äventyrens ö, Åkersberga
08-540 881 16
www.avenyrenso.se

Södra skärgården

GRUNDETS VANDRARHEM, RÖGRUND
08-571 561 10, www.grundet.se

LAGNÖ STUDIO, TROSA
0156-224 70, www.studiolagno.se

LANDSORTS VANDRARHEM, LANDSORT, 08-520 341 05, www.landsort.com

LUDVIGSBERGS HERRGÅRD, MUSKÖ
08-500 545 10 el 070-918 41 00
www.ludvigsgberg.se

SJÖBLOMS ÖJABOD. LANDSORT
08-520 341 11, 070-531 90 80
www.landsort.nu

SKANSHOLMENS SJÖKROG, HÖLÖ
08-551 550 66

www.skansholmen.com

STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02
www.stensund.se

Åland

BRUDHÅLL HOTELL & RESTAURANT, KÖKAR, +358 (0)18 559 55
www.brudhall.com

ULFSBY GÅRD, JOMALA
+358 18 310 40, www.ulfsby.ax

Grupp- och Ledarskapsutveckling

ÄVENTYRENS Ö, ÅKERSBERGA
08-540 881 16
www.avenyrenso.se

Bröllop

Öregrund/Östhammar

FORSMARKS VÅRDSHUS, FORSMARK, 0173-501 00
www.forsmarkswardshus.com

Norra skärgården

BRÖLLOP PÅ SÖDERARM
0176-432 12
www.soderarm.com

FURUSUNDS VÅRDSHUS, FURUSUND
0176-803 44
www.furusundsvardshus.se

LYRAN KONFERENS MARHOLMEN, NORRTÄLJE, 0771-16 17 00
www.lyrankonferens.se

RÅDMANSÖ BYGDÉGÅRD, GRÄDDÖ
0176-406 09
www.radmanso-bygdegard.se

Mellersta skärgård

DJURÖNÅSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com

SANDS HOTELL, SANDHAMN
08-571 530 20
www.sandshotell.se

Södra skärgården

LUDVIGSBERGS HERRGÅRD, MUSKÖ
08-500 545 10 el 070-918 41 00
www.ludvigsgberg.se

Sjötaxi/båtturer

Norra skärgården

ALLT I SJÖTJÄNST, SÖDERÖRA
0176-850 15, 070-625 44 01
www.alltisjotjanst.se

ENSKÅRS SJÖTRANSPORT, RÅDMANSÖ, 070-692 83 83
www.enskarssjotransport.se

GRÄDDÖ SJÖTAXI MINI, GRÄDDÖ
076-793 76 17
www.graddosailandrow.se

GRÄSKÖ ARKIPELAGSERVICE, GRÄSKÖ, 070-845 58 63

HASSES SKÄRGÅRDSTJÄNST, YXLAN
070-537 90 19, www.taxibat.nu

KROKHOLMENS SJÖTRAFIK, ARHOLMA, 0707-43 43 59

LICO GUIDESERVICE, ÖREGRUND
070-311 37 35
www.licoguideservice.se

PER ELIASSON SJÖTJÄNST, RÖSLAGEN, 070-660 03 62
www.per-eliasson.se

ROSLAGENS SJÖTRAFIK, SÖDERÖRA
070-691 38 58
www.roslagenssjotrafik.se

SANDKILEN HELMI, BLIDÖ
070-609 01 34, 070-246 03 48, 070-496 10 91, www.helmi.se

STRIDSBÅT 90, NORRTÄLJE
072-208 08 96, www.båttaxi.nu

Mellersta skärgården

GILLINGE SKÄRGÅRDSUPPLEVELSER, NÄMDÖ, 08-571 580 38, www.gillinge.eu

ROSLAGENS SJÖTRAFIK, STAVSNÄS
070-691 38 58
www.roslagenssjotrafik.se

SANDHAMNSGUIDERNA, SANDHAMN, GRÖNSKÄR
08-640 80 40, 070-347 43 09
www.sandhamnsguiderna.se

SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA, SOLNASKUTAN, 070-577 32 33
www.constantia.se

SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ
08-571 520 61
www.solbergagard.nu

STAVSNÄS BÅTTAXI, STAVSNÄS
08-571 501 00, www.battaxi.se

TRÄLHAVETS REDERI M/S RÖDLÖGA, ÖSTERSKÄR
08-540 863 80, www.rodloga.com

TUR TILL SJÖSS HC AB, ÅKERSBERGA
0760-835 082 el 0704-239 704 (maj-sep)
0043-6991-942 68 54 (okt-apr)
www.turtillsjoss.com

»En tur ut på böljan blå«

Södra skärgården

UTÖ REDERI AB
08-679 58 30 (turupplysning)
08-571 546 10 (godsbokning)
08-501 570 25 (kontoret)
www.utorederi.se

Trosa/Sörmland

TROSA REDERI, 073-655 18 21
www.trosarederi.se

Hela skärgården

BLIDÖSUNDSBOLAGET
08-34 30 90
www.blidosundsbolaget.se

STRÖMMA TURISM OCH SJÖFART AB
08-12 00 40 00, www.stromma.se

WAXHOLMSBOLAGET
08-679 58 30 (turupplysning)
www.waxholmsbolaget.se

Åland

BRUDHÅLL HOTELL, KÖKAR
+358 (0)18 559 55
www.brudhall.com

ECKERÖLINJEN, GRISSEHAMN
0175-258 00
www.eckerolinjen.se

Fiske

BACKA BÅTCHARTER, VÄDDÖ
0176-934 10, 0706-61 39 92
www.backabåtcharter.se

BLIDÖ FISKE & SKÄRGÅRDSGUIDE, 070-239 33 59, 070-593 29 31
www.blidofiske.se

CATCH & RELAX, VAXHOLM
08-544 913 20, 070-509 61 11
www.catchrelax.se

GILLINGE SKÄRGÅRDSUPPLEVELSER, NÄMDÖ, 08-571 580 38
www.gillinge.eu

LICO GUIDESERVICE, ÖREGRUND
070-311 37 35
www.licoguideservice.se

RÄVSTEN STUGBY & FRITIDSOMRÅDE, GRÄSÖ 0173-360 18, www.ravsten.se

SANDHAMNSGUIDERNA, SANDHAMN, GRÖNSKÄR
08-640 80 40, 070-347 43 09
www.sandhamnsguiderna.se

TROSA HAVSBAD & CAMPING
0156-124 94, www.trosahavsbad.se

TUR TILL SJÖSS HC AB, ÅKERSBERGA
0760-835 082 el 0704-239 704 (maj-sep)
0043-6991-942 68 54 (okt-apr)
www.turtillsjoss.com

Båtuthyrning

Norra skärgården

GRÄDDÖ SAIL & ROW, GRÄDDÖ
076-793 76 17
www.graddosailandrow.se

Södra skärgården

TROSA REDERIBAD & CAMPING
0156-124 94, www.trosahavsbad.se

Charter/event

Norra skärgården

BACKA BÅTCHARTER, VÄDDÖ
0176-934 10, 0706-61 39 92
www.backabåtcharter.se

BLIDÖ FISKE & SKÄRGÅRDSGUIDE, 070-239 33 59, 070-593 29 31
www.blidofiske.se

EREVENT, FEJAN
073-970 81 18, 070-297 91 32
www.erevent.se

HELMI, BLIDÖ, 070-609 01 34 el 070-246 03 48, www.helmi.se

LINJETTCHARTER, NORRTÄLJE
0176-23 05 15, 070-571 85 50
www.linjettcharter.se

SANDKILEN HELMI, BLIDÖ
070-609 01 34, 070-246 03 48, 070-496 10 91
www.helmi.se

STIFTELSEN BARNENS DAG, BARNENS Ö
08-508 439 00, www.stbd.se

STRIDSBÅT 90, NORRTÄLJE
072-208 08 96, www.båttaxi.nu

Mellersta skärgården

30 000 ÖAR, LIDINGÖ
070-759 01 00
www.30000oar.se

CATCH & RELAX, VAXHOLM
08-544 913 20, 070-509 61 11
www.catchrelax.se

EVENTSEGILING.SE, LIDINGÖ
08-55 11 65 50
www.eventsegling.se

GASTRORALLY SWEDEN, STOCKHOLM, 070-761 99 00
www.gastrorally.se

HAMNKROGEN/KLART SKEPP, STOCKSUND, 08-85 35 00, www.stocksundsgruppen.se

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT, IDÖBORG 08-571 590 66, www.idoborg.se

NYBROVIKEN SJÖTAXI, SOLNA
08 655 00 85
www.nybrovikensjotaxi.com

RESSEL REDERI, STOCKHOLM
08-731 00 25, www.resssel.se

SANDHAMNSGUIDERNA, SANDHAMN/GRÖNSKÄR, 08-640 80 40
www.sandhamnsguiderna.com

SANDS HOTELL, SANDHAMN
08-571 530 20
www.sandshotell.se

SAILING EVENTS, VÄRMDÖ
08-571 471 00
www.sailingevents.se

SEASAFARI RIB CHARTER & EVENT, VAXHOLM
08-541 757 00, 0738-00 31 60
www.seasfari.se

SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA, SOLNASKUTAN
070-577 32 33
www.constantia.se

STALL BEATELUND ISLANDSHÄSTAR, INGARÖ, 08-570 103 10
www.stallbeatelund.se

TRÅLHAVETS REDERI M/S RÖDLÖGA, ÖSTERSKÅR
08-540 863 80
www.rodloga.com

TUR TILL SJÖSS HC AB, ÅKERSBERGA
0760-835 082 el
0704-239 704 (maj-sep)
0043-6991-942 68 54 (okt-apr)
www.turtillsjoss.com

Lägerverksamhet

MÖJA GÄSTHEM, MÖJA
0709-49 45 20
www.mojagasthem.se

SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA, SOLNASKUTAN, 070-577 32 33
www.constantia.se

STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02, www.stensund.se

Roddbåtar

GRÄDDÖ SAIL & ROW, GRÄDDÖ
076-793 76 17
www.graddosailandrow.se

STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02, www.stensund.se

Kajak/kanot

Norra skärgården

BO & KAJAK, ÖREGRUND
070-280 54 42, www.bokajak.se

ERKAJAK, FEJAN
073-970 81 18, 070-297 91 32
www.erkajak.se

KAJAK & UTELIV, RÅDMANSÖ
0176-403 15
www.kajak-uteliv.com

LIDÖ VÄRDSHUS, LIDÖ,
0176-404 99,
www.lidövärdshus.se

Mellersta skärgården

GILLINGE SKÄRGÅRDSUPPLEVELSER, NÄMDÖ
08-571 580 38
www.gillinge.eu

GRINDA GÄSTHAMN, GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se

HEMVIKEN KAJAK, LJUSTERÖ
076-711 90 44
www.hemvikenkajak.se

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT, IDÖBORG, 08-571 590 66
www.idoborg.se

INGMARSÖ KAJAKUTHYRNING, INGMARSÖ
08-542 463 63, 0735-52 35 08
www.ingmarsokajak.se

NORRA STAVSUDDA HANDEL
08-571 650 78
www.stavsudda-handel.se

SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ
08-571 520 61
www.solbergagard.nu

STALL BEATELUND ISLANDSHÄSTAR, INGARÖ, 08-570 103 10
www.stallbeatelund.se

Södra skärgården

STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02, www.stensund.se

TROSA HAVSBAD & CAMPING
0156-124 94,
www.trosahavsbad.se

Kajakturer

Norra skärgården

ERKAJAK, FEJAN
073-970 81 18, 070-297 91 32
www.erkajak.se

Mellersta skärgården

GILLINGE SKÄRGÅRDSUPPLEVELSER, NÄMDÖ
08-571 580 38, www.gillinge.eu

INGMARSÖ KAJAKUTHYRNING, INGMARSÖ, 08-542 463 63,
0735-52 35 08
www.ingmarsokajak.se

Södra skärgården

STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02, www.stensund.se

Spa

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com

HOTELL HAVSBADEN, GRISSLEHAMN
0175-309 30
www.hotellhavsbaden.se

MARELD SPA, MARHOLMEN
0176-20 81 00
www.marholmen.com

NJUTA SPA, NACKA STRAND
08-21 21 68, 0707-21 21 26
www.njutaspa.se

NYNÅS HAVSBAD, NYNÅSHAMN
08-520 604 00
www.nynashavsbad.se

STILLA VRÅ, ÖREGRUND
0173-77 00 17
www.stillavra.se

TROSA STADSHOTELL & SPA
0156-170 70
www.trosastadshotell.se

Hudvårdssalong

NJUTA SPA, NACKA STRAND
08-21 21 68, 0707-21 21 26
www.njutaspa.se

Badtunna/Bastu

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com

LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR, LANDSORT
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se

RÄVSTEN STUGBY & FRITIDSOMRÅDE, GRÄSÖ
0173-360 18, www.ravsten.se

SJÖBLOMS SERVICE, LANDSORT
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se

STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA
0156-532 02, www.stensund.se

ULFSBY GÅRD, JOMALA
+358 18 310 40,
www.ulfsby.ax

Boule

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com

Volleyboll

DJURÖNÄSET, DJURÖ
08-571 490 00
www.djuronaset.com

Minigolf/golf

Norra skärgården

GRISSLEHAMNS MARINA & CAMPING
0175-330 30 (camping)
0175-306 49 (marina)
www.grisslehamnsmarina.se

LYRAN KONFERENS, MARHOLMEN
0176-20 81 00
www.marholmen.com

Södra skärgården

DALARÖ BANGOLF, DALARÖ
0708-19 35 00
www.dalarobangolf.se

DALARÖ STUGA GOLFBOENDE, DALARÖ
(Skärgårdsgolf närhet 5 banor)
070-370 54 96
www.dalarostuga.n.nu

Åland

BRUDHÄLL HOTELL & RESTAURANT, KÖKAR,
+358 (0)18 559 55
www.brudhall.com

Cykel

Norra skärgården

FORSMARKS WÄRDSHUS, FORSMARK
0173-501 00
www.forsmarkswardshus.se

VANDRARHEMMET HVILAN, NORRTÄLJE, 070-792 81 82
www.bopahvilan.se

Mellersta skärgården

SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanthandel.se

Södra Skärgården

ORNÖ BÅTVARV,
08-501 581 00
www.ornobatvarv.se

LANDSORT GÄSTHAMN OCH STUGOR, LANDSORT
08-520 341 20, 0709-562 561
www.sjoblomsservice.se

TROSA HAVSBAD & CAMPING
0156-124 94,
www.trosahavsbad.se

Åland

BRUDHÄLL HOTELL & RESTAURANT, KÖKAR, +358 (0)18 559 55
www.brudhall.com

Gårdsbutik

HÄSSELMARA GÅRD, ORNÖ
08-501 544 00
hasselmaragard@hotmail.com

NEDERGÅRDEN, SÖDRA STAVSUDDA
070-516 54 04
www.nedergarden.com

OSTMAKERIET, RINDÖ
070-726 60 59
www.ostmakeriet.se

SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ
08-571 520 61
www.solbergard.nu

TOMTA KALKONFARM, GRISSLEHAMN
070-545 20 10
www.tomtakalkonfarm.se

VÄDDÖ GÅRDSMEJERI, ÄLMSTA
0176-501 03
www.vaddogardsmejeri.se

Ridning

STALL BEATELUND ISLANDSHÄSTAR, INGARÖ 08-570 103 10
www.stallbeatelund.se

STRIDSBY GÅRD, VÄDDÖ
0176-911 11, www.stridsbygard.se

Yoga

IDÖBORG KONFERENS & RETREAT, IDÖBORG, 08-571 590 66
www.idoborg.se

Livsmedel

Norra skärgården

ARHOLMA HANDEL
0176-560 12, www.arholma.nu

BLIDÖ WÄRDSHUS, BLIDÖ
0176-825 99
www.blidowardshus.se

ICA BAROMETERN, BJÖRKÖ
0176-930 04
www.ica.se/barometern

ICA GRÄDDÖ SKÄRGÅRDSHANDEL, RÅDMANSÖ, 0176-400 12

ICA VÄDDÖ KASSEN, ÄLMSTA
0176-778 80

SPILLERSBODA LANTHANDEL, SPILLERSBODA, 0176-22 10 01
www.spillersbodalanthandel.se

Mellersta skärgården

GRINDA LANTHANDEL. GRINDA
08-542 494 91
www.grindawardshus.se

HARÖ LIVS
08-571 571 91, www.harolivs.se

INGMARSÖ LIVS, INGMARSÖ
08-542 460 20
ingmarso.livs@telia.com

NORRA STAVSUDDA HANDEL, N STAVSUDDA, 08-571 650 78
www.stavsudda-handel.se

SVARTSÖ LANTHANDEL, SVARTSÖ
08-542 473 25
www.svartsolanthandel.se

ÖSTANÅ LIVS, ÖSTANÅ
08-543 531 00

Södra skärgården

LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR, LANDSORT 08-520 341 20, 0709-562 561, www.sjoblomsservice.se

ORNÖ KROG
08-501 560 00, www.ornokrog.se

SKANSHOLMENS SJÖKROG, HÖLÖ
08-551 550 66
www.skansholmen.com

Åland

ULFSBY GÅRD, JOMALA
+358 18 310 40, www.ulfsby.ax

Bageri

BAGERIET BAR & RESTAURANG, STAVSNÅS, 08-571 504 60
www.stavsnashembageri.se

TRE SMÅ RUM, TROSA
0156-121 51
www.tresmarumitrosa.se

ÖREGRUNDS HEMBAGERI & CAFÉ
0173-300 31

Hantverk/Inredning

Öregrund/Östhammar

EDBLAD & CO, ÖREGRUND
0173-303 38
www.edbladco.com

N6oO ÖREGRUND, Hamngatan 12
www.facebook.com/North6o

SUNDBODEN, ÖREGRUND
0173-133 06
www.sundboden.se

VILL DU OCKSÅ SYNAS HÄR?
För 500 kronor ex moms är platsen din. I ett helt år.

Norra skärgården

BREVIKSLOGEN, RÅDMANSÖ
0176-428 06

EDBLAD & CO, NORRTÄLJE
0175-77 21 28
www.edbladco.com

EDBLAD & CO, GRISSLEHAMN
0175-77 21 27
www.edbladco.com

KULANS BOD & GALLERI, BLIDÖ, 070-517 12 53,
www.kulan.org

L8 I HAMNEN, GRISSLEHAMN
070-273 20 42
www.l8ihammen.se

LINNELADAN, PENNINGBY
0176-26 60 37,
www.linneladan.se

LJUSEXPO/MA-INTERIÖR, NORRTÄLJE, 0176-22 02 40
www.ma-interior.se

MALVA KRUKMAKERI, NORRTÄLJE, 0730-562 655
www.malvakrukmakeri.com

MAUDS HEMSLÖJD, RÄFSNÅS
0176-403 92

Mellersta skärgården

BLAND KOBBAR OCH SKÅR, VAXHOLM,
08-541 314 00
www.blandkobbaroskar.se

EDBLAD & CO, GAMLA STAN
08-551 119 28, www.edblad.com

NEDERGÅRDEN, SÖDRA STAVSUDDA
070-516 54 04
www.nedergarden.com

SOLBERGA GÅRD, RUNMARÖ
08-571 520 61
www.solbergagard.nu

STRÖMMA OUTLET, VÄRMDÖ
08-571 406 10
www.strommaoutlet.com

»Omväxling förnöjer«

Södra skärgården

HÄSSELMARA GÅRD, ORNÖ
08-501 544 00
hasselmaragard@hotmail.com

SJÖPRICKEN KERAMIKVERKSTAD, LANDSORT, 08-520 341 05,
073-231 90 01, www.landsort.com

Åland

ULFSBY GÅRD, JOMALA
+358 18 310 40, www.ulfsby.ax

Inredare

INDOOR STYLING & DESIGN, NORRTÄLJE
0708-11 86 56 Pia Alm cert.
inredare
pia@indoorstylingdesign.se

Loppis/antikt

HÄSSELMARA GÅRD, ORNÖ
08-501 544 00
hasselmaragard@hotmail.com

Galleri/Konst

Öregrund/Östhammar

SUNDBODEN, ÖREGRUND
0173-133 06
www.sundboden.se

Norra skärgården

KULANS BOD & GALLERI, BLIDÖ
070-517 12 53,
www.kulan.org

SKAPARLADAN, RÅDMANSÖ
070-747 08 07 (Jonna), 070-747 76 62 (Peppe)
www.skaparladan.se

Mellersta skärgården

BLAND KOBBAR OCH SKÅR, VAXHOLM,
08-541 314 00
www.blandkobbaroskar.se

Södra skärgården

KONSTPOOLEN, NYNÅSHAMN
08-711 77 88
www.konstpoolen.se

Museum

Norra skärgården

BATTERI ARHOLMA KUSTFÖRSVARMUSEUM, ARHOLMA
0176-560 40
www.batteriarholma.se

FORSMARKS KRAFTVERK
0173-500 15
www.vattenfall.se/forsmark

PYTHAGORAS INDUSTRIMUSEUM, NORRTÄLJE, 0176-100 50
www.pythagorasmuseum.se

SJÖFARTSMUSEET, ÄLMSTA
0176-502 59
www.sjofartsmuseet.se

Mellersta skärgården

ARTIPELAG, VÄRMDÖ
08-570 130 00www.artipelag.se

MÖJA HEMBYGDSMUSEUM, MÖJA
0705-73 83 13
www.hembygd.se/stockholm/moja

SEGELFARTYGET T/S CONSTANTIA, SOLNASKUTAN, 070-577 32 33
www.constantia.se

SKÄRGÅRDSMUSEET, STAVSNÅS
08-571 502 14
www.skargardsmuseet.org

VAXHOLMS FÄSTNING S MUSEUM, VAXHOLM
08-541 718 90 (info), 08-541 333 61 (bokning)
www.vaxholmsfastning.se

Södra skärgården

ORNÖ MUSEUM, 070-796 18 18
www.ornomuseum.se

Sörmland

FEMÖREFORTET, OXELÖSUND
Information och gruppbokning
0155-383 50 (turistbyrån)
www.femorefortet.se

Åland

SJÖKVARTERET, MARIEHAMN
+358 (0)18 160 33
www.sjokvarteret.com

ÅLANDS FOTOGRAFISKA MUSEUM, KASTELHOLM
+358 (0)18 439 64
www.alandsfotografiskamu-seum.com

ÅLANDS JAKT & FISKEMUSEUM, ECKERÖ, +358 (0)40 588 67 16
www.visitaland.com/jaktfiske-museum

Barnens verkstad	Sjömack
PYTHAGORAS INDUSTRIMUSEUM, NORRTÄLJE , 0176-100 50 www.pythagoramuseum.se	Östhammar/Öregrund GREPEN MARIN, ÖREGRUND 0173-304 73, 076-818 11 55 www.grepenmarin.se
Gästhamn	Södra skärgården SKANSHOLMENS SJÖKROG, HÖLÖ 08-551 550 66 www.skansholmen.com
Östhammar/Öregrund GREPEN MARIN, ÖREGRUND 0173-304 73, 076-818 11 55 www.grepenmarin.se	Marina/varv
Norra skärgården FRITIDSBY N KAPELLSKÄRET, RÅDMANSÖ , 070-880 08 38 GRISSEHAMNS MARINA & CAMPING 0175-330 30 (camping) 0175-306 49 (marina) www.grisslehamnsmarina.se LIDÖ VÄRDSHUS, LIDÖ 0176-404 99 (konferens) 404 98 (krog), www.lidokrog.nu LINANÄS GÄSTHAMN, LJUSTERÖ 08-542 400 10 www.linanashamn.com	Östhammar/Öregrund GREPEN MARIN, ÖREGRUND 0173-304 73, 076-818 11 55 www.grepenmarin.se
Mellersta skärgården DJURÖNÄSET, DJURÖ 08-571 490 00 www.djuronaset.com GRINDA VÄRDSHUS 08-542 494 91, www.grinda.se INGMARSÖ KAJAKUTHYRNING, INGMARSÖ 08-542 463 63, 0735-52 35 08 www.ingmarsokajak.se	Norra skärgården BERGSHAMRA VARV, BERGSHAMRA 0176-26 20 68 www.bergshamravarv.se GRISSEHAMNS MARINA 0175-306 49 www.grisslehamnsmarina.se GRÄDDÖ MARINA, RÅDMANSÖ 0176-409 00 www.graddomarina.se LAGERVIKS BÅTVARV, BLIDÖ 0176-820 04, www.lagerviks.se
Södra skärgården LANDSORTS GÄSTHAMN & STUGOR, LANDSORT 08-520 341 20, 0709-562 561 www.sjoblomsservice.se NYNÄSHAMNS GÄSTHAMN 08-520 116 35 www.nynashamn.se/gasthamn ORNÖ BÅTVARV, ORNÖ 08-501 581 00 www.ornobatvarv.se ORNÖ KROG 08-501 560 00, www.ornokrog.se SKANSHOLMENS SJÖKROG, MÖRKÖ 08-551 550 66 www.skansholmen.com STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA 0156-532 02 www.stensund.se TROSA GÄSTHAMN 0156-161 11, 070-227 36 31 www.trosagasthamn.se	Mellersta skärgården DYVIKS MARINA, ÅKERSBERGA 08-543 543 00, www.dyvik.se MÖRTVIKENS MARINA, ÅKERSBERGA 070-645 07 10 www.mortvikensmarina.se SVINNINGE MARINA, ÅKERSERGA 08-540 631 55 www.svinningemarina.se
Åland BRUDHÄLL HOTELL & RESTAURANT, KÖKAR , +358 (0)18 559 55 www.brudhall.com	Södra skärgården ORNÖ BÅTVARV, ORNÖ 08-501 581 00 www.ornobatvarv.se SALTÖ MARIN, OXELÖSUND 0155-329 30, www.saltomarin.se SKANSHOLMENS SJÖKROG, HÖLÖ 08-551 550 66 www.skansholmen.com
	Turistbyråer
	BLIDÖ TURISTBYRÅ , 0176-825 30 www.blidoturistbyra.se DESTINATION DALARÖ 08-501 508 00, www.dalaro.se INFORMATION ÖSTERÅKER 08-540 815 10, www.roslagen.se MUSKÖ TURISTBYRÅ , 08-500 454 10 www.ludvigsgberg.se

MÖJA TURISM, 08-571 640 53 www.mojaturistinfo.se
NORRTÄLJE TURISTBYRÅ 0176-719 90, www.roslagen.se
NYKÖPINGS TURISTBYRÅ 0155-24 82 00 www.visitnykoping.se
NYNÄSHAMNS TURISTBYRÅ 08-520 737 00 www.visitnynashamn.se
NÄTTARÖ TURISTBYRÅ, NÄTTARÖ 08-520 400 55 turistbyra@nattaro.se
ORNÖ TURISTBYRÅ, 08-501 563 03 www.orno.se (sommartid)
OXELÖSUNDS TURISTBYRÅ 0155-383 50 www.visitoxelosund.se
TROSA TURISM 0156-522 22, www.trosa.com
UTÖ TURISTBYRÅ, 08-501 574 10 www.utoturistbyra.se
VAXHOLMS TURISTBYRÅ 08-541 314 80, www.roslagen.se
VISIT VÄRMDÖ 08-570 346 09, www.varmdo.se
VÄDDÖBYGDENS TURISTINFORMATION, 0176-20 89 00 www.vaddobygden.se
VÄSTERVIKS TURISTBYRÅ 0490-25 40 40 www.vastervik.com
ÖREGRUNDS TURISTBYRÅ 0173-305 55 www.roslagen.se (sommartid)
ÖSTHAMMARS TURISTBYRÅ 0173-178 50, www.roslagen.se

»Kasta loss och segla till nästa hamn«

Hela skärgården

VISIT SKÄRGÅRDEN, 08-10 02 22 www.visitskargarden.se

Åland

ÅLANDS TURISTFÖRBUND +358 (0)18 240 00 www.visitaland.com

Researrangör
RESGLADH 0709-92 97 78 www.resgladh.com
Sjöpolisen
POLISEN , 114 14 SJÖPOLISEN I STOCKHOLMS LÄN 010-563 73 26 TIPS TILL SJÖPOLISEN 114 14, www.polisen.se www.batsamverkan.se
Sjöräddningen
(vid allvarlig olycka ring 112) ARKÖSUND , 0705-80 81 24 MÖJA , 0705-80 81 22 RÄFSNÄS , 0705-80 81 18 TROSA , 0705-80 81 23 STOCKHOLM , 0705-80 82 01 ÖREGRUND , 0705-80 81 17
Övrigt
App APPIPELAGO www.avtryck.com
Arkitekt KREAPLAN ARKITEKTKONTOR, ÖSTHAMMAR , 0173-100 10, www.kreaplan.se
Avlopp ROSLAGENS SKÄRGÅRDSSERVICE, BLIDÖ , 0708-11 59 19 ROSLAGSLÄNNA ALLSERVICE AB, NORRTÄLJE , 070-252 82 72 www.markentreprenad.nu
Badrockar/handdukar MIKLAGÅRD www.miklagard.nu
Badrum/kakel ROSLAGENS KAKEL, NYSÄTTRA 0733-85 34 96
Bastu BASTUSPECIALISTEN 08-445 14 10 www.bastuspecialisten.com
Batterier AB MASKINEXPORT 08-570 355 00 www.maskinexport.com

Bergsprängning NJ MARK , 070-602 32 42
Bevakning/larm Ö-BEVAKNING 08-718 41 31, 070-712 59 34
Bilar HÖGLUNDS BIL & MOTOR, NORRTÄLJE , 0176-174 30, www.hoglundsbil.se
Bio BLIDÖ BIO, BLIDÖ 0176-820 26, www.blidobio.se STUDIO LAGNÖ , 0156-224 70, www.studiolagno.se
Blommor EDS TRÄDGÅRD, ÖSTHAMMAR 0173-108 99 www.edstradgard.se FURUSUNDS HANDELSTRÄDGÅRD 0176-803 90 KRÖNS TRÄDGÅRD, ÄLMSTA 0176-510 41 www.kronstradgard.se VÄXPLATS NYBYN, RIMBO 0175-606 44 www.vaxplatsnybyn.com FURUSUNDS HANDELSTRÄDGÅRD, FURUSUND , 0176-803 90 furusundshandelsträdgård.se MATILDAS TRÄDGÅRD, BERGSHAMRA 0176-26 27 20 www.matildastradgard.se NÄSUDDENS HANDELSTRÄDGÅRD, DALARÖ , 08-501 530 60 nasuddenhandelstradgard.se BLOMSTERHÖRNAN, TROSA 0156-124 74 ÅKERSBERGA VÄXTFÖRSÄLJNING 08-540 625 00 www.bergavaxter.se
Brunnsborrning BRUNN EKOVÄRME , 070-750 90 94
Bryggor BA SOLUTIONS, NORRTÄLJE 0735-05 55 86 www.ba-solutions.se HESELIOUS BYGG & EL, STOCKHOLM 070-533 76 06 www.sjotransporter.com MARINETEK SWEDEN 08-790 30 43 www.marinetek.net MARINFLYTBRYGGAN, SPILLERSBODA , 0176-22 16 35 www.marinflytbryggan.se ROSLAGENS SKÄRGÅRDSSERVICE, BLIDÖ , 0708-11 59 19 ROTHOLMA SÅG, HERRÅNG 0708-26 10 50 www.stenkistor.com

SJÖMASKINER, KATRINEBERG 08-500 404 00 www.sjomaskiner.com
Bränneri NORRTELJE BRENNERI, LOHÄRAD 0176-22 72 75 www.norrteljebrenneri.se
Bygg BA SOLUTIONS, NORRTÄLJE 0735-05 55 86 www.ba-solutions.se COBAB 0176-25 05 00, www.cobab.se FREDRIK SJÖBLOMS BYGG, FURUSUND 0176-807 24, 070-543 39 07 www.www.sjoblomsbygg.se FROMS BYGG, NORRTÄLJE 070-770 03 08 JM AB 08-782 87 00, www.jm.se NICLAS GUSTAVSSON BYGG & SNICKERI, YXLAN 0768-81 61 77, www.ngbygg.se NILS SCHÖNBERGS BYGG & FASTIGHETSSERVICE, BERGSHAMRA 0176-26 05 21, 0709-260 521 www.schonbergsbygg.se REDMANS BYGG, FURUSUND 070-471 69 54 www.redmansbygg.se STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA, TROSA 0156-532 02, www.stensund.se SÄLLSTRÖM FINSNICKERI & BYGG, BERGSHAMRA , 0708-26 13 34 TOMAS ÅKERLUND BYGG, NORRTÄLJE 070-795 48 51 TOTTE GRÖNWALL SNICKERI, FURUSUND , 0709-40 82 38 ÖSTANÅ BYGGNADS, ÅKERSBERGA 08-540 647 92, 070-371 54 87 www.ostanabygg.se VÄTÖ BYGGARE, VÄTÖ 0176-23 45 31, 070-339 02 09 www.vatobyggare.se
Byggnadsvård INGMARSÖ NORRGÅRD, INGMARSÖ 0733-57 26 74, 0708-77 03 34 www.ingmarsonorrgard.se
Båtar/båtbyggeri ALUKIN ALUMINIUMBÅTAR, NORRTÄLJE 0176-22 44 40, www.alukin.se BÅT & MOTOR, ÖSTHAMMAR 0173-124 30, www.bat-motor.se BÅTFIXAREN, NORRTÄLJE 070-845 65 75 ERIKSSONS BYGGERI & BÅTBYGGARSKOLA, INGMARSÖ 08-542 461 36 HÄLLZON BÅTBYGGERI, VÄDDÖ 0176-544 46, 070-460 16 49

Båtdynor/kapellmakeri BRUNDINS DYNOR & BÅTKAPELL, ÅKERSBERGA , 070-417 44 01 www.brundinskapell.se COVER UP KAPELLMAKERI, BULLANDÖ 08-571 516 70, www.coverup.se HANTVERKAR'N, BERGSHAMRA 070-879 32 33 www.hantverkarn.info KAPELLMAKARNA, STOCKHOLM 08-669 55 80 www.kapellmakarna.se
Båttillbehör BÅTMAGNETEN, VÄRMDÖ 08-571 685 70 www.batmagneten.se
Bärgning AB BILBÄRGARNA I ROSLAGEN/FALCK RÄDDNINGSKÅR 0176-184 80, 020-38 38 38 www.roslagsassistans.se ROSLAGLARM , 0176-177 55, 0175-703 66, 0173-600 50, www.roslagslarm.se
Catering / Servering HAMMERSTAD CATERING, ÖREGRUND 070-996 48 32 www.hammerstadcatering.se SIR PERCYS CATERING, SIMPNÄS, BERGSHAMRA , 0708-26 13 34 TOMAS ÅKERLUND BYGG, NORRTÄLJE 070-795 48 51 TOTTE GRÖNWALL SNICKERI, FURUSUND , 0709-40 82 38 ÖSTANÅ BYGGNADS, ÅKERSBERGA 08-540 647 92, 070-371 54 87 www.ostanabygg.se VÄTÖ BYGGARE, VÄTÖ 0176-23 45 31, 070-339 02 09 www.vatobyggare.se
Cykel/reparationer CYKELSERVICE I NORRTÄLJE 0176-131 90 www.cykelservice.se
Däck/verkstad VAXHOLMS DÄCK , 08-541 335 50 www.vaxholmsdack.se
El/reparationer mm ELGUBBEN, DJURHAMN 0708-11 12 03, www.el-gubben.se ELHÅ BIL & BÅTEL, STOCKHOLM 08-640 20 20, www.elha.se ERNST DANIELSSONS EL AB, BLIDÖ 070-853 55 88 www.ernstdanielssonssel.se GÖRAN WESTERBERGS ELEKTRISKA AB, NORRTÄLJE 0176-23 93 13, 070-33 44 646 (Ove) HESELIOUS BYGG & EL AB, STHLM 070-533 76 06 www.sjotransporter.com ROSLAGENS STYRINSTALLATION, NORRTÄLJE 0176-774 50 www.roslagens-styr.se
Fastigheter/tomter FAGERVIKSVÄGEN, GRÄDDÖ graddo.fagervik@gmail.com
Fastighets-reparationer/service SÖREN SEGERBLADS ALLSERVICE, NORRTÄLJE 070-544 68 65
Fastighetsmäklare DALARÖ SKÄRGÅRDSFÖRMEDLING 08-501 518 80 www.dalaroskargard.se
Festvåning RÅDMANSÖ BYGDEGÅRD, GRÄDDÖ 0176-406 09 www.radmanso-bygdegard.se
Fisk/skaldjur/rökeri NYNÄS RÖKERI, NYNÄSHAMN 08-520 100 23 www.nynasrokeri.se
Friskvård/gympa/dans FRISK FRAMTID, RÅDMANSÖ 0707-53 73 88 www.friskframtid.se
Färg ANDERS MÄLERI, ÅKERSBERGA 070-591 50 50 www.andersmaleri.com FLÜGGER FÄRG, NORRTÄLJE 0176-20 61 00, www.flugger.com FLÜGGER FÄRG, ÅKERSBERGA 08-540 804 20 www.flugger.se RÖDFÄRGARNA, UPPSALA 070-142 66 62 www.rodffargarna.se
Grus/jord JIDSTRANDS ENTREPRENAD AB, BLIDÖ , 070-562 33 88 REDERI AB SKÄRGÅRDSSGRUS, GÄLLNÖ , 08-570 331 95, 070-571 95 80 www.skargardsgrus.se RODENÅKARNA, NORRTÄLJE 0176-767 50, www.rodenakarna.se ROSLAGSLÄNNA ALLSERVICE AB, NORRTÄLJE , 070-252 82 72 www.markentreprenad.nu
Gräv/Markarbeten ANDERS ENTREPRENAD & MASKINSERVICE, BLIDÖ 070-920 30 89

Guldsmed

GULDSMEDERNA, NORRTÄLJE
0176-156 56
www.guldsmederna.se
PORATHS GULD, NORRTÄLJE
0176-101 63, www.guld.net

Hälsokost

LIFE HÄLSOBUTIKEN, ÖSTHAMMAR
010-543 37 52
www.lifebutiken.se

Kakel

ROSLAGENS KAKEL, NORRTÄLJE
0733-85 34 96

Kamin/spis

ELDABUTIKEN SÖDERLINDS
VEDSPISAR, NORRTÄLJE
0176-142 00
www.soderlindsvedspisar.se
SPISDOKTORN
08-540 203 95
www.spisdoktorn.se
ÅKERSBERGA VEDSPISAR
08-540 205 45
www.akersbergavedspisar.se

Kapellmakare

COVER UP KAPPELLMAKERI,
BULLANDÖ
08-571 51 670
www.coverup.se

»Hjälp när
nöden
tränger på«

Kartor

UTEMEDIA I LINKÖPING
www.utemedia.se

Kläder

4WORK YRKESKLÄDER, NORRTÄLJE
010-199 35 30
www.4work.se
ROCK & RIGG, VAXHOLM
08-541 303 01, www.rockrigg.se
ROSIES KLÄDBOD, ÖSTHAMMAR
076-636 86 80
www.rosieskladbod.se

Kurser

HEDBERG MARIN, GRÄDDÖ
0709-788 488
www.kustens.se
SKAPARLADAN, LÅGARÖ
070-747 76 62
www.skaparladan.se

Kök/badrum

KÖKSODEN I SEBENDE
0176-126 63,
www.koksboden.net

Lägenheter

ROSLAGSBOSTÄDER
0176-20 75 00
www.roslagsbostader.se

Markiser/ persiener

JANSSONS MARKISER, NORRTÄLJE
0176-177 95
www.janssonsmarkiser.com
RIMBO MARKIS & PERSIENN
0175-700 47

Marinservice

EKBERG MARINSERVICE,
NORRTÄLJE, 072-236 0 236
www.ekbergmarinservice.se
WAXHOLMS MARIN &
UTBORDARSERVICE, VAXHOLM
08-541 312 00
www.utbordarservice.se

Minireningsverk

MILJÖ & BIOTEKNIK,
08-608 21 60
www.miljoochbioteknik.se

Muddring

ROSLAGENS SKÄRGÅRDSSERVICE,
BLIDÖ, 0708-11 59 19

Måleri

VIKLUNDS MÅLERI, RÅDMANSÖ
0176-22 50 89, 070-533 21 05
www.viklundsmaleri.com

Radiokanal

SKÄRGÅRDSRADION,
08-506 121 90
www.skargardsradion.se

Rederier

ECKERÖLINJEN
0175-258 00 (Grisslehamn)
+358 (0)18 283 00 (Eckerö)
www.eckerolinjen.se

Resebyrå

FREYS RESEBYRÅ, NORRTÄLJE
0176-555 95
www.freysresebyra.se
VISIT SKÄRGÅRDEN, 08-10 02 22
www.visitskargarden.se

Smycken

PÄRLMAKERIET, RÅDMANSÖ
0739-526 189
www.parlmaakeriet.se

Sjökort/kompasser mm

PAPPERSSTUGAN, ÄLMSTA
0176-523 69
www.pappersstugan.com

VILL DU OCKSÅ SYNAS HÄR?
För 500 kronor ex moms är
platsen din. I ett helt år.

Sjötransporter/ godstrafik

BA SOLUTIONS AB, ROSLAGEN
0735-05 55 86 (Norrtälje)
0708-307 297 (Gräddö)
0737-070 778 (Grisslehamn)
www.ba-solutions.se
HESSELIUS BYGG & EL AB, STHLM
070-533 76 06
www.sjotransporter.com
KROKHOLMENS SJÖTRAFIK,
ARHOLMA, 0709-373 845
ROSLAGENS SKÄRGÅRDSSERVICE,
BLIDÖ, 0708-11 59 19
RESSEL REDERI
08-731 00 25, www.ressel.se
SJÖENTREPRENADER
K LINDBERG AB, INGARSÖ,
08-542 463 20
sjoentreprenaderklingberg.com
SKÅN SJÖ FRAKT AB, NÄMDÖ
08-571 590 40, 070-750 90 90
SKÄRGÅRDSTRANSPORTER, LÄDNA
08-570 331 95,
070-831 41 10
UTÖ REDERI AB
08-679 58 30 (turupplysning)
08-571 546 10 (godsbokning)
08-501 570 25 (kontoret)
www.utorederi.se

Vatten/VVS

CEWE VATTENTEKNIK
0736-14 45 70
www.cewevattenteknik.se
ROSLAGSLÄNNA ALLSERVICE,
NORRTÄLJE,
070-252 82 72
www.markentreprenad.nu

Veterinär

KVISTHAMRA VETERINÄRKLINIK,
NORRTÄLJE
0176-22 33 02

Vitvaror

ELON, ÖSTHAMMAR
0173-101 11
www.elon.se

Åkeri

KJELL JANSSON ÅKERI, GRÄDDÖ
070-37 00 522 (Kjell)
070-230 23 50 (Rikard)

Såg/snickeri

BERGSHAMRA SÅG & SNICKERI
0176-26 02 10
www.bergshamrasag.se
NORRTÄLJE SNICKERI, NORRTÄLJE
0709-480 326

norrtalesnickeri@live.se
RÄFSNÄS SÅG, 0176-402 65,
www.rafsnassag.se

Taxi/buss

FRÖTUNA TAXI & BUSS, GRÄDDÖ
0176-26 90 65
www.frotunataxiobuss.se

Toalett

FRITIDSTOA,
08-615 25 25,
www.fritidstoa.se

Träd/trädgård

BRINKHAGE TRÄD & TRÄDGÅRD
070-522 78 72
www.brinkhage.se
INGARÖ TRÄDFÄLLNING
08-571 444 60
www.ingarotradfallning.se

Utbildning

CARL WAHRENS GYMNASIUM,
HALLSTAVIK
www.carlwaehren.com
Stensunds Folkhögskola, Trosa
0156-532 02
www.stensund.se
ERIKSSONS BYGGERI &
BÅTBYGGARSKOLA, INGARSÖ
08-542 461 36
EVENTSEGILING.SE, LIDINGÖ
08-551 165 50
www.eventsegiling.se
TROSÅ TRAFIKSKOLA,
0156-195 15
www.trosatrafikskola.se

Servicefolk »Vi hjälper dig med allt möjligt. Från tvätta
båten, bärga bilen till spränga berg och borra brunn.«

Byggvaror av rätta virket

Vi levererar till Er med bil eller
egen båt i mellanskärgården.

 BERGSHAMRA SÅG
0176-26 02 10 • www.bergshamrasag.se

SÄLLSTRÖMS FINSNICKERI & BYGG

0708-26 13 34
www.sallstrombygg.se

R. Viklunds Måleri

Vi utför all slags målning, kakel
och klinker i skärgården med
egen båt och även i Sthlms län.

Tel/fax 0176-22 50 89 • info@viklundsmaleri.com
Mobil 070-533 21 05 • www.viklundsmaleri.com

Flügger färg

Baldersgatan 25, Knutby Torg
tel 0176-206 100
Vardagar 7-18, Lördag 10-14
www.flugger.se

båt magneten

Båttillbehör • Fiske • Dyk • Fritid

Fagerdalavägen 11 A • 139 52 Värmdö
08-571 685 70
www.batmagneten.se

 Brunn Eko-Värme AB
Brunn och bergvärme
Egna sjötransporter

Jonas: 070-712 59 34
Sten: 070-750 90 94, Niklas: 070-851 41 39
www.bevab.nu, info@bevab.nu

Bilbärgning Dygnet Runt!
Norrtälje 0176-184 80

Vätö Byggare AB Vätö Mark & Bygg AB
0705 08 89 61 0703 39 02 09
jonas@vatobyggare.se benny@vatobyggare.se

 NJ-Mark
BERG-
SPRÄNGNING
I ROSLAGEN
070-602 32 42

GÄLLER DET Träbåtar?
DÅ GÄLLER DET OCKSÅ OSS!
Nyhet! Båttvätt!

Båtbyggarskola
Fullständig varvsörelse
ERIKSSONS BÅTBYGGERI
& BÅTBYGGARSKOLA AB
Box 15, 130 25 INGARSÖ
08-542 461 36 batservice@swipnet.se

HÄLLZON
BÅTBYGGERI

Bygger och reparerar allt i glasfiber
Tillverkare av Arrowbåtarna och Väddösnipan
Östernäs, Väddö
Tel 0176-544 46 • 070-460 16 49
plastgubbe@gmail.com

From Bygg

ANDERS: 070-770 03 08
fromsbygg@etnet.se

• TAXI
• EVENT
• UTFLYKTER
• SJÖTRANSPORT
STRIDSBÅT 90
Kontakta oss för något utöver det vanliga
072 - 208 08 96 www.båttaxi.nu

WAXHOLMS MARIN &
UTBORDARSERVICE AB

• Försäljning
• Service
• Reparation
• Förvaring
• Montering
Waxholms Marin & Utbordarservice AB
Ettelövsgränd 20
191 91 Waxholms
Tel: 08-541 212 00
Fax: 08-541 212 00
Mail: info@utbordarservice.se

Radon
i dricksvattnet?

CEWE Vattenteknik
SÖTT SOM SALT VI RENAR ALLT!
Tel 073-614 45 70
Välkommen till butiken på blocket.se/cewe-vattenteknik

Tävling
Chans att vinna
marina handdukar
av 100% bomull
från Miklagård.

Var firas badortsdagarna?

» **SOMMAREN ÄR FULL AV** roliga aktiviteter och intressanta profiler. Här får du chans att testa dina skärgårds-kunskaper med våra kluriga tipsfrågor. Lycka till!
/ Knep & Knåpare ROINE KARLSSON

Maila ditt svar till info@magasinskargard.se eller skicka brev till Magasin Skärgård, Gräddö Varvsväg 12, 760 15 Gräddö. Glöm inte fylla i din adress. Skriv gärna ålder och yrke också då vi vill veta mer om våra läsare. Ett extra plus om du lägger till en kommentar om var du hittade ditt ex och varför du läser Magasin Skärgård. Tack på förhand.

1 Vid vilken fyr utspelar sig skräckdramat ur John Ajvide Lindqvists e-bok?
1 Högbonden
x Understen
2 Tjärven

3 Vilken stor organisation med många sommarbesökare leder Lena Nyberg?
1 Skärgårdsstiftelsen
x Visitt Skärgården
2 Waxholmsbolaget

5 Inte bara bio lockar kulturell publik till denna ö. Vilken tänker vi på?
1 Blidö
x Gräsö
2 Ornö

7 Ett veckolångt evenemang drar folk till Sjökvarteret i Mariehamn. Vilket?
1 Ålands Sjödagar
x Åland Sea Race
2 Rock & Rigg

2 Till vilken populär tv-serie har Gunilla Linn Persson varit med och skrivit manus?
1 Vi på Saltkråkan
x Skärgårdsdoktorn
2 Solsidan

4 Med vilket båtlopp förknippas Kriminalvårdens förre generaldirektör Lars Nylén?
1 Roslagsloppet
x Postrodden
2 Gotland Runt

6 I vilken forna tiders kurort firar man badortsdagarna?
1 Nynäshamn
x Saltsjöbaden
2 Öregrund

8 En fotbollsturnering spelas mellan öarna i norra skärgården. Vad kallas den?
1 Ö till Ö
x Skärgårdscupen
2 Amfibiemannen

Tack kära läsare för alla fina svar på vårnumrets bildgåta om blommor. Rätt svar var 1D, 2E, 3F, 4I, 5H, 6G, 7A, 8C, 9J, 10B. Grattis **Torsten Andersson**, Västerås, **Solveig Carlsson**, Saltsjöbaden och **Margareta Thudin Lundberg**, Vendelsö som vann boken Blommande skärgård av Klas-Rune Johansson.

2013 Sommar

BLIDÖ BIO SOMMAR FESTIVAL

11 juli kl 19.00:

**Barbara Hendricks,
Love Derwinger,
Roland Pöntinen**

(Brahms- Fauré- Stravinskij
Våroffer (arr. fyrehändigt piano)
- Wagner's Libestod) 200 kr

12 juli kl 19.00:

Trinity: Karl Olandersson,
Andreas Hellkvist, Ali Djeridi,
100 kr

13 juli kl 19.00:

Barbara Hendricks, sopran,
Christian Bergqvist, fiol,
**Love Derwinger och
Roland Pöntinen**, piano, 150 kr

14 juli kl 19.00:

Grand Finale med alla artister,
200 kr

Vuxna: festivalpris 500 kr. Alla konserter.
Barn upp till 16 år: 50 kr, festivalpris 150 kr
Ungdomar 17-25 år: 250 kr

BLIDÖ BIO PROGRAM

ONSDAG 26/6 18.00 Epic 3D
20.00 Premiär! Man of Steel 3D
TISDAG 2/7 19.00 Dumma mig 2 3D
LÖRDAG 6/7 18.00 Epic 3D
20.00 Den store Gatsby
SÖNDAG 7/7 18.00 Dumma mig 2 3D
20.00 Man of Steel 3D

TISDAG 9/7 20.00 En sång för Marion
TISDAG 16/7 20.00 The Lone Ranger
TORSDAG 18/7 20.00 Tyskungen
LÖRDAG 20/7 18.00 Dumma mig 2 3D
20.00 Kära passagerare!
SÖNDAG 21/7 19.00 World War Z 3D

TISDAG 23/7 20.00 Searching for Sugarman
TORSDAG 25/7 20.00 Känn ingen sorg
FREDAG 26/7 19.00 Premiär! The Wolverine 3D
LÖRDAG 27/7 18.00 Dumma mig 2 3D
20.00 Hyde Park on Hudson
SÖNDAG 28/7 19.00 The Wolverine 3D

TISDAG 30/7 20.00 Turinhästen
TORSDAG 1/8 19.00 Premiär! Monster University 3D
FREDAG 2/8 19.00 Premiär! Pacific Rim 3D
LÖRDAG 3/8 18.00 Monster University 3D
20.00 Bon Appétit!
SÖNDAG 4/8 19.00 Pacific Rim 3D

TISDAG 6/8 19.00 Monsters University 3D
FREDAG 9/8 18.00 Monsters University 3D
20.00 Premiär! Elysium
LÖRDAG 17/8 19.00 Premiär! Hur många kramar finns det i världen?

BOKNINGAR OCH RESERVATIONER
För bokning av KONserter från 15 juni 2013 :
ring 072-256 14 53 och beställ med SMS. Vi bekräftar med SMS och du kan sedan köpa biljetterna på bion. Kassan öppna en timmar före konserten. OBS bara kontant. Om du vill betala med kort gå in på hemsidan www.blidobio.se.

NY DIGITALA UTRUSTNING: Större bild,
bättre kvalitet, fler premiärer, 3D visningar.

www.
blidobio
.se

Blidö Bio!

2013

Bättre bioupplevelse än någonsin på Blidö Bio!

Välkommen till Forsmark

- en upplevelse för hela familjen

Kostnadsfria
aktiviteter

ÖPPETTIDER

17 juni–11 augusti, öppet dagligen

Mån–fre, kl. 10:45–17. Lör–sön, kl. 11–16.

Stängt under midsommarhelgen.

12 augusti–8 september

Mån–fre, kl. 10:45–17 Busstur kl. 13.

Endast turistinformationen är öppen.

Lör–sön, kl. 11–16. Ordinarie sommarprogram.

AVGÅNG BUSSTURER

Mån–fre, kl. 11, 13, 15. Lör–sön, kl. 13.

INFORMATION OCH BOKNING

Tel: 0173-500 15

www.visitforsmark.se

Urval av aktiviteter

- Bruksvandring och herrgårdsvisning
- Guidade bussturer
- Bruksmuseum
- Experimentverkstad
- Hoppborg
- Elbilar för barn
- Café och värdshus
- Hantverksbutik

Evenemang i sommar

Läs mer om alla våra evenemang på

www.visitforsmark.se

Svensk Kärnbränslehantering AB

